

ŽELEZAR

TEDNIK - GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 17. NOVEMBRA 1977

ŠTEVILKA: 45. LETO: XXVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl - Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ - Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

ŽELEZARSKE SUROVINE IN IZDELKI NA SVETOVNEM TRGU IN STANJE OB KONCU LETA PRI NAS

Proizvajalci svetovnega trga jeklarskih izdelkov so napovedovali, da se bo po neuresničenih predvidevanjih v preteklem 1976. letu stanje že v drugi polovici občutno izboljšalo. Tako kot se napovedi niso uresničile v preteklem letu, se ne bodo niti v letošnjem in najnovejši napovedi pravijo, da bistvene spremembe stanja ne bo vse do leta 1980.

Letošnja svetovna proizvodnja jekla bo po vsej verjetnosti celo nekoliko nižja, kot je bila leta 1976. Ocena proizvodnje v državah zahod-

noevropskega trga pravi, da bodo le-te proizvedle okoli štiri odstotke manj kot leta 1976. Poleg angleške in italijanske državne železarske in-

dustrije, za kateri napovedujejo najvišje izgube v letošnjem poslovnem letu, je še cela vrsta železarn v Evropi in po svetu, ki bodo letošnje poslovno leto zaključile z izgubo.

Takšno stanje in možnosti se odražajo seveda tudi v raznih dogodkih in gibanjih, ki so značilni za krizna obdobja. Države, velike proizvajalke jekla, skušajo z zapiranjem domačega trga zaščititi lastno proizvodnjo. Proizvajalci, usmerjeni v izvoz, želijo z zniževanjem cen prodati svoje proizvode in zagotoviti vsaj minimalno ekonomsko še opravičljivo izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Posledice takih gibanj so po eni strani določanje uvoznih količin, po drugi strani pa si zaporedno sledijo prijave mednarodnim gospodarskim sodiščem zaradi dumpingnega zniževanja cen. (DUMPING: Prodajanje blaga neke države na tržišču druge države po cenah, ki so nižje od cen tega blaga v državi, ki isto blago proizvaja, ali od cen, po katerih se to blago proizvaja v drugih državah. V mednarodni trgovini obsojajo dumping kot nelo-

rezervnih ali zgrešenih sarž. V septembru je bilo teh sarž 29,5 %.

Sarž kvalitete dinamov je bilo v TOZD Jeklarna naročenih v oktobru 74 (septembra 120) in izdelanih 68 ali 91,8 % (septembra 86 ali 71,6 %).

Količina naročenih in oddanih sarž kvalitete dinamov je bila v primerjavi

(Nadaljevanje na 3. strani)

OSEBNI DOHODKI ZA OKTOBER V MEJI PREDVIDEVANJ

Čim bolj se bližamo zaključku leta, vse bolj se oblikuje končna vrednost osebnega dohodka, ki bo kot akontacija izplačan v dvanajstih mesecih tega leta. Zaključni račun s svojimi rezultati pa nam bo dal možnost, da presoamo in se odločimo, ali bodo akontacije že tudi končni delež, ki ga bomo kot samoupravitelji prejeli, ali se bo delež povečal ali bomo celo ugotavljali, da so bile akontacije previsoke.

Ne bo odveč če to samoupravno pravico, ki jo vsebuje 151. člen zakona o združenem delu, tudi napišemo. Del tega člena se namreč glasi: »Na podlagi informacije in poročila iz 150. člena tega zakona, s katerima se ugotavljajo rezultati dela delavcev in poslovanja temeljne organizacije

na koncu poslovnega leta, delavci z osebnim izjavljanjem odločijo o dokončni delitvi ustvarjenega dohodka.« Torej ne več delitev v imenu delavcev, pač pa odločanje, razporedi-

(Nadaljevanje na 2. strani)

KADROVSKA DEJAVNOST IN PROBLEMATIKA V DEVETIH MESECIH

Po stanju 30. septembra je bilo v Železarni zaposlenih 6.582 delavk in delavcev ali 95 več kot v istem času lani. Poprečni stalež zaposlenih v devetih mesecih pa je bil 6.524, oziroma poprečno 89 več kot v istem obdobju lani, še vedno pa je poprečni stalež za 1,5 % nižji od planiranega, kar pomeni 97 delavcev.

V devetih mesecih letos je sklenilo delovno razmerje s temeljnimi organizacijami združenega dela Železarne 584 delavk in delavcev, ali 63 več kot v istem obdobju lani. Delovno razmerje pa je v tem času prekinilo 485 delavcev, oziroma 48 več kot v devetih mesecih lani. Največ prekinitev delovnega razmerja je bilo zaradi prekinitve na izjavo, in sicer 205 (lani 181), sledijo vpoklici v JLA - 137 (lani 103), starostne upokojitve - 49 (lani 52), lastnih in pogodbenih odpovedi je bilo 49 (lani 56), zaradi smrti 22 (lani 20) in zaradi upokojitve 20 (lani 18). V devetih mesecih pa so bile tudi tri izključitve, medtem ko jih je bilo lani sedem.

Poprečna odsotnost z dela je v devetih mesecih znašala 17,7 odstotka ali 0,6 % več kot v enakem obdobju lani. Po odsotnosti razumljivo na prvo mesto sodijo redni letni dopusti, ki v skupni odsotnosti zajemajo 9,59 % ali 0,44 % manj kot v istem času lani. Sledi bolezenska odsotnost, ki je v tem času znašala 6,9 %, oziroma 0,90 % več kot v devetih mesecih lani. Ostali vzroki odsotnosti pa se razvrstijo: zaradi izredno plačanih dopustov - 0,73 % (lani 0,63 %), izostanki z dela 0,27 % (lani 0,20 %), izredno neplačani dopusti 0,09 % (lani 0,12 %) in zaradi orožnih vaj, oziroma pozivov oblasti 0,08 % (lani 0,09 %).

K večji skupni odsotnosti je največji delež prispevala bolezenska odsotnost, čeprav se v tretjem tromesečju že čuti rahlo upadanje v primerjavi s prvim polletjem, ko je leta znašala 7,07 %.

BOLEZENSKA ODSOTNOST JE ŠE VEDNO VELIKA

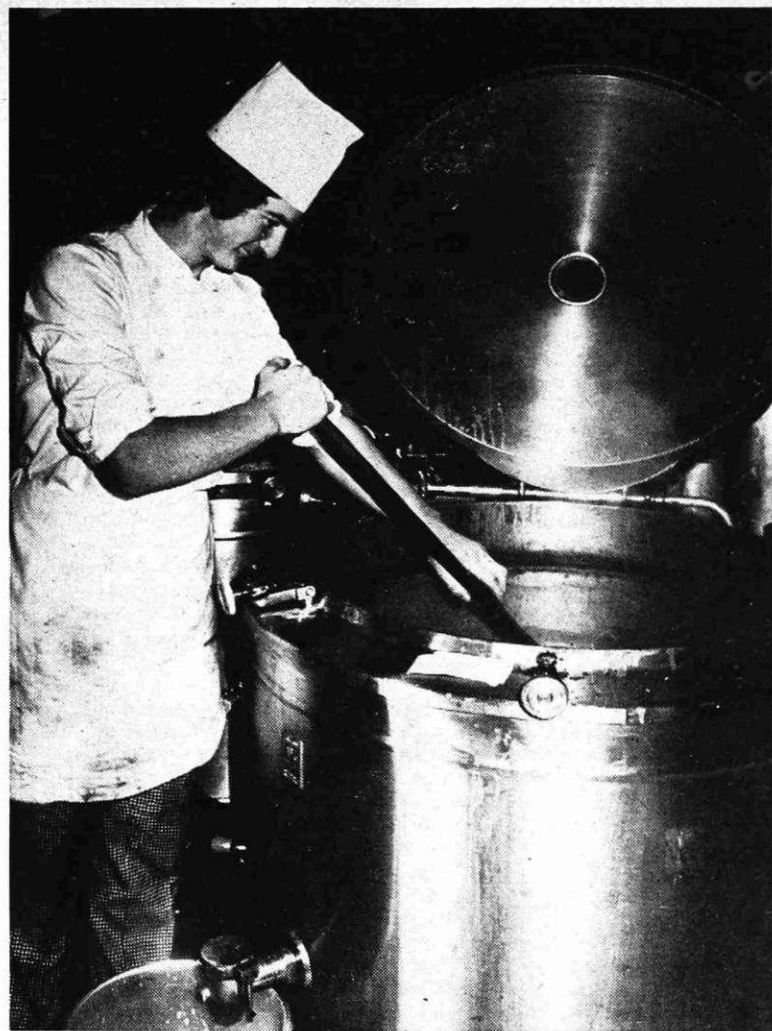
Čeprav je bila v devetih mesecih bolezenska odsotnost za 0,17 % manjša kot v polletju, je še vedno za 0,90 % večja kot v istem obdobju lani, ko je znašala 6,00 %. Največji delež še vedno prispevajo bolezenske

(Nadaljevanje na 9. strani)

PRED SEJO OBEH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

Za 19. sejo obeh zborov skupščine občinske zdravstvene skupnosti Jesenice je pripravljen zelo obširen dnevni red. Na dnevnem redu je med drugimi tudi obravnava devetmesečnega poročila o finančnem poslovanju, ki to pot za Jesenice ni prav nič ugoden tako glede dohodkov, posebno pa še glede izdatkov. V tej zvezi bo v obravnavi tudi ocena finančnega stanja do konca leta 1977.

Nič manj pa ni pomembna obravnava predloga samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva. Predlog samoupravnega sporazuma prinaša

Sodelavec kuhar v družbeni prehrani

NAŠE PRIPRAVE NA SEJO REPUBLIŠKE SKUPŠČINE

V prejšnji številki Železarja je bil objavljen prispevek o osnutku resolucije izvajanja družbenega plana SRS in SFRJ v letu 1978, o katerem bodo razpravljali delegati na naslednji seji republiške skupščine 23. novembra. Po vsej Sloveniji se na to intenzivno pripravljajo, saj je potrebno, da se o tako pomembnih dokumentih organizira čim širša oblika vključevanja delegatske baze. Le tako bo možno pripraviti kvalitetno obravnavo in zbrati argumentirane pripombe za dogovor o ekonomski politiki v prihodnjem letu na vseh ravneh.

V te priprave se je vključila tudi Železarna, tako da so osnutke obeh resolucij obravnavale vse delegacije za zbor združenega dela v Železarni na skupnem sestanku, ki je bil včeraj. V razpravo so se vključili tudi poslovodni organi temeljnih organizacij in delovne organizacije.

Ker sedaj na samoupravnih delovnih skupinah poteka razprava o elementih smernic za samoupravni sporazum o osnovah plana Železarne za leto 1978, so delegati ugotavljali skladnost našega plana z zveznim in republiškim planom ter določili stališča za delo delegatov v republiški skupščini v zvezi s tem.

Na seji republiške skupščine prihodnji teden bodo med obsežnim gradivom obravnavali tudi osnutek zakona o skupščinskih volitvah. Ta zakon, ki bo zakonska osnova za skupščinske volitve spomladi 1978, prinaša nekaj novosti, med njimi tudi združene posebne delegacije za samoupravne interesne skupnosti, kakršne že delujejo v Železarni od letošnjega poletja. Z vsebino osnutka tega zakona pa se danes seznanjajo predsedniki osnovnih organizacij sindikata ter vodje delegacij za samoupravne interesne skupnosti. Stališča, pripombe in predlogi s tega sestanka bodo osnova za razpravo tistim delegatom, ki se bodo udeležili seje republiške skupščine.

Nada Dejak

ODGOVORI NA VPRAŠANJA KONFERENCE DELEGACIJ ZA SIS ZA KULTURO IN TELESNO KULTURO ŽELEZARNE

Na deveti seji obeh zborov skupščine kulturne skupnosti Jesenice 14. oktobra so delegati konference delegacij samoupravnih interesnih skupnosti za kulturo in telesno kulturo železarne Jesenice postavili več vprašanj. Čeprav je bila večina odgovorov danih že na seji, izvršni odbor kulturne skupnosti daje celovit odgovor na vsa vprašanja.

VPRAŠANJE: Gradivo za deveto sejo skupščine kulturne skupnosti so delegacije prejele prepozno. Ker morajo člani delegacij proučiti gradivo, se sestati na seji delegacije ter na konferenci delegacij, je potrebno gradivo posredovati delegacijam dva

do tri tedne pred sejo skupščine. V skladu s tem je treba spremeniti tudi ustrezni samoupravni splošni akt kulturne skupnosti. Z gradivom za sejo mora predlagatelj poslati tudi kratek povzetek.

ODGOVOR: Poslovniki o delu skupščine, sprejet na ustanovni seji skupščine kulturne skupnosti, je določal, da morajo delegati prejeti gradivo najmanj deset dni pred sejo. Zaradi sklicevanja konferenc delegacij pa je bil kasneje na skupščini sprejet sklep, da se gradivo dostavlja najmanj 15 dni pred sejo. Tega se skuša izvršni odbor dosledno držati, pa vendar pride izjemoma gradivo dan ali dva kasneje. To pa ni bilo v primeru sklica devete seje skupščine Izvršni odbor meni, da morajo delegati za sejo skupščine razpolagati zadnjimi informacijami, zlasti kada odločajo o financiranju, programi

(Nadaljevanje na 11. strani)

(Nadaljevanje na 13. strani)

VALJARNA PROFILOV IZPOLNILA LETNI PLAN

Najstarejši obrat naše železarne - valjarna profilov, saj njena rojstna letnica sega v leto 1904, je 14. novembra izpolnila svoj letni družbeni plan, ki je znašal 25.000 ton.

Ta izjemni rezultat je nedvomno povezan z dobrim delom in angažiranostjo vseh delavcev valjarne profilov na Javorniku I. Pomembno so dvignili proizvodnjo in produktivnost in dosegli minimalne zastoje. Vsi delavci, zaposleni v valjarni profilov, se namreč dobro zavedajo, da proizvajajo vložek za temeljno organizacijo Jeklovle, katerih proizvodnja je izredno pomembna za tržišče in sploh za poslovni rezultat TOZD in Železarne kot celote.

Ta imenitni rezultat bo nedvomno spodbudno vplival tudi na ostale delavce v temeljnih organizacijah združenega dela v Železarni. Delavcem v valjarni profilov pa naše iskrene čestitke!

(Nadaljevanje s 1. strani)

jalno konkurenco, ki povzroča motnje na tržišču in duši domačo proizvodnjo v državi uvoznici.

Dumping pa je hkrati tudi diskriminacija kupcev (potrošnikov) v državi, ki izvažajo po dumpinskih cenah, ker morajo plačati višje cene, pogosto pa tudi razne dajatve, s katerimi se financira dumpinška prodaja blaga na tujem tržišču.)

V okviru držav zahodnoevropskega trga so ostro nastopili proti proizvajalcem betonskega železa iz okolice Brescie v Italiji, proti dumpinškim cenam japonskih in španskih proizvajalcev nerjavnih kakovosti železa itd.

Vrsta železarn omejuje proizvodnjo s skrajševanjem delavnika. Dnevno nastopajo problemi odpuščenja delavcev zaradi ustavitve zastarelih obratov ali omejevanja proizvodnje. Odpuščenje delavcev in naraščajoča brezposelnost povzročata v industrijsko razvitih državah socialne probleme, zaradi katerih so državne administracije primorane posegati v dogajanje na tržišču železa. Takšno stanje predstavlja tudi za naše trgovanje v izvozu, predvsem na področju konvertibilnih deviz, izjemne težave zaradi depresiranih cen, ki so posledica večje ponudbe od povpraševanja. Del naše proizvodnje, predvsem proizvodnih asortimanskih viškov, moramo izvažati, da si zagotovimo potrebne devize za zagotovitev najnujnejšega uvoza.

Analize sedanjega stanja na svetovnem trgu železarskih izdelkov kažejo, da med najmočnejše vzroke lahko prištevamo občutno zmanjšano gradbeno dejavnost in povečano proizvodnjo železa v deželah v razvoju, predvsem v Južni Ameriki, Afriki, Indiji in drugod. Velike investicije, ki so že v teku v deželah v razvoju, z namenom, da bi pokrivala lastne potrebe po železu, in v večini primerov investicije sosednjega področja napovedujejo, da se proizvajalec železa v industrijsko razvitih deželah močno zapirajo nekatera področja za njihov izvoz, s čimer bodo morali računati že v bližnji prihodnosti.

Kriza v železarski industriji je zavrla nekaj že napovedanih podražitev in povzročila tudi padec cen, kot je to primer za staro železo. Skoraj neverjetno je, da je cena za prvo kvaliteto starega železa padla od najvišje, ki je bila dosežena v letu 1974 z okoli 130 dolarjev za tono, na sedanjo, ki je giblje okoli 50 dolarjev za tono. Samo v zadnjih dveh mesecih, to je, v septembru in oktobru, je zdrnila cena od okoli 70 na 50 dolarjev za tono in niže.

Že pred več kot dvema letoma so napovedovali občutne podražitve železove rude. Zahtevki so bili celo 60 % in tudi več kot 100 % povišanja na sedanje cene. Podražitve so sicer nastopile, vendar zaradi nastajajoče krize manjše, kot bi sicer. Sedaj napovedujejo sestanek dežel proizvajalcev železove rude, predvsem dežel v razvoju, ki napovedujejo zahteve za občutne podražitve. Proizvajalci surovega železa uporabljajo namreč vse več bogatih železovih rud, zaradi potreb obogatitve vsipa in s tem izboljšanja ekonomike proizvodnje z višjo proizvodnostjo in prihrankom koksa. Pravijo, da bo že prvo četrtletje prihodnjega leta prineslo podražitve železove rude.

V Jugoslaviji bomo letos prvič presegli že za pred leti nepovedano mejo tri milijone ton surovega železa in če bo vse šlo po sreči, oziroma, če bodo nove proizvodne kapacitete proti koncu leta bolj izkoriščene, bo ob koncu leta doseženih okoli 3,3 milijona ton surovega železa. To je skoraj 20 % več, kot je znašala proizvodnja leta 1976, in 13 % več kot leta 1975, leta, ko smo dosegli največjo proizvodnjo železa pri nas, in sicer 2,9 milijona ton.

Že prihodnje, 1978. leto lahko v Jugoslaviji izdelamo nad štiri milijone ton surovega železa, zmogljivosti sedanjih naprav to dovoljujejo, možnosti predelave pa so še večje. Predvsem moramo pričakovati, da se bo povečala proizvodnja v novih LD jeklnah železarne Smederevo in Zenica in da se bo z novo, 60-tonsko električno pečjo železarne Nikšič povečala tudi proizvodnja elekto železa.

V Slovenskih železnah je znašala doslej najvišja proizvodnja železa 1975. leta, in sicer 795.000 ton. Letos je ne bomo dosegli in zopet bo minilo leto, ko ne bomo prišli čez našo doslej nedoseženo mejo 800.000 ton. Prva zasnova plana proizvodnje za prihodnje, 1978. leto napoveduje, da te meje še eno leto ne bomo presegli. Prihodnje leto bo težko, ker neuravnane devizne bilance ne dopuščajo, da bi pokrili vse želje po uvoznih surovinah. Težave bodo z zagotovitvijo bogate železove rude za obogatitev vsipa pri proizvodnji belega surovega železa, težave bodo pri zagotovitvi potrebnih količin starega železa iz uvoza, posebno še,

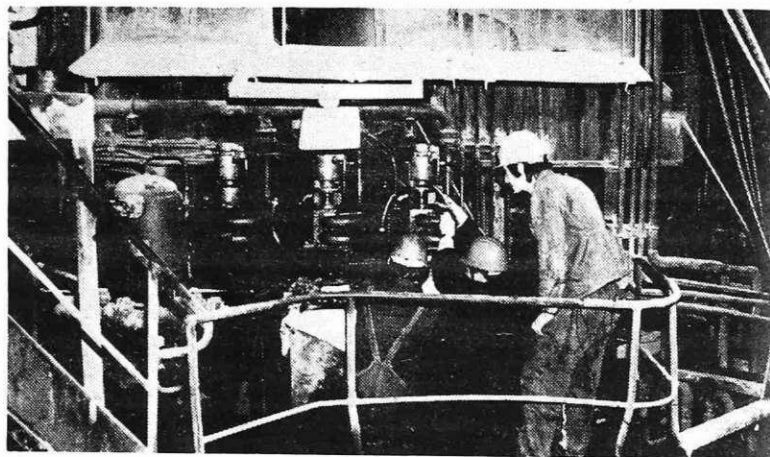
ker se bodo vsi potegovali za uvozno staro železo, ki je sedaj precej cenejše kot domače. Težava bo tudi z zagotovitvijo manjkajočega vložka za valjarne, ker izkazane potrebe znašajo za jugoslovanske železarne in predelavo izven združenja jugoslovanskih železarn okoli 1,7 milijona ton. Del teh potreb bodo seveda lahko pokrivala železarne, gotovo bo pa ostalo nad 1,2 milij. ton nepokritih. Vsem željam ne bo zadoščeno in predvsem se bo treba nasloniti na domače vire in še posebej na lastne zmogljivosti proizvodnje železa.

Potrebe domačega trga bodo tudi v letu 1978 po sedanjih napovedih za okoli 700.000 ton večje od načrtovane lastne proizvodnje. V tej predvideni količini uvoza so predvsem izdelki, katerih v Jugoslaviji ne izdelujemo, ali v nezadostni količini. Ker

bo zaradi težav z oskrbo z osnovnimi surovinami in vložkom domačega proizvodnja železa in gotovih izdelkov verjetno nižja od predvidevanj, bo na domačem trgu še vedno manjkalo posameznih izdelkov.

Ne samo v jeklnah, tudi v valjarnah so zgrajene nove kapacitete za žico in profile, ki bodo že v prihodnjem letu precej spremenile odnose na domačem trgu, predvsem pri trgovskih kakovostih. Nova električna peč v železarni Nikšič pa odpira tudi na področju elektro železa novo poglavje v trgovini na jugoslovanskem trgu. Neoporečna in stalna kvaliteta naših izdelkov ter izpolnjevanje pogodbenih obveznosti so poleg prisotnosti na trgu prvi pogoji, da bomo zadržali doseženo kupce in pridobili nove.

Milan Marolt

Sodelavci - vzdrževalci med popravilom

POZIV ŽELEZARJEM

Glede na to, da je trenutno v Železarni izredno visoka bolezenska odsotnost, pozivamo vse železarje, da se udeležijo preventivnega cepljenja proti gripi. Namen cepljenja je, da tako poveča odpornost organizma in istočasno preprečuje masovno obolevnost kolektiva.

Preventivno cepljenje bo organizirano 21., 22. in 23. 11. 1977 z mrtvim cepivom, ki praktično ne povzroča reakcije. ZDRAVSTVENO SOCIALNA SLUŽBA

OSEBNI DOHODKI ZA OKTOBER ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

tev po lastnem preudarku. Mislim, da je odveč poudarjati, da prav izvrševanje te ustavne pravice terja od nas vseh dosti odgovornosti, zrelejšega gledanja in treznega premisleka kot pa samo sprejemanje nekih

dejstev, kritike in večkrat tudi negodovanja z izvršeno delitvijo.

Vendar, da se vrnemo k pravemu namenu članka. Osebnih dohodkov se je gibal tako, kot smo pričakovali. Podatki, ki smo jih strnili v trimesečno obdobja, pa so naslednji:

obdobje	ur/os	din/h	din/os	povpr. % indeks OD učinka 1.76 = 100	indeks življ. stroš.
I. 1976	189,0	22,37	4.227	31,87	100,0
I. četrtletje 1977	186,9	24,48	4.577	33,06	108,3
II. četrtletje 1977	189,0	24,58	4.645	32,80	109,9
III. četrtletje 1977	189,9	24,97	4.741	32,28	112,2
I.-IX. 1977	188,7	24,67	4.655	32,60	110,1
oktober	193,2	24,71	4.774	32,65	112,9
I.-X. 1977	189,1	24,68	4.667	32,61	110,4

Iz mesečnih podatkov lahko ugotovimo, da je v oktobru doseženo drugo najvišje izplačilo v tem letu. Višji povprečni osebni dohodek za komaj štiri dni je bil izplačan v mesecu juliju, medtem ko v novembru, zaradi vpliva treh praznikov, lahko pričakujemo tudi presežek obeh, do sedaj »najboljših« mesecov. Škoda je le to, da takšnega rezultata ne doseže prav vse temeljne organizacije, kjer pa se vplivi proizvodnje, delovnega časa, učinka in stimulacije bolj odražajo, kot velja to za celotno Železarno.

V kumulativni se počasi, vendar vztrajno približujemo postavljeni meji za leto 1977, saj nam do povprečja 4.700 din manjka le še 33 din. Ob dobri proizvodnji pa smo v zadnjih dveh mesecih po veljavni merilni delitve sposobni realizirati osebne dohodke, ki pa morajo preseči mejo 4.870 din, če ne zastavljenega cilja ne bomo dosegli. Žal nam nekaj več odstotkov manjka pri izvrševanju drugih planiranih obveznosti. Tudi tam še leto ni zaključeno in se da še marsikaj napraviti.

Če primerjamo posamezne temeljne organizacije združenega dela, je med 23 enotami dvajset takšnih, ki so dosegle višje izplačilo kot v septembru. Plusi so dokaj izenačeni in znašajo od devet do 318 din, medtem ko so tri TOZD dosegle nižje izplačilo. Večji minus v odnosu na september izkazuje TOZD Hladna valjarna Jesenice, kjer je nižji obseg proizvodnje vplival na manjši skupni odstotek učinka in manjšo stimulacijo. Ravno zaradi visokega števila ur, ki so jih opravili delavci te temeljne organizacije združenega dela, pa je njihov osebni dohodek še vedno višji kot, na primer, v TOZD Plavž, Jeklna, Hladna valjarna Bela itd.

Stimulacija za proizvodnjo se za vso Železarno drži na konstantni višini, to je, osem odstotkov, z izjemo meseca julija, ko smo zaradi nizke

»potrošnje« ur dosegli šest odstotkov višjo storilnost od običajne in je znašala stimulacija deset odstotkov.

Podatki o gibanju življenjskih stroškov, ki so za mesec oktober vzeti iz časopisnih poročil, kažejo, da se razkorak med rastjo osebnih dohodkov in življenjskimi stroški ne večja, pač pa se že nekaj časa drži na razliki približno treh odstotkov.

Ostajata nam torej še dva obračunska meseca, ki bosta situacijo samo delno, ne pa tudi bistveno spremenila. SM

ČESTITKA

V preteklem mesecu so opravili zaključne izpite, oziroma diplome naslednji naši sodelavci, s študijem ob delu:

Na tehnični srednji šoli je diplomiral DUŠAN TARMAN iz TOZD Vzdrževanje in si pridobil naziv metalurški tehnik.

Na delovodski šoli so diplomirali: DOMINIK SOKLIC, JANEZ ZUPANČIČ - oba TOZD Jeklna, in VINKO KUNŠIČ iz TOZD Livarna in si pridobil naziv metalurški delovodja.

Na poklicni šoli za metalurške delavce je opravil zaključni izpit MILAN ŠEBJANIČ in si pridobil naziv topilec.

Vsem sodelavcem k njihovi vztrajnosti in opravljenem zaključnem izpitu iskreno čestitamo in jim želimo veliko delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Ta čas v družbenopolitičnih organizacijah in drugih družbenih organizacijah in sredinah zelo pogosto naletimo na pogovore o razpravi Edvarda Kardelja o političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, ki je bila predložena in sprejeta na trideseti seji predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, 13. junija letos kot osnova za razpravo o nadaljnjem razvoju in nalogah Zveze komunistov Jugoslavije. Vključno s krajsjo uvodno obrazložitvijo, ki jo je Edvard Kardelj podal na seji in ki je bila objavljena v dnevnem tisku, je predsedstvo CK ZKJ sprejelo njegovo razpravo kot osnovo za aktivnost Zveze komunistov Jugoslavije v pripravi na XI. kongres ZKJ. Razprava Edvarda Kardelja je bila natisnjena tudi v posebni publikaciji pod naslovom: Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Če smo v uvodu poudarili pogovore o tej razpravi, smo predvsem mislili na pogovore v posameznih sredinah, kako pristopiti k obravnavi tega gradiva in to h kritični obravnavi, ob istočasnem soočanju s tem, kaj smo že dosegli pri izgrajevanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja, oziroma kaj bo pri našem delu potrebno spremeniti, da bo subjektivni faktor postal resnična socialistična in demokratična ustvarjalna sila družbe. Pri tem, kakor pravi Edvard Kardelj sam, ne gre za načelne in fundamentalne spremembe družbene vloge teh sil, ki je že zdavnaj določena v našem družbenem sistemu in ponovno potrjena in načelno obdelana na desetem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije. Gre pa za nadaljnjo obdelavo organizacije, metod dela in položaja idejnih in političnih sil socializma v političnem sistemu prav zato, da bi se uresničevala njihova ustvarjalna vloga v družbi.

Čeprav bo pri tem potrebnega tudi nekaj teoretičnega in strokovnega dela, gre pri tem predvsem za odnos teh sil do nalog, ki jih čakajo na tem področju, oziroma za njihovo idejno orientacijo pri njihovi praktični politiki in za njihovo organizacijsko prilagajanje političnemu sistemu samoupravljanja, kakršnega gradimo, kakor poudarja Edvard Kardelj, in dalje: »Kajti na en način se družbena vloga teh sil uresničuje, ko gre predvsem za odnose do državnih organov, drug način delovanja pa je nujen pri uresničevanju te vloge, kadar gre predvsem za odnose do samoupravnih skupnosti in delegatskega sistema.«

Prav gotovo nam bo kritična obdelava Kardeljeve razprave razkrila številne slabosti, pomanjkljivosti in odstopanja v naši konkretni politični praksi, oziroma v našem konkretnem prostoru. Predvsem pa nam bo odkrila, da so se družbenopolitične organizacije prepočasno preobrazile v svojo ustavno funkcijo, oziroma v politični sistem kot sestavni del delegatskega sistema. Doslej smo bili namreč še vedno preveč vajeni gledati na delegatski sistem in delegatska razmerja kot na nekaj izven družbenopolitičnih organizacij in kazati na različne krivice, ki so krivi, da se delegatski sistem prepočasno uresničuje, da ni bilo dovolj narejenega na področju svobodne menjave dela, da se prepočasno uveljavljajo dohodkovni odnosi in podobno. Take razprave so bile neustvarjalne in zato smo tudi prepočasno uresničevali in uresničujemo tako ustavo kot zakon o združenem delu.

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE SESTAVNI DEL DELEGATSKEGA SISTEMA

Pogostna slabost družbenopolitičnih organizacij je bila parcialna obravnava posameznih vprašanj in problemov ali pa obravnava določenih nalog in vprašanj izven delegatskega sistema, oziroma demokratičnega odločanja. Nema lokrat so bile družbenopolitične organizacije arbitri za vse in »vsiljevalci« stališč in mnenj, brez širše demokratične pa tudi dovolj kvalificirane razprave. To je seveda povzročalo tudi določene odpore in pasivnost, ne do samega družbenega sistema, temveč do metod dela. Kaj radi pa smo to opredeljevali kot »odpore« do samoupravljanja, sistema in podobno.

Edvard Kardelj v svoji razpravi pravi: »... Za ureditev našega političnega sistema je zdaj bistveno, da se vse sile socialističnega družbenega ustvarjanja demokratično organizirajo okrog delegatskega sistema kot ogrodja celotnega družbenega in političnega sistema.« In dalje: »V takšnih okoliščinah izgubljajo organizirane sile družbene zavesti značilnost nosilca monopolnega razpolaganja s politično oblastjo, iz katerega je nujno izvirala politična delitev na stranke, postajajo pa izraz specifičnih samoupravnih interesov. Z drugimi besedami, te sile sodelujejo kot faktor družbene zavesti v konkretnih oblikah samoupravnega in državnega odločanja. To pa pomeni, da se družba ne deli več na splošno politično večino in politično manjšino, oziroma na partijo na oblasti in opozicijo. Toda v vsakodnevnem konkretnem odločanju se delovni ljudje - samoupravljalci svobodno delijo na večino in manjšino, ki se stalno spreminjata, se pravi glede vsakega vprašanja, ki je na dnevnem redu samoupravnega, oziroma družbenega odločanja. Zato se idejne in politične sile socialistične samoupravne družbe ne organizirajo na podlagi splošnih političnih delitev, ampak na podlagi splošnih družbenih potreb samoupravnih interesov, ki jih narekuje vsakodnevno demokratično odločanje samoupravnih subjektov in njihovih delegacij v skupščinskem sistemu. Z drugimi besedami, delovni ljudje - samoupravljalci odločajo predvsem o konkretnih vprašanjih, ki so na dnevnem redu samoupravnega, oziroma družbenega odločanja, ne pa o kandidatih za monopolno razpolaganje z oblastjo.

Potemtakem naše družbenopolitične organizacije niso in tudi ni treba, da bi bile volilna telesa za boj za oblast, kakor so to politične stranke v parlamentarnem sistemu, ampak specifična oblika interesne organiziranosti delovnih ljudi in občanov na področjih, kjer se ti interesi izražajo v obliki ideologije, politike, znanosti, splošnih družbenih interesov in podobno. Takšna njihova vloga je nujna zato, ker družba ni sestavljena iz množice parcialnih interesov, neposredno povezanih z življenjskimi, delovnimi, ustvarjalnimi in kulturnimi pogoji in težnjami človeka, ampak tudi iz celovite idejne, politične, znanstvene, kulturne in miselne nastave sploh. Poleg tega je to tudi edina mogoča pot za neposredno povezovanje vodilnih idejnih in političnih sil družbe in posebno Zveze komunistov Jugoslavije z najširšimi delovnimi množicami. Prav iz takšne neposredne povezanosti pa je tudi odvisna moč njihovega družbenega vpliva.«

IZVRŠEVANJE PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE TER ODPREME – OKTOBER

	Skupna proizvodnja			Got. proizv.-tuja			Odprema
	progr.	izvrš.	%	progr.	izvrš.	%	
Plavž	8.400	6.391,6	76,1				
Jeklarne	44.100	40.619,7	92,1				
– SM jeklo	28.500	26.150,5	91,8				
– El jeklo	15.600	14.469,2	92,8				
Livarne	165	166,1	100,7	50	41,8	83,6	41,8
Valj. blum.-štekel	35.000	34.800,3	99,4	6.360	5.474,0	86,1	5.929,4
– bluming	18.870	23.081,8	122,3	170	347,7	204,5	365,8
– štekel	13.430	8.687,7	64,7	3.490	2.098,8	60,1	2.519,4
– term. obd.	2.700	3.030,8	112,3	2.700	3.027,5	112,1	3.044,2
Valj. žice in prof.	10.850	12.347,9	113,8	1.900	3.520,4	185,3	3.248,6
– žice	8.500	9.761,0	114,8	1.700	3.177,7	186,9	3.060,9
– profili	2.350	2.586,9	110,1	200	342,7	171,4	187,7
Valj. deb. ploč.	8.720	9.024,7	103,5	8.670	8.832,4	101,9	8.945,6
Hlad. valj. Bela	7.500	5.775,1	77,0	7.500	5.702,9	76,0	5.090,0
Hlad. valj. Jesenice	2.650	2.730,3	103,0	2.330	2.530,5	108,6	2.639,9
Žičarna	6.000	5.600,8	93,3	4.670	4.148,0	88,8	4.277,3
Profilarna	2.210	2.100,2	95,0	2.050	1.898,3	92,6	2.020,1
Vratni podboji	80	41,3	51,6	80	40,8	51,0	42,0
Jeklovlek	1.720	1.742,4	101,3	1.720	1.742,2	101,3	1.823,6
Elektrode	1.600	1.724,0	107,8	1.590	1.717,7	108,0	1.645,7
Samotne mase	350	266,5	76,1	180	68,8	38,2	68,8
Masa za Emono	100	169,2	169,2	100	169,2	169,2	169,2
Žebljarna	1.010	1.012,0	100,2	1.010	1.010,7	100,1	1.075,1
Cestna ograja		282,0			282,0		282,0
SKUPAJ	130.455	124.794,1	95,7	38.210	37.179,9	97,3	37.299,1
Emona iz Zagreba				400	537,6	134,4	537,6
VSE SKUPAJ	130.455	124.794,1	95,7	38.610	37.717,5	97,7	37.836,7

PROIZVODNJA V OKTOBRU POD DRUŽBENIM PLANOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

s septembrom manjša, ker smo imeli na zalogi in v medfazni proizvodnji precej slabov, oziroma TVT te kvalitete.

TOZD LIVARNA

Jeklolivarna in kovinolivarna sta z družbenim planom predvideno skupno in blagovno proizvodnjo presegli. Zunanji naročnikom je bilo v oktobru prodanih 41,7 tone jeklenih odlitkov.

TOZD VALJARNA BLUMING-ŠTEKEL

V mesecu oktobru je bil izveden na bluming in štekel ogrođu večji remont. To je bilo v letošnjem družbenem planu sicer predvideno, vendar ne v oktobru in je bil zato operativni program skupne proizvodnje postavljen v primerjavi z družbenim planom ustrezno nižje. Čas remonta je bil na bluming ogrođu predviden 48 ur, na štekel ogrođu pa 56 ur. Dejansko pa je trajal na bluming ogrođu 58 ur in na štekel ogrođu 96 ur. To je tudi glavni vzrok, da je štekel valjarna tako močno zaostala za planirano gotovo in skupno proizvodnjo.

Skupnih zastojev je bilo, brez upoštevanja prej omenjenega remonta, 26,88 % na obratovalni čas. To so letošnji drugi najnižji zastoji (januarja je bilo 24,85 %).

Potisna peč je obratovala od 1. do 5. in od 13. do konca meseca oktobra in v tem času je bilo prevlanih skupno 6.568 ton domačih in tujih slabov. Nenamenskih slabov je bilo izvaljanih 2.630 ton, kar je za 390 ton več kot v septembru.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

V oktobru je imela valjarna žice 37,4 % zastojev na obratovalni čas, kar je po rekonstrukciji doslej najnižja dosežena številka. Ustrezno tem zastojem je bila tudi skupna in gotova proizvodnja po rekonstrukciji največja.

Valjarna profilov je družbeni plan skupne proizvodnje močno presegla. Predvideni kvalitetni asortiment je bil tako v žični kakor tudi v profilni valjarni izpolnjen.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Ta valjarna je z družbenim planom predvideno skupno in gotovo proizvodnjo presegla. Delno je ta dobri proizvodni rezultat tudi posledica obratovanja na eno izmed ob prostih sobotah, za kar se je kolektiv odločil v okviru akcije za izboljšanje poslovnega rezultata v tem letu. Kvalitetni asortiment se je gibal v okviru obstoječih naročil.

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

Skupna proizvodnja, dosežena v oktobru, je bila doslej najvišja, odkar hladna valjarna obratuje, čeprav še vedno znatno pod planirano. V tem mesecu je bilo na razpolago tudi dovolj vložka, vendar je bilo občasno še nekaj težav z nekaterimi kvalitetami. Bile pa so še težave zaradi previsokih zastojev, ki so bili sicer nekoliko nižji kot v septembru. Pri izpolnjevanju kvalitete asortimenta je bil dosežen izreden napredek pri dinamiki kvalitete. Proizvedenih je bilo 1.925 ton, kar je za 490 ton več kot v septembru. K temu je poleg dobre preskrbe z vložkom pripomoglo tudi neprekinjeno obratovanje linije za raz-

ogličevanje. Pri kvaliteti globoki vlek planirana količina ni bila dosežena.

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

V tej TOZD so enako kot prejšnje mesece dosegli tudi v oktobru dobro proizvodnjo. Pri kvalitetnem asortimentu je bilo proizvedenih 490 ton dinamov HVT (septembra 482 ton) in 209 ton jekel trdih kvalitet (septembra 170 ton).

TOZD ŽIČARNA

Družbeni plan in operativni program pri skupni in gotovi proizvodnji nista bila dosežena. Vzrok za to je bil v zahtevnejšem proizvodnem asortimentu, večji bolniški odsotnosti in pomanjkanju vložka debele žice.

Pri kvalitetnem asortimentu so bili doseženi rezultati znatno ugodnejši kot pri sami proizvodnji. Proizvedenih je bilo 1.246 ton patentirane žice (septembra 1.207 ton), 287 ton VAC žice (septembra 234 ton) in 77 ton EPP žice (septembra 60 ton). Pri VAC žici je to doslej najvišja mesečna proizvodnja.

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja z dne 19. 9. 1977 in statuta TOZD Hladna valjarna Jesenice dajemo ponovno

O B J A V O

za izpraznjeno delovno mesto
2118 D-4 ktg 10 odpremnik

1 oseba

Pogoji:
poklicna šola – met. smer in 3 leta delovnih izkušenj.
Kandidati bodo psihološko testirani.
Rok prijave 10 dni od objave. Pismene prijave z osnovnimi podatki pošljite v personalno pisarno TOZD – Hladna valjarna Jesenice.

IZVRŠEVANJE DRUŽBENEGA PLANA PRODAJE V OKTOBRU

TOZD	Plan.		Dosež.		Indeks	
	količ.	prod. cena neto	količ.	prod. cena neto	količ.	prod. cena
Livarna	50	20.910	39,2	22.995	78,4	110,8
Valj. blum.-štekel	6.350	8.845	5.929,4	9.700	93,4	109,7
Valj. žice in prof.	2.460	6.483	3.248,6	6.491	132,1	100,1
Valj. deb. ploč.	8.620	8.131	8.944,8	8.570	103,8	105,4
Hl. valj. Bela	8.000	12.473	5.090,1	9.758	63,6	78,2
Hl. valj. Jesenice	2.530	9.921	2.639,9	10.729	104,3	108,1
Žičarna	4.510	9.937	4.281,4	11.570	94,9	116,4
Profilarna	2.040	8.332	2.302,1	9.910	112,8	118,9
Vratni podboji	80	25.866	42,0	23.599	52,5	91,2
Jeklovlek	1.710	14.394	1.823,6	16.947	106,6	117,7
Elektrode	1.920	11.601	2.354,1	10.696	122,6	92,2
Žebljarna	1.105	7.579	1.075,2	8.322	97,3	109,8
Samotna masa			68,8	811		
Osnov. realiz.	39.375	(9.836)	37.839,2	(9.846)	96,1	100,1

V družbenem planu planu prodaje za oktober je bila načrtovana najvišja mesečna prodaja v tem letu in to 39.375 ton. Količino 39.000 ton bomo verjetno presegli le še v decembru. V oktobru smo že predvidevali 8.000 ton prodaje iz nove hladne valjarne.

Dejanski dosežki kažejo, da smo v tem mesecu prodali 37.839 ton naših izdelkov, kar pomeni vsekakor izboljšanje v primerjavi s preteklim obdobjem in tudi z rezultati lanskega oktobra, ko smo realizirali 34.500 ton, pomeni pa tudi, da smo kljub temu dosegli le 96,1 % planirane količine. Pregled doseženih rezultatov po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela kaže, da smo izpolnili plan prodaje vratnih podbojev le z 52,5 %, plan prodaje proizvodov nove hladne valjarne pa s 63,6 %, plan pa ni bil izpolnjen tudi v TOZD Livarna, Valjarna

TOZD PROFILARNA

Družbeni plan, ki je tudi enak operativnemu programu, v oktobru ni bil dosežen. Glavni vzrok je bil v občasni težavi z vložkom, kar je imelo za posledico povečano število menjav oblikovalnih valjev na posameznih strojih.

TOZD VRATNI PODBOJI

Edini vzrok, da z družbenim planom predvidena skupna proizvodnja ni bila dosežena, je bilo pomanjkanje naročil.

TOZD JEKLOVLEK

Družbeni plan skupne proizvodnje je bil presežen za 22 ton pri povprečni dimenziji 25,27 mm. Vlačilnica je proizvedla 1.495 ton ali 103,82 % na plan, luščilnica 70 ton ali 64,09 % na plan, brusilnica 70 ton ali 100 % na plan in žarilnica 106 ton ali 118,11 % na plan.

TOZD ELEKTRODE

Z družbenim planom predvidena skupna proizvodnja je bila znatno presežena in je to doslej največji proizvodni dosežek. Delno je k temu pripomoglo tudi dodatno obratovanje ob prostih sobotah.

TOZD ŽEBLJARNA

Operativni program za oktober je bil postavljen nižje kot družbeni, ker ni naročil za bodočo žico, in je bil tudi dosežen. Avgust Karba

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 21. 11.	VARL ALOJZ	MOLAN IVAN
TOREK – 22. 11.	SEKLOČA PETER	BENEDIČIĆ MITJA
SREDA – 23. 11.	ZUPAN MIRKO	NOVAK FRANC
ČETRTEK – 24. 11.	REKAR VINKO	ISKRA BRANE
PETEK – 25. 11.	SLAMNIK VINKO	BURJA ANTON, st.
SOBOTA – 26. 11.	ZIDAR JOŽE	PIKON JANEZ
NEDELJA – 27. 11.	PRAPROTNIK NIKO	MENCINGER STANE

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Prodaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 21. do 26. novembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: III. obratna ambulanta – dr. med. Želimir Cesarec in IV. obratna ambulanta – dr. med. Aleksander Tršinar;

popoldan: I. obratna ambulanta – dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Furlan – Zidar.

V soboto, 26. novembra, samo dopoldan I. obratna ambulanta – dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Furlan – Zidar.

V zobni ambulanti:
dopoldan: II. zobna ambulanta – dr. stom. Alojz Smolej;

popoldan: I. zobna ambulanta – višji dentist Viktor Stražičar.

V soboto, 26. novembra, samo dopoldan II. zobna ambulanta – dr. stom. Alojz Smolej.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13., popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

CEPLJENJE PROTI GRIPI

Pred letošnjim cepljenjem proti gripi vas obveščamo:
Specifičnega zdravila proti gripi ni. Edina zaščita (imunizacija) je cepljenje. Cepljenje se vrši z živim (oslabljenim) ali z mrtvim virusom – povzročiteljem gripe (enako kot pri vseh virusnih obolenjih, npr., zaščita, oziroma cepljenje proti otroški paralizi, črnim kozam ipd.). Letošnje cepljenje bo dvakratno z mrtvim virusom v presledku enega meseca.

Epidemija gripe predstavlja resen zdravstveni in pomemben gospodarski problem.

Določena precepljenost populacije zagotavlja precejšnjo individualno in kolektivno zaščito pred to boleznijo, vendar le ob pogoju, da je precepljenost kolektiva vsaj 80 %.

Izkušnje iz preteklih let pa nam ne kažejo prevelike pripravljenosti delavcev TOZD in DS Železarn za to akcijo, saj se udeležba na cepljenju proti gripi giblje okoli 50 %.

Zato je akcija cepljenja, ki v primeru epidemije ne zagotavlja obvladovanja epidemiološke situacije, finančno vprašljiva. Letošnja akcija bo (zaradi ev. polovične udeležbe) v dosednji obliki verjetno zadnja.

Torej o svojem zdravju, delovni zmogljivosti in storilnosti odločajte sami.

RAZPORED CEPLJENJA BO POTEKAL PO NASLEDNJEM VRSTNEM REDU:

Mesto cepljenja	datum 21. 11.	22. 11.	23. 11.
Fizioterapija	5. – 9. ure	5. – 8. ure	5. – 8. ure
pri glavnem vходу	13. – 16. ure	13. – 16. ure	13. – 15. ure
Rešilna postaja II. Javornik	5. – 8. ure	5. – 7. ure	5. – 7. ure
	13. – 16. ure	13. – 15. ure	13. – 15. ure
Rešilna postaja V. Valjarna Bela	5. – 8. ure	5. – 8. ure	5. – 8. ure
	13. – 16. ure	13. – 16. ure	13. – 15. ure
Rešilna postaja IV. Predelovalni obrati	5. – 8. ure	5. – 7. ure	5. – 7. ure
	13. – 16. ure	13. – 15. ure	13. – 15. ure

Dispanzer za medicino dela,
obratna ambulanta
železarne Jesenice

SEJE SKUPŠČIN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

V ponedeljek, 21. novembra, bo 19. seja skupščine občinske zdravstvene skupnosti, na kateri bodo med drugim obravnavali tudi:

- predlog za javno razpravo o osnutku samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva,
- devetmesečno finančno poročilo in oceno finančnega stanja do 31. 12. 1977,
- informacijo o integraciji zdravstvenih delovnih organizacij na Gorenjskem ter
- poročilo nadzornega organa o poteku investicijskih del pri splošni bolnici Jesenice.

Osnutek samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva, ki ga bodo delegati na skupščini zdravstvene skupnosti posredovali v javno razpravo, se deloma razlikuje od gradiva, ki so ga delegati obravnavali na prejšnji seji skupščine, saj ne predvideva več diferencirane participacije za zdravstvene storitve, ampak prispevke v absolutnih zneskih.

Danes se je v Železarni že sestala konferenca delegacij za samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo, pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zaposlovanje. Na konferenci so uskladili stališča delegacij temeljnih organizacij in delovnih skupnosti v Železarni ter določili delegate, ki se bodo udeležili 19. seje skupščine občinske zdravstvene skupnosti.

V četrtek, 24. novembra, pa bo ustanovna skupščina posebne izobraževalne skupnosti metalurgije. K ustanovitvi te skupnosti smo pristopili s sklepi delavskih svetov temeljnih organizacij in delovnih skupnosti v Železarni, ki so o tem odločali na sejah maja, junija ali julija 1977. Skupščina te skupnosti se oblikuje iz delegatov, ki jih delegirajo splošne ali posebne delegacije za samoupravne interesne skupnosti. Vse temeljne organizacije in delovne skupnosti v Železarni imajo v tej skupščini skupaj štiri delegatska mesta. Zato vse delegacije v Železarni tvorijo konferenco delegacij, ki delegira štiri delegate v skupščino posebne izobraževalne skupnosti metalurgije.

Konferenca delegacij za samoupravne interesne skupnosti za vzgojo, izobraževanje in znanost bo v ponedeljek, 21. novembra. Na konferenci se bomo seznanili z vlogo, pomenom in organizacijo posebnih izobraževalnih skupnosti v Sloveniji ter delegirali delegate na ustanovno skupščino posebne izobraževalne skupnosti metalurgije.

Nada Dejak

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Hladna valjarna Jesenice

7. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD Hladna valjarna Jesenice je imel v ponedeljek, 2. novembra, svojo redno sejo pod predsedstvom Staneta Pulca. Ugotovili so, da so sklepi prejšnje seje izvršeni, razen petega sklepa, sicer je bilo delo preobsežno. Mnenja so bili, naj bi k izdelavi varnostne scene in načrta pristopili še drugi, kot so družbenopolitične organizacije TOZD, načelnik in vodja.

Obpravnavali so devetmesečno poslovno poročilo in kazalce uspešnosti, s katerimi se izkazuje rezultat dela delavcev in poslovanja TOZD. Ugotovili so, da je TOZD v obdobju januar-september obratovala dobro in je družbeni plan presegla. Občasno je bilo sicer nekaj najhujših težav z vložkom, in sicer z isko ogljikovimi in dinamo jekli,endar le-te niso bistveno vplivale na dobro delo TOZD.

Sprejeli so osnove plana za leto 1978 in pri tem ugotovili, da ostane

plan 30.000 ton. Večji je le delež trdih kvalit, ozkih in finih trakov, kar pa je seveda dodatna obveza za TOZD.

Pri varčevanju so ugotovili, da ima TOZD Hladna valjarna Jesenice 21.330.856 din znižanja stroškov, in sicer 846.010 din, zaradi boljše izpolnitve (0,5 %), ki je rezultat dobrega dela. Istočasno pa je to rezultat varčevanja pri vseh postavkah, razen pri embalaži in transportu, kjer je zvišanje zaradi večjih potreb kupcev in večjih tež TVT. Edina

9. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Pod predsedstvom Franca Podlipnika je bila 28. oktobra deveta seja odbora za gospodarstvo TOZD Hladna valjarna Jesenice.

Pri pregledu sklepov zadnje seje o ugotovili, da so vsi izvršeni. Posledno razveseljivo je, da so vzdrževalci upoštevali sklep, ki je zahteval krepitve na 7,5-tonskem žerjavu v arilnici. Napake so pregledali in elno odpravili.

Obpravnavali so gibanje osebnega ohodka v mesecu septembru in bili mnenja, da osebni dohodki sledijo rezultatom proizvodnje, čeprav še edno ni zadosti upoštevana stimulacija na plan.

Po obrazložitvi so brez pripombe prejeli mesečni plan za mesec november, ki znaša 2.320 ton.

Odbor za gospodarstvo je razpravljal o osnutku začasnega navodila za rejanje normativ delovnih mest evila delavcev in vrednotenje devnih nalog. Člani odbora so navodila sprejeli z odobravanjem, menijo lo, da so nujno potrebna, in so redlagali, da jih po obravnavi potrdi idelavski svet.

Obpravnavali in sprejeli so devetmesečno poslovno poročilo, ki še adno zajema prejšnjo skupno OZD Hladna predelava. Ugotovili o, da je TOZD v vseh pogledih zelo obro delala, kritična je le prevelika slezenska odsotnost. Soglašali so z litivjo dohodka med letom, kakor idi z vsemi elementi, ki so sestavni el poročila.

Na seji so načelno sprejeli osnove ana za leto 1978. Plan ostane

30.000 ton, povečata se le delež trdih kvalit in delež ozkih in finih trakov. To je za obrat vsekakor dodatna obveza, vendar pa se bo odražala v boljši prodajni ceni. Za doseg tega so nujno potrebne nove krožne skarje.

Odbor je upošteval podražitve, ki so nastale pri dobavi naprav za oplasčene elektrode. Meni, da so investicije dobre, in pristaja na dodatna denarna sredstva.

Na znanje so vzeli navodila OPP, ki definirajo prioriteto obratovanje ob izpadu električne energije zaradi višje sile. Obpravnavali in sprejeli so tudi navodila OPP o minimalnih zalogah. Želja je, da se ta navodila upoštevajo in realizirajo.

Odbor je odobril koriščenje sredstev amortizacijskih zamenjav za nakup naslednjih osnovnih sredstev: 3 Mp x 11,2 m žerjava za adjustažo hladne valjarne, snežne freze, oziroma dodatne opreme, klima naprave za žarilnico, dve visokotlačni črpalke za Siemens v.s.

Program varčevanja je sestavljen za vse leto in je to delovni cilj vseh delavcev TOZD. Iz devetmesečnega poročila je razvidno znižanje stroškov v višini 21.330.856 din in je program varčevanja v celoti izpolnjen.

Sprejeli so sklep, da se pripravi strokovna rešitev prezračevanja žarilnice.

TOZD Jeklovlek

6. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Na začetku šeste seje odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu TOZD Jeklovlek so člani ugotovili, da so sklepi zadnje seje izvršeni. delovni cilji se uspešno izpolnjujejo, problem je le pri vprašanju krivice za reklamacije.

Na devetmesečno poslovno poročilo je imel odbor nekaj pripomb, mo gibanje planirane proizvodnje v TOZD Jeklovlek pa je enil uspešno.

Zadovoljivo ni bilo vzdrževanje, r zaradi slabe organizacije in kakovosti dela trpita kvaliteta dela in imnost pri delu. Izvajanje remonv kvaliteto in časovno ne ustree. Poseben problem so žerjavi, ker ihovo vzdrževanje ni v skladu z edpisi.

Investicijska dejavnost je v TOZD jeklovlek v začetni fazi in bo verjetn zaključena v letu 1979. Odbor je otovili, da so se amortizacijska edstva v zadnjih letih vlagala edemv v investicijsko dejavnost, nemarjala pa se je zamenjava doajanih strojev in naprav, zlasti v OZD Jeklovlek. Zato odbor meni, e je potrebno planirano delitev edstev amortizacije zagotoviti po juču za investicijsko dejavnost in zamenjavo dotrajanih strojev, r je v bistvu osnovna funkcija nortizacije.

Dalje je odbor razpravljal o osno-

vah družbenega plana za leto 1978 in imel nekaj pripomb in dopolnitev, ki jih je predlagal DS v potrditev.

Razpravljali so o politiki nagrajevanja in ugotovili, da ni v skladu z nagrajevanjem po delu. V primerjavi z rastjo proizvodnje so dohodki nižji od planiranih in dejansko destimulativno vplivajo na proizvodnjo. Pri delavcih je opaziti nezadovoljstvo, ki slabo vpliva na delovni elan in disciplino.

Odbor je sklenil, da je potrebno dopolniti sistem nagrajevanja za leto 1978.

Do prihodnje seje odbora naj se sestane in pripravi program dela komisije za inovacijsko dejavnost.

Imenovana je bila komisija za oceno večje škode, ki jo sestavljajo: Anton Klemenc, Stane Pagon in član s področja energije ali vzdrževanja.

Odbor je sklenil, da se pozitivno omeni tehnična izboljšava štev. 2261 »izdelava vložkov za gorilce na peči« in se prizna 100 % odškodnina avtorju Viktorju Žanu, kar znaša 722,00 din.

postavka, ki ne ustreza dejanskemu stanju, je znižanje pri osebnih dohodkih, ki bi se morali gibati vsaj na planskem nivoju. Sklenili so, da bo TOZD skušala doseči do konca leta ob dobri proizvodnji čimboljši asortiment, tako kvalitetni kot dimenzijski.

Obpravnavali so tudi delovno disciplino in ugotovili, da je takih, ki izostajajo z dela, še vedno preveč. Sprejeli so sklep, da delavec, ki izostane z dela, isti mesec ne more opravljati nadurnega dela, četudi bi bilo to nujno in potrebno.

Delegati se niso v celoti strinjali z dopisom UJV iz Kranja in so bili mnenja, da preveč posplošuje stanje v železarni. Mnenja so bili, naj bi se objavilo v železarni, kako so ukrepali s primerom Mlakar in kaj je bilo narejenega za preprečitev takih primerov.

Glede na to, da je v hladni valjar ni ali žičarni več sodelavcev, ki v teh obratih delajo že 20 let, je bil DS mnenja, da se jim prizna sedemodstotna stimulacija glede na dolgo dobo v obratu in za prizadevanje pri delu.

Železarski globus

INDIJA

Indijska železarna Rourkela pripravlja v soglasju z ministrstvom za železarsko industrijo ustrezní sporazum z železarsko družbo Armco v ZDA, ki ji bo omogočil posredovanje tehničnega znanja za proizvodnjo orientirane in neorientirane hladno valjane elektro pločevine. S tem ukrepom želi indijska vlada zmanjšati uvoz te pločevine in izboljšati preskrbo domače elektro industrije s tem materialom.

MADŽARSKA

Za madžarsko železarno Lenin v mestu Diösgör bo dobavilo zahodnonemško podjetje Demag AG jeklarno z 80-tonskim kisikovim konvertorjem. Ta železarna namerava v prihodnjih letih povečati svoje proizvodne zmogljivosti surovega jekla za 920.000 ton. Pri tem je predvidena poleg nove kisikove jeklarne še zgraditev nove 80-tonske obločne električne peči.

JAPONSKA

Japonska železarska družba Nippon Steel Co. je pričela pred kratkim praktično izkoriščati odpadno toploto, ki nastane pri sintranju železove rude. Do 400 stop. C. ogret zrak, ki nastane pri ohlajevanju proizvedenega sintra, ponovno uporabijo v zgorevalni komori. S tem znižajo porabo goriva, ki je potrebno za vžig mešanice za sintranje.

10. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Odbor za gospodarstvo pri DS TOZD Plavž je imel deseto sejo 28. oktobra. Predsednik Franc Golba je v obravnavo predlagal:

16.000 ton pod družbenim planom, poraba koksa pa je bila preko planirane. To sta tudi osnovna vzroka slabih rezultatov.

Odbor je sprejel tudi sklep, da se odobrena vsota sredstev investicijskega vzdrževanja za leto 1977 koristi, ne glede na namembnost posameznih pozicij, to je, za pokrivanje tistih pozicij, ki so že angažirane, in naročila v teku.

Obpravnavali so še predlog plana za leto 1978 in predvideno porabo surovin za proizvodnjo 160.000 ton grodinja. Podana je bila tudi informacija o poteku remonta na plavžu II ter ostalih naprav, pojasnjeni pa so bili tudi vzroki časovnih prekrasitev del.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Ker so uporabljali manj kvalitetne železove rude, je bila proizvodnja

Trideseti šarž na rekonstruiranem plavžu II (5. novembra 1977)

TOZD Plavž

7. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V četrtek, 10. novembra, je imel delavski svet TOZD Plavž sedmo sejo. Predsednik Janko Guzelj je v obravnavo predlagal: devetmesečno poslovno poročilo, poročilo odborov, problematiko proizvodnje in zaključek remonta plavža II.

Poslovno poročilo za devet mesecev je podala računovodkinja bivše TOZD Talinice. Po obravnavi devetmesečnega poročila in kazalcev uspešnosti, s katerimi se izkazujejo rezultati dela delavcev in poslovanja TOZD, so delegati izrekli soglasje k delitvi dohodka med letom in k vsem elementom, ki so sestavni del tega poročila.

V skupni proizvodnji je TOZD Plavž dosegla 101.448 ton in zaostala za lanskim letom za 12,9 % in za 13,7 % za letošnjim družbenim planom.

Produktivnost v TOZD je v primerjavi z lanskim letom padla za 5,4

tone na moža mesečno, zaradi slabšega vsipa, oziroma manj kakovostne železove rude.

V TOZD so v devetih mesecih ustvarili 91,1 milij. din dohodka, kar je zadostovalo za pokrivanje vseh obveznosti in za sklade, medtem ko je bila obračunana minimalna, oziroma predpisana amortizacija.

Granulirana žlindra je prinesla 2,65 milij. dohodka, zato se morajo tudi v bodoče prizadevati, da se čim več žlindre granulira in proda.

Glede na velike stroške, ki so bili doseženi z remontom plavža, aglomeracije in razkladalne naprave, se morajo vsi delavci TOZD Plavž prizadevati za čim boljše delo in tako opravičiti velika vlaganja v remonte.

Delavski svet je sklenil, da glede na velike količine dobavljene železove rude Tomašice v letu 1977 obišče rudnik Ljubija delegacija, sestavljena iz družbenopolitičnih organizacij TOZD Plavž, in skuša doseči, da v letu 1978 pošljejo maksimalno 20 % aglo-rude Tomašica, v odnosu na celotno količino dobavljene rude.

Odbor za gospodarstvo je podal poročilo o svojem delu. Delegati so ugotovili, da je odbor svoje delo zadovoljivo opravil.

Vodja TOZD Plavž je seznanil delegate s potekom in zaključki remontov na plavžu, kaverjih, razkladalni napravi in v aglomeraciji. Nekaj manjših del še ni dokončanih, vendar jih vzdrževalci že izvajajo.

DS poziva službo za varstvo pri delu, da ponovno pregleda smotnost zaščitnih sredstev na posameznih delovnih mestih v TOZD Plavž.

Na seji so izrekli soglasje za nabavo odpraševalne naprave na elektro obločnih pečeh v TOZD Jeklar na. Na znanje so vzeli informacijo o podražitvi investicije za proizvodnjo oplasčenih elektrod v TOZD Elektrode in soglašali s prerazdelitvijo združenih sredstev v ta namen.

A. B.

PREGLED SESTANKOV SDS

V minulem tednu smo prejeli le nekaj zapisnikov s sestankov samoupravnih delovnih skupin, obravnavale pa so zelo razna vprašanja.

SDS SM peči 2 in livna jama 2 sta obravnavali osnutke irih republiških zakonov.

SDS adjustaža v hladni valjarni Bela je obravnavala urnost pri delu in disciplino ter tekoče notranje probleme. gotovili so, da so se zadnji čas pripetile nesreče pri delu zaradi eslabega koriščenja zaščitnih sredstev in zaradi premajhnosti snosti in odgovornosti pri delu. To bo treba odpraviti, prav

tako pa bo treba odpraviti nedisciplino, ki se je pojavljala zaradi pomanjkanja dela. V nadaljevanju so obravnavali vzdrževanje in popravilo viličarjev, nabavo klešč in »C« kljuke za prenos kolobarjev in popravilo linije za razrez. Menijo, da bo treba nabaviti še eno črpalko za hidravlično olje, ker se bo tako lahko na liniji delalo hitreje. Predlagali so tudi, da bi se v skladišču vložka kolobarji skladiščili po dimenzijah.

SDS vzdrževanje HVŽ 2 je obravnavala informacijo o delu temeljne organizacije Vzdrževanje v prvih osmih mesecih tega leta ter tekočo problematiko. K poročilu o delu temeljne organizacije so imeli pripombo na slab odnos delavcev do delovnih naprav, kar se odraža v večjem številu zastojev. Obravnavali so tudi organiziranje dela po grupah pri ključavničarjih.

SDS restavracija Železarne je obravnavala obračun za avgust in problematiko njihove nadaljnje dejavnosti. Ugotovili so namreč, da tuji vozijo mimo največkrat zato, ker ne vedo, kje bi lahko parkirali. Pogovorili so se tudi o vzrokih za izgubo v

kuhinja ter o drugih problemih v njihovi delovni skupini in o medsebojnih odnosih.

SDS socialno zdravstvena služba je že obravnavala samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo Slovenske železarne in samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozastiti ter sklepe občinske zdravstvene skupnosti. K obravnavanim zadevam niso imeli nobenih pripomb.

SDS center za obdelavo podatkov je obravnavala organiziranje centra za obdelavo podatkov kot temeljne organizacije in je za pripravo gradiva o ugotovitvi pogojev za organiziranje temeljne organizacije imenovala petčlansko delovno skupino.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranja – Milan Polak

NOVA PROGRAMSKA USMERITEV KONFERENCE MLADIH DELAVCEV

Člani konference mladih delavcev pri občinski konferenci ZSMS Jesenice so v preteklem enoletnem obdobju težo akcij usmerili predvsem na področje idejnopolitičnega usposabljanja vodstev osnovnih organizacij ZSMS. Pri tem so dosegli več

KRATKE NOVICE

Občinska konferenca ZSMS Jesenice se je letos vključila v veliko akcijo republiške konference ZSMS »Odličje 22. decembra«. V akciji, ki poteka v vsej Sloveniji, se ocenjuje skupne akcije mladih, pripadnikov JLA, borcev, članov ZRVS in teritorialnih enot; skratka vseh, ki tvorijo celoto v okviru vseljidske obrambe in družbene samozaščite. Občinska konferenca ZSMS Jesenice je imela letos številne akcije na tem področju in zato lahko upravičeno pričakujemo, da se bo v slovenskem merilu visoko uvrstila. Razglasitev rezultatov akcije »Odličje 22. decembra« bo sredi decembra v Kranju.

V soboto, 19. novembra, bo celodnevni seminar za vodstva osnovnih in srednjih šol v jeseniški občini. Udeleženci bodo poslušali predavanja o metodah dela v ZSMS, o pripravi na X. kongres ZSMS, ocenili pa bodo tudi delo osnovnih organizacij na posameznih šolah. Poleg članov predsedstev OO ZSMS se bodo seminarja udeležili tudi vsi tisti člani ZSMS, ki aktivno delujejo v interesnih dejavnostih na šolah.

Konec preteklega tedna je bila v pobrateni občini Valjevo skupščina letošnje zvezne mladinske delovne akcije Robaje '77, na kateri so z velikim uspehom sodelovali tudi brigadirji iz jeseniške občine. Kot delegati so bili na skupščini v Valjevu komandant brigade jeseniško-bohinjski odred Aljoša Lotrič, odgovorni za traso v jeseniški brigadi Tihomir Kostič in predsednik brigade konference Mujaga Haskič.

V teh dneh v osnovnih organizacijah ZSMS v delovnih kolektivih, šolah in krajevnih skupnostih še vedno potekajo programske in volilne konference. Jutri bo med drugim letna konferenca OO ZSMS v GIP Gradis - TOZD Gradbena enota Jesenice, v soboto, 19. novembra, pa bo v Planiki - TOZD Breznica.

Izredna skupna seja predsedstva OK ZSMS Jesenice, predsedstva konference mladih delavcev in predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS Železarne je prinesla razočaranje in v nobenem primeru ni dala odgovora na poglavito vprašanje: Zakaj ZSMS v Železarni v tem mandatnem obdobju ni odigrala svoje vloge, oziroma s kakšnim načinom dela zopet poživiti aktivnost mladih železarjev?

Razprava, ki ni prinesla konkretnih zaključkov, se je v glavnem vrtele okrog vprašanj, ki so že lep čas na dnevnem redu povsod tam, kjer se govori o neaktivnosti članov ZSMS v Železarni. J. R.

pomembnih rezultatov, saj je iz ocele dela OO ZSMS razvidno, da so v posameznih sredinah mladi delavci aktivni in dokaj usposobljeni. Izvršujejo svoje programske usmeritve, vključujejo se v delo ostalih družbenopolitičnih organizacij in sodelujejo pri razreševanju ključnih vprašanj in problemov v temeljnih organizacijah združenega dela.

V tem obdobju so bile zelo pomembne akcije tudi pri prilagajanju organiziranosti ZSMS samoupravni preobrazbi združenega dela. Tukaj je bilo največ dela pri organiziranju ZSMS v SGP Gradbina in TPO Golica, kjer je bilo treba celotno organizacijo prilagoditi statutu. Ob tem so se problemi nove organiziranosti pojavili v TPO Golici, kjer ni še zaživel koordinacijski svet, ki bi moral postati gonilna sila ZSMS v tej sredini. Precej problemov pa je bilo v tem obdobju tudi v nekaterih drugih OO ZSMS, kjer se kljub prizadevanjem vodstva konference mladih delavcev in družbenopolitičnih organizacij v TOZD delo vodstev ni premaknilo z mrtve točke.

Na nedavni seji konference so delegati iz posameznih sredin precej obširno spregovorili o napakah in pomanjkljivostih, predvsem so opozorili na resne probleme pomanjkljivega evidentiranja možnih kandidatov za volitve prihodnjega leta.

SKUPŠČINA JESENIŠKIH ŠTUDENTOV

Študentje smo se zbrali na skupščini, da bi analizirali delo kluba, začrtali delo v prihodnjem obdobju, izvolili novo predsedstvo ter se ponovno dodobra spoznali na spoznavnem večeru.

Od 26. marca in do letošnje skupščine je klub izvedel: skupščino in spoznavni večer, brucovanje odprtega tipa, javno razpravo o štipendiranju, pohod na Stol je odpadel zaradi slabega vremena, udeležili pa smo se osrednje občinske proslave dneva mladosti na Pristavi, zbirali smo prijave za mladinske delovne akcije, organizirali piknik v Završnici, vzpona na Triglav in na Sleme sta odpadla zaradi slabega vremena, pripravljali tribuno o štipendiranju s spoznavnim večerom, kjer smo obravnavali osnutek predloga sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SR Sloveniji. Uspeh je toliko večji, če vemo, da je vse te naloge izpeljali le pet do šest članov predsedstva, ker se ostali člani predsedstva niso odzvali.

Ker smo v letu priprav na X. kongres ZSMS, na katerem smo si zastavili eno glavnih nalog: krepitev osnovnih organizacij, ne smemo pozabiti na pokrajinske klube študentov, kot eno izmed oblik dela ZSMS.

S tem se moramo tudi sami še bolj angažirati, razširiti program dela, skrbeti za kadrovske spremembe (nekateri končujejo fakultete), kar nas vse skupaj vodi na razširitev predsedstva.

Kakor v preteklosti tako bo tudi letos delo kluba organizirano po posameznih komisijah: socialno ekonomska komisija, komisija za šport in rekreacijo, komisija za kulturo, komisija za informiranje, komisija za mladinske delovne akcije in komisija za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Na osnovi izkušenj in akcijske usmeritve konference mladih delavcev so izdelali in sprejeli nov delovni program, ki vsebuje široko paleto najrazličnejših akcij. V ospredju so predvsem naloge: uveljavljanje zakona o združenem delu, razvijanje delegatskega sistema, priprave na volitve v letu 1978, stabilizacija gospodarstva, idejnopolitično izobraževanje in usposabljanje, priprave na partijske in mladinske kongrese ter uveljavljanje koncepta ljudske obrambe. Med tekočimi nalogami za posamezne mesece pa velja omeniti predvsem priprave na občne zборе osnovnih organizacij sindikata, razpravo o oceni gospodarskega stanja v delovnih organizacijah v občini ter razpravo o družbenem načrtu razvoja občine Jesenice v letu 1978.

Na omenjeni seji so bile izvedene tudi volitve novega predsedstva konference mladih delavcev. Izvoljeni so bili: Miro Hočevar (Iskra - TOZD Blejska Dobrava), Miro Ražman (TOZD Kovinoservis), Nevenka Juvan (TPO Rožca), Roman Kosmač (Železarne Jesenice), Darko Tavčar (SGP Gradbina), Dragomir Jokič (GIP Gradis), Tihomir Kostič (Železarne Jesenice), Darja Cimžar (Planika - TOZD Breznica), Ljudek Šabani (Vatrostalna - TOZD Jesenice), Mujaga Haskič (Železarne Jesenice), Ana Pagon (Železarne Jesenice), Pavla Klinar (vzgojnovarstvena organizacija Jesenice) in Tanja Stern (zdravstveni dom Jesenice). J. R.

Letos smo kljub finančnim težavam (upamo, da bomo našli razumevanje) začrtali nekaj akcij, za katere so potrebna tudi finančna sredstva. Računamo na pomoč tudi od telesnokulturne skupnosti in kulturne skupnosti za delo na področju športa in rekreacije ter kulture.

Glavne naloge kluba v letošnjem letu bodo:

- Družbenopolitično izobraževanje študentov in njihovo vključevanje v družbenopolitično življenje v občini. Izpeljati nameravamo seminar za člane predsedstva kluba o nalogah in ciljih dela kluba jeseniških študentov v okviru OK ZSMS Jesenice.

- Oživitve dela aktivna ZK v klubu, kar bo veliko prispevalo k uspešnejšemu delu kluba.

- Delovanje na področju štipendiranja, kjer nameravamo izvesti več razprav o štipendiranju.

- Zbiranje prijav za mladinske delovne brigade, da se bo povečalo število študentov na MDA.

- Oživeli bomo delo v kulturni komisiji.

- Prizadevali si bomo za še večjo povezanost s koordinacijskim svetom ZSMS železarne Jesenice. Veliko študentov prejema namreč štipendijo Železarne in se bodo po končanem študiju v njej tudi zaposlili.

- Izboljšanje informiranja in propagande.

- Sodelovanje z ostalimi študentskimi klubi gorenjske regije.

- Tudi letos bomo na vseh jeseniških srednjih šolah organizirali informativne razgovore o študiju na fakultetah.

- Letos smo izgubili svojo klubsko sobo, ker se bodo na tem območju gradile nove stolpnice. Zato si bomo prizadevali, da dobimo zanj nadomestno sobo.

Jošt Novak

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje ...

Tito

ALI SO MOŽNE »METEOROLOŠKE VOJNE«?

ATOMSKA ENERGIJA

Tako je prvič na nekem velikem zborovanju neki znani strokovnjak omenil možnost, da se uporabi za spreminjanje vremenskih razmer atomsko energija, čeprav so bili tedaj še sveži spomini n. strahotna razdejavanja, ki jih je povzročila atomska bomba, vržena n. Japonsko konec druge svetovne vojne.

Istega leta je bil objavljen v sovjetski znanstveni reviji »Meteorologija in hidrologija« tudi izračun o tem, koliko atomske energije naj bi uporabili, da bi ogreli hladno zračno maso nad območjem, katerega doteka, oziroma da bi ustvarili umetne ciklone, ki bi na določenem kraju sprejeli vase ter ogreli zrak in ga odvedli v stran o njegove naravne poti, in da bi na ta način odvrnili nevarnost in preprečili škodo, ki bi jo te zračne mase utegnile povzročiti. Takšni izračuni, opravljeni na določenem primeru, so pokazali, da je potrebne za ustvarjanje ciklona desetkrat manj atomske energije.

PSIHOZA »HLADNE METEOROLOŠKE VOJNE«

Takšna razglabljanja sovjetskih znanstvenikov so seveda zbu dila pozornost na drugi strani Atlantskega oceana. Verjetno ni bilo potrebna takšna spodbuda. To se je namreč zgodilo v obdobju ko je vladalo vzdušje hladne vojne, kar je dovedlo največji zaveznik spreminjalo v nervozna tekmeča, nasprotnika. Psihoza antikomunistične gonje je zajela tedaj tudi številne ameriške znanstvenike. Tako se, na primer, znani jedrski fizik Edward Teller, ki je ustvaril vodikovo bombo, ni mogel več obvladati in je trdil:

»Rusija bi lahko v nekaj dneh izmolzla zase ves dež tega sveta ...«

Pozneje je ameriški predsednik Eisenhower izjavil: »Ko bi sovjetska zveza zmaga v tekmi za pridobitev nadzorstva nad atmosferskimi razmerami v vsem svetu, bi utegnile biti posledice tega bol katastrofalne, kot pa bi bile posledice vojne z vodikovimi bombami!« Vprašanje je torej, komu se bo to posrečilo prvega: Sovjetski zvezi ali Združenim državam.

V zvezi s tem si je ameriška revija »Newsweek« zastavila vprašanje: »Svetu napovedujemo strahotne vizije. Ustvarjanje ogromnih valov, ki jih lahko usmerijo proti sovražniku, umetnih viharjev, ki delujejo rušilno, povzročanje poplav itd., kar bi uničilo le tino in povzročilo lakoto ...«

Sprožila se je lavina sumničenj, tako da besede izvedencev sploh ni bilo mogoče slišati. Prav gotovo pa je, da so bili prav ti edini poklicani, da pojasnijo pravo stanje stvari, da odvrnejo strah brez upravičenega vzroka.

Leta 1957 je akademik Fjodorov odločno javno nasprotovata takšnim navidezno znanstvenim ugibanjem o vodenju meteoroloških vojn. Kot glavni vzrok proti njim je omenil dejstvo, da imajo meteorološki procesi ogromno energijo in da se jim človek še ne more neposredno zoperstaviti.

Za to, da bi se oblikovali najnavadnejši poletni kopičasti oblaki, ki jih meteorologi imenujejo »kumulusi«, se porabi v treh do štirih urah, kolikor časa je za to potrebno, približno 30 milijonov kilovatnih ur energije. Energija vetra, ki piha nekaj ur s hitrostjo 20 metrov na sekundo v fronti, ki je dolga le 200 kilometrov, znaša neka milijonov kilovatnih ur. Ali drug primer, energija, ki nastane v eni sami uri v tropskem ciklonu, je enaka energiji 36 srednje velikih vodikovih bomb.

Prav takšne primerjave, ki govorijo o človekovi nemoči, so tudi spodbudile sovjetskega meteorologa V. A. Bugajeva, da je leta 1961 izjavil, da je težko verjeti, da bi lahko človek kdajkoli obvladal vreme in ga upravljal. »Ali si lahko zamislite, da bi električni vlak iztiril zaradi trčenja s komarjem?« je vprašal Bugajev, s čimer je razločno ponazoril razmerje sil med atmosferskimi procesi in človekovimi možnostmi.

OBLAKI - »ŠIBKE TOČKE« ATMOSFERE

Toda čeprav so se znanstveniki začasno nehali naravnost konfrontirati z atmosferskimi procesi, pri katerih sodelujejo velike količine energije, se vseeno niso popolnoma odrekli poskusom, da bi določeni meri spremenili potek dogajanj v atmosferi. V vremensker stroju so odkrili »šibke točke«, na katere se lahko vpliva tudi manjšo energijo, da bi se sprožila »lavina« atmosferskih dogajanj, ki jo je treba nato le napotiti v zaželeno smer. Te »šibke točke« so oblaki. To velja še zlasti tedaj, kadar so oblaki setavljeni hkrati i kristalov ledu in vodnih kapljic, še zlasti pa, če so te kapljice razhla jene na nižjo temperaturo od 0 stop. C (»podhlajene«).

Nadaljevanje

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

GRADNJA NAJVEČJE HIDROELEKTRARNE NA SVETU

Doslej največjo hidroelektrarno na svetu gradijo v Braziliji, in sicer na reki Parani. Imenuje se Itaipu, kar pomeni v starem indijanskem jeziku »pojoči kamen«. Ta, 4700 km dolga reka tvori s tremi drugimi rekami južneje na meji med Urugvajem in Argentino znano delto La Plata.

Hidroelektrarno gradijo v južnem delu Brazilije kjer teče Parana kot mejna reka s Paragvajem. Zato je bila že pred dobrihmi enajstimi leti sklenjena brazilsko-paragvajska pogodba o gradnji tega energetskega velikana. S samo gradnjo pa so pričeli leta 1975.

Pri gradnji je zaposlenih 15.000 delavcev, ki imajo na razpolago najmodernejšo mehanizacijo za izvajanje takšnih del. V kratkem nameravajo povečati njihovo število na 25.000 do 30.000.

Do leta 1983 predvidevajo, da bodo z deli v glavnem zaključili. Vendar bo vseh 18 projektiranih generatorjev pripravljenih za obratovanje šele leta 1988. Takrat bo imela hidroelektrarna skupno moč 12,6 milijona kW in bo lahko letno proizvedla 72 milijard kWh. Preskrbovala bo z električno energijo gospodarsko zelo razvito področje Brazilije, in sicer njen jugovzhodni ter južni del. Pokrivala bo približno eno tretjino celotnih predvidenih potreb.

Hidrocentrala Itaipu bo največja na svetu. To je razvidno iz spodnje razpredelnice, kjer sta navedeni moč in letna proizvodnja zmogljivost petih največjih hidrocentral na svetu.

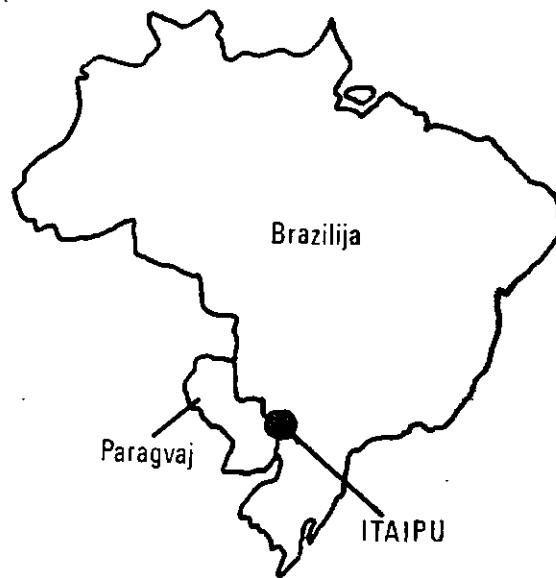
	Moč milijoni kW	Letna proizvodnja milijarde kWh
Assuan (Egipt)	2,1	10
Churchill Falls (Kanada)	5,2	30
Krasnojarsk (SZ)	6,1	30
Grand Coulee (ZDA)	9,7	45
Itaipu	12,6	72

Največja jugoslovanska hidroelektrarna Djerdap ima moč generatorjev 1,02 milijona kW in letno proizvodno 5,2 milijarde kWh (jugoslovanski del).

Do zdaj so že izkopali 33,2 milijona kub. metrov materiala in so pričeli s prvimi deli pri betoniranju. Skupno bodo porabili 12,1 milijona kub. metrov betona in so na gradbišču montirali industrijske naprave, ki bodo sposobne v času največjih potreb zagotoviti 2.700 ton cementa na uro. Višina jezusa bo 185 m in nastalo umetno jezero bo z 29 milijardami kub. metrov vode zalilo 1.400 kv. metrov površine ozemlja.

Za dobavo investicijske opreme so že v teku pogajanja, pri katerih sodelujeta iz Zahodne Evrope švicarsko podjetje BBC in zahodnonemški Siemens. Skupni investicijski stroški so predvideni v višini 5,1 milijarde dolarjev. Ta ogromna vsota bo krita 80 do 84 % z brazilskimi sredstvi in 16 do 20 % z inozemskimi posojili.

Poleg izgradnje hidrocentrale Itaipu nameravajo na reki Parani zgraditi še več podobnih, vendar manjših objektov. Tako bodo še bolj povečali delež hidroelektrarn pri preskrbi tega dela Brazilije s potrebno električno energijo.

9. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta Anton Miklič je v četrtek, 3. novembra, sklical deveto sejo, na kateri so obravnavali naslednja vprašanja:

Vodja TOZD je najprej podal pregled sklepov predhodne seje in ugotovljeno je bilo, da samo sklep o ponovnem vrednotenju delovnega mesta izmenski odpremljnik v adjustaži štekel na Beli ni bil ugodno rešen, in zato so člani sklenili, da se ga posreduje v dokončni rešitev delavskemu svetu Železarni Jesenice.

Knjigovodja Martin Lah in vodja TOZD sta poročala o rezultatih devetmesečnega poslovanja. Skupna proizvodnja TOZD Valjarna bluming-štekel zaostaja za družbenim planom za 0,3 %, medtem ko je blagovna proizvodnja dosežena samo s 97,3 % v odnosu na družbeni plan. Previsoki so še vedno zastoji, saj znašajo 31,4 %, izstopajo pa mehaniki in elektro zastoji, katerih je bilo v mesecu septembru 13,2 %.

Pri oblikovanju družbenega plana za leto 1978 so bili upoštevani 28,5 % zastoji, ki pa ne bodo smeli biti preseženi, ker sicer ne bo mogoče doseči planskih obveznosti (višina mehaniških in elektro zastojev pa ne bo smela biti preko 9,5 %).

Devetmesečni poslovni rezultat je boljši od polletnega tako v temeljni organizaciji kot Železarni kot celoti, kar je nedvomno odraz in rezultat raznih akcij in ukrepov, ki so bili postavljeni in uresničeni po neuspešnem polletju. Do konca leta je potrebno delati vsaj s takim tempom kot v mesecu avgustu in septembru, da bi poslovno leto zaključili pozitivno.

Obravnavali so tudi pismo javnega tožilca Ivana Drobniča iz Kranja, v katerem navaja razne nepravilnosti in nedisciplino v Železarni. Sprejet je bil sklep, da se poostri delovna disciplina in da se pri tem upošteva program aktivnosti za odpravo nepravilnosti pri zaščiti družbenega premoženja.

Alojz Pivar, vodilni valjavec v valjarni štekel, je vložil zahtevek za povrnitev razlike osebnega dohodka za obdobje, ko je bil nepravilno izključen iz temeljne organizacije in bil zaposlen v Verigi. Od zahtevka so bili odšteti stroški, ki so nastali v TOZD zaradi nadurnega dela va-

ljavcev v odsotnosti Pivarja, tako da znaša končni znesek razlike osebnega dohodka 3.032,63 din.

Pritožba Avgusta Oitza se je obravnavala kot predlog za ponovno ocenitev delovnega mesta v adjustaži štekel na Javorniku in bodo o njej razpravljali na prihodnji seji, ko bo SEOP pripravil ponovno mnenje o tem delovnem mestu. Pritožba

9. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Deveta redna seja odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarna bluming-štekel je bila 2. novembra. Predsednik Anton Mencinger je predložil v obravnavo naslednja vprašanja:

Pri pregledu sklepov predhodne seje so ugotovili, da so izvršeni, le sklep, ne, ki zahteva, da vodja proizvodnje oddelka bluming-štekel pojasni odboru, zakaj niso doseženi predvideni zastoji, to je, 29 %. Predvideva se, da se bodo zastoji približali dovoljeni meji po opravljenem dvodnevem remontu v valjarni bluming-štekel.

V mesecu septembru je TOZD Valjarna bluming-štekel dosegla skupno proizvodnjo s 103,6 % v odnosu na družbeni plan, blagovno pa s 102,6 %. Valjarna bluming-štekel je kljub visokim zastojem 33,28 % preselila planirano količino za 0,8 %, kar je bilo možno zaradi obratovanja obveznosti, čeprav jim manjka delavcev. Planske obveznosti sta dosegli tudi obe adjustaži štekel.

Izplen na blumingu se nekoliko izboljšuje, vendar je še vedno za 1,8 % pod planiranim, izplen na šteklju pa je za 1 % boljši od planiranega.

Obravnavano in potrjeno je bilo tudi devetmesečno poslovno poročilo, ki izkazuje boljše poslovne rezultate od polletnih.

V mesecu septembru beleži TOZD za 1.256.092,23 din zvišanja stroškov, in sicer na vložku za 2.330.944 din, kar je nastalo zaradi nedoseženega izplena na blumingu in preklasifikacij, pri predelavi pa so stroški za 1.074.852 din nižji.

Operativni plan skupne proizvod-

Ivana Evačiča je bila zavrnjena, ker je neosnovana.

Sprejet je bil sklep, da se krije del stroškov infrastrukture železniškega transportnega podjetja Ljubljana v letih 1976-1980, in sklep, da se sprejemajo predlagani finančni pogoji ponudnika za nabavo odpravevalne naprave na električnih obločnih pečeh.

Potrjen je bil tudi osnutek začasnega navodila za urejanje normativov delovnih mest, števila delavcev in vrednotenje delovnih nalog ter samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju, pokrivanju in delitvi skupnega prihodka med SOZD Slovenske železarnice in Celikom iz Beograda. NI

nje je zvišan za 0,2 % v odnosu na družbeni plan, blagovna proizvodnja pa za 1,2 %.

Obravnavali so tudi inovacijske predloge, katerih avtorji so prejeli ustrezne odškodnine, in sicer:

Božidar Brudar je predložil predlog št. 2067, ki se nanaša na skrajšanje časa homogenizacije v globinskih pečeh. Iz statističnih poročil strokovnih služb je bilo razvidno, da se je po novem regulativu znižal čas ogrevanja, znižala pa se je tudi poraba mazuta. Prihranek znaša sedemindvajset tisoč 568 din, potrjena pa je bila odškodnina v višini 2.279,00 din.

Predlog št. 2176, katerega avtorja sta Anton Koblar in Janez Faletič, obravnava izpopolnitev konstrukcije vrtnega bobna za dvig kleščnega žerjaka, kot zasilna rešitev pri popravilu dinamičnega zloma čepa na rosti strani. Prihranek znaša triinštirideset tisoč 455,48 din, priznana pa je bila odškodnina v višini 1.731,00 din, ki si jo delita Anton Koblar 70 % ali 1.212,11 din in Janez Faletič 30 % ali 519,00 din.

Predlog št. 2321 je predložil Ivan Dolenc in obravnava poglobitev jame v kanalu pod blumingom. Inovacija je bila izredno dobro ocenjena s strani službe za varstvo pri delu, avtorju pa je bila priznana enkratna odškodnina v višini tisoč petsto dinarjev. NI

TOZD Elektrode

9. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V četrtek, 3. novembra, je bila deveta redna seja delavskega sveta TOZD Elektrode, ki jo je vodila namestnica predsednika Tončka Divjak.

Delavski svet je sprejel poročilo o izvrševanju sklepov zadnje seje z ugotovitvijo, da so vsi sklepi izvršeni, razen dveh, ki se nanašata na poučevanje delavcev in formiranje gasilske skupine v TOZD, o preprečevanju požarov in o uporabi gasilnih aparatov. Poučevanje se pripravlja in ga bo izvedla poklicna gasilska enota Železarnice.

Obravnavali so devetmesečno poslovno poročilo Železarnice in TOZD in ga potrdili.

Sprejeli so informacijo vodja TOZD o osnovah plana TOZD za

leto 1978. Predvideni plan znaša skupno 23.600 ton. Za izvršitev predvidenih planskih obveznosti v letu 1978 bo še vedno potrebno nočno delo žensk pri sušenju elektrod in delo ob prostih sobotah. Predvsem morajo biti zagotovljeni vsi pogoji za proizvodnjo. Vložiti bo potrebno veliko naporov za dvig produktivnosti, za doseganje čim boljše gospodarske učinka in za čim hitrejšo usposobitev investicije.

Obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju med Celikom Beograd in SOZD SŽ Ljubljana.

Delavski svet je razpravljal o spremembi kategorij za delovna mesta, ki jih je predlagal na sedmi redni seji. Z odgovorom oddelka za nagrajevanje in komisije ni soglašal. Menil je, da člani komisije ne poznajo dovolj dobro tehnologije in dela v TOZD ter predlagal, da si komisija za kategorizacijo ogleda sporna delovna mesta. Za delovna mesta, ki sta jih služba in komisija predložili v potrditev delavskemu svetu Železarnice, je zadolžil delegate, da na seji obrazložijo stališča delavskega sveta TOZD.

Obravnavali in sprejeli so pravilnik o poslovni tajnosti Železarnice.

Delavski svet je obravnaval pritožbo Nika Kešina in v zvezi s tem sprejel informacijo o sklepu odbora za delovna razmerja TOZD in zadolžil vodstvo TOZD, da se s prizadetima delavcema pogovori in najde ustrezno rešitev ter o tem poroča na prihodnji seji. M. S.

IZREDNA SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD Elektrode je imel 28. oktobra izredno sejo, ki jo je vodil predsednik Janez Kosmač.

Na seji so obravnavali investicijo za povečanje proizvodnje oplasnjenih elektrod in elektrodne žice. Investicije so v celoti sprejeli in potrdili finančna sredstva ter pogoje financiranja.

Potrdili so tudi predložene finančne pogoje ponudnika za gradnjo odpravevalne naprave na električnih obločnih pečeh. M. S.

7. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V ponedeljek, 7. novembra, je predsednik odbora za gospodarstvo sklical sedmo sejo odbora.

Odbor za gospodarstvo je najprej sprejel poročilo vodja TOZD Strojne delavnice o izvrševanju sklepov prejšnje seje odbora in ugotovil, da ni bil izvršen sklep pete seje odbora, ki se nanaša na uvedbo tehničnih normativov v strugarni valjev - delavnica Bela, v reševanju pa je še en sklep druge seje odbora.

Odbor je sprejel poročilo o poslovnih rezultatih Železarnice, bivše TOZD VET in današnje TOZD Strojne delavnice za obdobje od januarja do septembra in ugotovil, da je bilo poslovanje predvsem v avgustu in septembru uspešno. TOZD Strojne delavnice je v tem obdobju dosegla znižanje stroškov v skupni višini 3.775.700,69 din, zaskrbljujoč pa je izostanek neizvršenih ur v skupni višini 7.401 ur.

Odbor za gospodarstvo je podprl predloženi predlog organizacije kontrole kakovosti v TOZD, ker predstavlja korak naprej v izboljšanju kvalitete proizvodov. Člani odbora so zadovoljili vodjo TOZD, da osnutek organizacije kontrole kakovosti

skupno s predloženimi pripombami predloži oddelku za organizacijo dela v nadaljnje izpopolnjevanje.

Delavskemu svetu TOZD Strojne delavnice je odbor predlagal sprejem osnutka začasnih navodil za urejanje normativov delovnih mest, števila delavcev in vrednotenje delovnih mest, ki bo pripomogel k poenotenju dela na tem področju. Pripomb na osnutek člani odbora niso imeli.

Odbor je potrdil predloženo spremembo namembnosti sredstev amortizacijskih zamenjav v programu TOZD Strojne delavnice za nabavo garderobnih omaric za potrebe strugarne valjev Bela.

Podprli so predloženi osnutek razvoja orodjarne, ki daje možnost vključitve dela orodjarne v predlog organizacije kontrole kakovosti v TOZD Strojne delavnice in uvajanje novih tehnoloških postopkov.

Odbor za gospodarstvo je predlagal delavskemu svetu TOZD Strojne delavnice, da sprejme nekatere dopolnitve projektov iz združenih sredstev. JM

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Podpredsednik delavskega sveta Vladimir Repe je v sredo, 9. novembra, sklical osmo sejo.

Na seji je bilo ugotovljeno, da so bili sklepi zadnje seje delavskega sveta izvršeni, razen sklepa o povišanju kategorij. Delavski svet je potrdil spremembo ocene s 7. na 8. kategorijo za delovno mesto skoblar v orodjarini, šifra 7487 iz D-3 na D-4 - 1 skoblar. Ostaja pa pri zahtevi po povišanju za naslednja delovna mesta:

- šifra 7459, D-2 - pomožni delavec,
- šifra 7463, D-1 - čistilka,
- šifra 7556, U-5 - vodja strugarne valjev,
- šifra 7473, D-4 - skupinovodja orodjarne,
- šifra 7503, D-4 - skupinovodja kovačnice.

Sklenili so, da mora SEO - oddelk za nagrajevanje v vsemu potrebnimi utemeljitvami to predložiti delavskemu svetu v dokončno rešitev.

V drugi točki je bil govor o finančnih pogojih ponudnika za odpravevalno napravo na elektro obločnih pečeh. Delavski svet je že potrdil na eni prejšnjih sej združevanje sredstev za ta projekt v višini 105 milij. din. Ker pa je investicija tako velika, je potrebno sklepati tudi o finančnih pogojih ponudnika. Govor pa je bil tudi o predlogu za potrditev izbranih naprav in pogodb za namen

povečanja proizvodnje oplasnjenih elektrod z letno zmogljivostjo 7.000 ton pri dvoimzmenem obratovanju. O teh dveh stvareh sta govorila tov. Čop in tov. Bizilj.

V nadaljevanju so obravnavali devetmesečno poslovno poročilo Železarnice, VET in TOZD Strojne delavnice, o čemer je poročala tov. Koželj, in se z njim strinjali.

Odbor za LO in družbeno samoznašitvo je na svoji drugi seji sprejel izdelano oceno varnosti v TOZD in načrt zatamnitive. Prav tako je razpravljal o čuvanju poslovne tajnosti. S sklepi te seje se je delavski svet strinjal.

Soglašali so z družbenim dogovorom o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena, o čemer je govorila tov. Dejakova. Kot podpisnika - usklajevalca dogovora je delavski svet imenoval Antona Marčiča.

Vzeli so na znanje poročilo Mitja Medveščka o osnovanju temeljne banke Gorenjske in imenovali za delegata TOZD Strojne delavnice Jožeta Ravnika.

Na predlog odbora za gospodarstvo je delavski svet sprejel ugotovitveni sklep o porabi preostalih sredstev iz sklada amortizacijskih zamenjav za nabavo garderobnih omaric za potrebe strugarne valjev Bela. JM.

DS za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje

SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Na 7. seji odbora za delovna razmerja v delovni skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje so pregledali sklepe prejšnje seje ter reševali tekočo problematiko.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da še ni rešen predlog odbora, da bi se pripravniki vodili v tisti temeljni organizaciji ali delovni skupnosti, kjer se praktično usposabljaajo za

opravljanje delovnih nalog. Kadrovskemu sektorju so naročili, da do naslednje seje poroča o možnosti realizacije tega sklepa.

V drugi točki dnevnega reda so reševali vloge za prenehanje delovnega razmerja, za preložitve in razporeditve na delo. Vzeli so na znanje tudi poročilo o novih sprejetih delavcih in o delavcih, ki jim je prenehalo delovno razmerje. M. P.

TOZD Družbena prehrana

10. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta TOZD Družbena prehrana je sklical deseto sejo 3. novembra.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da niso v celoti realizirani, ker so nekateri dolgoročnejskega značaja.

DS se strinja, da strokovnjaki OPTIO ugotovijo možnost gradnje prizidka za garderobe samopostrežne restavracije. Kolikor bi do gradnje prizidka prišlo, bi to pokrili s sredstvi, ki jih je TOZD odstopila ŽIC, ker TOZD nima lastnih sredstev.

Glede kategorizacije delovnih mest DS vztraja pri predlogu, ki je bil za vodja TOZD izdelan in poslan na oddelk za nagrajevanje, za delovno mesto računovodja pa meni, da je 15. kategorija prenizka, glede specifičnosti in zahtevnosti dela.

Delavski svet je sprejel devetmesečno poslovno poročilo Železarnice ter devetmesečni obračun poslovanja TOZD Družbena prehrana. Iz njega je razvidno, da izkazuje TOZD pozitiven finančni rezultat, ki nas zavezuje tudi za bodoče delo.

Glavni problem poslovanja TOZD Družbena prehrana je še vedno v ustvarjanju relativno nizkega dohodka, oziroma ostanka čistega do-

hodka glede na obseg realizacije. Da se izboljša stanje, bo potrebno iskati notranje rezerve, kot so spoštovanje normativov pri porabi živil, skrbeti za znižanje ostalih stroškov poslovanja, da se s tem ustvarijo tudi sredstva za nadaljnji razvoj temeljne organizacije, kakor tudi za boljše življenjske pogoje zaposlenih.

Po obravnavi je bil potrjen pravilnik o varovanju poslovne tajnosti v Železarni.

Delegati so vzeli na znanje informacijo o izbranih novih napravah - nabava nove linije za TOZD Elektrode, in se z investicijo odpravevalne naprave strinjajo, s tem da se najde najboljši ponudnik za zgraditev. D. T.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Železarski globus

ALŽIRIJA

Gradnja prve alžirske integralne železarnice v EC Hadjar dobro napreduje. Zgrajeni sta že dve kokarniški bateriji z letno proizvodnjo zmogljivostjo 1,2 milij. ton koksa. V gradnji sta tudi napravi za sintranje železove rude s sesalno površino 240 kv. metrov in drugi plavž z letno proizvodnjo 1,2 milijona ton grodlja. Modernizirajo tudi že obstoječo LD jeklarno kjer bodo dva 55 tonska kisikova konvertorja nadomestili s tremi po 90 ton. Gradijo tudi novo napravo za kontinuirno vlivanje slabov z letno zmogljivostjo 1,3 - 1,6 milij. ton slabov. Glavni del opreme dobavlja Sovjetska zveza.

DS za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnje

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Na 8. seji delavskega sveta delovne skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje, ki jo je predsednik Niko Sok sklical 8. novembra, so obravnavali in sklepali o naslednjih vprašanjih ter zadevah:

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so vsi izvršeni, razen sklepa o reorganizaciji sektorja novogradenj, ki pa ima značaj dolgoročnejskega reševanja. Pri pregledu so ponovno obravnavali problematiko discipline v zvezi s pismom javnega tožilstva iz Kranja in menili, da bi bilo treba nabaviti registrirne ure, zaradi nadzora prihoda in odhoda delavcev, vendar le, ko bi se takšne ure uvedle v celotni Železarni. Za njihovo delovno skupnost pa bodo težave, ker so delavci razmeščeni po vsej Železarni in pa še na vse izmene.

Obravnavali so devetmesečno poslovno poročilo in ga sprejeli skupaj s poročilom odbora za gospodarstvo in z naslednjimi pripombami, oziroma predlogi:

- Zaloge surovin, materiala in rezervnih delov so prevelike in jih je nujno treba zmanjšati. Predlagajo izdelavo ustreznega sistema rednega spremljanja zalog.

- Preko tehnika ŽELEZAR je treba s poslovnimi rezultati seznaniti vse delavce Železarnice na kratek

in preprost način ter jim predočiti problematiko, ki jo delavci iz samih števil težko razberejo. Sestavljenci poročila naj tudi predlagajo ukrepe za rešitev nakazanih problemov.

- Devetmesečni rezultat poslovanja bi bil lahko še boljši, ko bi se izboljšala tehnološka disciplina, ki se kaže predvsem pri upoštevanju regulativov in boljši proizvodni povezavi med temeljnimi organizacijami. S tem v zvezi so zahtevali, da se vsaj enkrat letno na širšem nivoju obravnava kvalitetna problematika.

V nadaljevanju seje so sprejeli začasno navodilo za urejanje normativov delovnih mest, števila delavcev in vrednotenju delovnih nalog, pravilnik o varovanju poslovne tajnosti, osnutek elementov samoupravnega sporazuma o osnovah plana Železarnice za leto 1978, seznanjeni so bili z varnostno oceno delovne skupnosti, potrdili so spremembo normativa v energetskem gospodarstvu, odobrili so fizično in evidenčno likvidacijo nekaterih osnovnih sredstev, ker pa je večina teh osnovnih sredstev že fizično likvidirana, predlagajo tudi knjigovodski odpis. Odobrili so, da delavci sektorja novogradenj prevzamejo nadzor nad deli na strehi TVD Partizan Jesenice. M. P.

PRAVILNIK O VARSTVU PRED POŽAROM

PRILOGA
ŽELEZARJA
ŠTEV. 45/XXVI
z dne
17. NOVEMBRA
1977

- pregraditi in adaptirati objekt,
- vzpostaviti stalno nadzorstvo ali gasilsko stražo,
- seznanjati in usposablјati delavce s požarno varnostnimi ukrepi,
- zbirati podatke o požarih in vzrokih nastalih požarov,
- porušiti ali odstraniti objekte in naprave,
- izdelati program posameznega gašenja in program požarno varnostnih ukrepov,
- organizirati prostovoljno gasilsko društvo,
- stalno nadzirati izvajanje samozaščitnih ukrepov in odpravljati pomanjkljivosti in nepravilnosti, ki pri tem nastajajo.

5. člen

Na vseh objektih temeljnih organizacij in delovnih skupnosti je treba v skladu s tehničnimi predpisi skrbeti za ukrepe, ki preprečujejo nastanek požarov. Električne napelјave, parovodi, kanalizacija, dimniki, plinovodi in ostale naprave morajo biti izvedeni tako, da ne povzročajo nevarnosti za požar.

6. člen

Hitro vnetljive in eksplozivne snovi ne smejo biti skladiščene v prostorih, ki niso primerni, oziroma skladiščih, ki ne ustrezajo varnostnim predpisom. Posamezne temeljne organizacije smejo imeti v svojih skladiščih le toliko goriv in maziv, za kolikor imajo soglasje pristojnega nadzornega organa.

Kolikor se zaradi neizogibnih potreb tak material skladišči ali začasno odloži izven skladišča, je treba predhodno dobiti soglasje PGRČ, ki je dolžna poostriiti preventivne požarno varnostne ukrepe.

Ob skladiščih vnetljivih plinov in tekočin se za vleko ne smejo uporabljati parne lokomotive. Posebno pozornost je treba posvetiti tudi avtomobilom in drugim vozilom, ki uporabljajo motor z notranjim izgorevanjem, kadar vozijo v bližini.

7. člen

Na vsem območju Železarne, posebej pa v vseh delovnih prostorih temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, sta najstrože prepovedana prižiganje in uporaba nezavarovanega ognja, razen kadar to zahtevajo posebne proizvodne potrebe. V takih primerih mora odgovorni delavec izvajati vse ukrepe, ki zagotavljajo varnost pred požarom.

V temeljnih organizacijah, delovnih skupnostih, kjer so nameščene opozorilne tablice, s katerimi je kajenje strogo prepovedano, se je treba te odredbe strogo držati. V vseh temeljnih organizacijah je prepovedano uporabljati provizorične peči na trdo gorivo.

Kolikor se v posameznih prostorih uporabljajo električne peči, kuhalniki ali druge grelne naprave, morajo biti varno zaščiteni. Uporaba električnih peči, kuhalnikov in drugih grelnih naprav brez nadzorstva je strogo prepovedana.

8. člen

Vsi poslovni in proizvodni prostori temeljnih organizacij se morajo redno čistiti. Odpadni papir, krpe in drug gorljiv odpadni material je potrebno sproti odvažati v za to nameščene smetnjake.

Vsi prehodi v temeljnih organizacijah in med posameznimi proizvodnimi prostori morajo biti vedno prosti.

Gasilske naprave: avtomatske naprave za gašenje in javljanje, ročni gasilski aparati, lestve, cevi, ostalo orodje, morajo biti stalno na določenem mestu ter v dobrem in uporabnem stanju. Poleg gasilcev so za to odgovorni tudi vodje temeljnih organizacij. Prostori, kjer se nahajajo gasilske naprave, morajo biti vidno označeni.

27. člen
Delavski svet temeljne organizacije ali delovne skupnosti lahko določi posebno skupino delavcev, ki mora obvezno sodelovati v prostovoljnem in industrijskem gasilskem društvu. Kolikor temeljne organizacije določijo, oziroma določijo delavce, ki morajo upoštevati tudi odgovorni delavci v naših delovnih skupnostih se morajo ravnati poleg določenih tega pravilnika tudi po ostalih predpisih, ki urejajo požarno varnost.

28. člen
Natančnejše določbe o pravicah in dolžnostih delavcev PGRČ ter o njihovi organizaciji ureja pravilnik o organizaciji in delu PGRČ.

29. člen
Odgovorni delavci v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih se morajo ravnati poleg določenih tega pravilnika tudi po ostalih predpisih, ki urejajo požarno varnost.

30. člen
Vse kritične, storjene v zvezi z neizvrševanjem in neupoštevanjem pravi tega pravilnika in predpisanih požarno varnostnih ukrepov, so kritične delovnih dolžnosti.

31. člen
Pravilnik velja tudi za delovne enote Železarne, ki so izven območja delovne organizacije, to je, počitniški dom v Crikvenici in v Biogradu na moru.

32. člen
Ta pravilnik velja od dneva, ko ga sprejmejo vsi delavski svet temeljnih organizacij in delovnih skupnosti ter razglasi delavski svet Železarne Jesenice, to je, od 1. avgusta 1977 dalje, uporablja pa se z dnem, ko je objavljen v registru samoupravnih aktov.

Predsednik
delavskega sveta Železarne
Jože Učičar

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE:

- Določila tega pravilnika veljajo tudi za elementarne nesreče.
- Določbe iz prejšnjega člena je potrebno upoštevati tudi pri plinskih napravah, s posebnim poudarkom na specifičnosti plinov.
- Pri delih na plinovodih, kjer je nevarnost eksplozije, oziroma zadrževanja s plini izredno velika, morajo neposredni vodje poklicati gasilce, ki bo skrbel za varno delo.
- Vsi delavci, ki delajo na plinovodih, morajo imeti preizkus znanja iz uporabe sredstev za zaščito dihalnih organov, pri svojem delu pa se morajo strogo držati navodil gasilca.

9. člen

Pot do gasilskih naprav mora biti vedno vzdrževana in prosta. Najstrože je prepovedano založiti tak prostor z drugim materialom.

Najstrože je prepovedano gasilske naprave odstranjevati z za to določenih mest in jih uporabljati za namene, ki nimajo zveze z gašenjem požarov ali drugimi ukrepi. Vsaka uporaba opreme in naprav za gašenje požarov mora biti takoj sporočena v gasilski dom Železarne, oziroma PGRČ.

10. člen

Vsaka temeljna organizacija, delovna skupnost, enota ali oddelak mora imeti ustrezno število izhodov, da se v primeru požara ali druge nesreče delavci lahko rešijo. Prehodi, izhodi in druge transportne poti morajo biti vedno prosti in označeni tako, da so vidni tudi ponoči. To je nujno potrebno zaradi morebitnega prenašanja ponesrečencev.

11. člen

Delavce je potrebno sistematično poučevati o požarni nevarnosti, o ukrepih za povečanje varnosti, o uporabi razpoložljivih gasilskih sredstev, o vrstah požarov, o načinu gašenja požarov ter o obveščanju o požarih ali nesrečah.

III. UKREPI V PRIMERU IZBRUHA POŽARA:

12. člen

Kdor opazi, da grozi neposredna nevarnost za izbruh požara, ali kdor opazi požar, mora nevarnost odstraniti, oziroma požar pogasiti, če to lahko stori brez nevarnosti zase in za druge.

Če tega ne more storiti, mora takoj obvestiti PGRČ na telefon štev. 212 ali 213.

O nastalem požaru je treba takoj obvestiti tudi vodjo temeljne organizacije ali delovne skupnosti in druge odgovorne delavce.

Pri tem mu mora pomagati vsak, ki razpolaga s sredstvi za zveze ali s prevoznim sredstvom.

13. člen

Kolikor vodja izmene PGRČ ugotovi, da je požar večjega obsega in ga z dežurno gasilsko enoto ne bo uspel pogasiti, mora o tem takoj obvestiti vodstvo PGRČ ter v bližini gasilskega doma stanujoče poklicne in prostovoljne gasilce, ki so dolžni takoj priskočiti na pomoč.

Istočano je vodja izmene PGRČ dolžan obvestiti tudi dežurnega vzdrževanja Železarne, ki po potrebi in dogovoru z vodstvom PGRČ da zvočni alarm s parno sireno.

14. člen

Če se ugotovi, da z lastnimi silami in sredstvi požara ne bo mogoče pogasiti, posebej še, če je nevarno, da se požar razširi, mora vodstvo PGRČ nemudoma pozvati na pomoč gasilske enote v občini ali tudi izven nje in člane enot civilne zaštite Železarne.

15. člen

O vsakem požaru mora dežurni PGRČ takoj obvestiti splošno varnostno službo Železarne, ki po potrebi naprej obvesti sekretarja Železarne Jesenice, postajo milice Jesenice ter skupščino občine Jesenice.

16. člen

Akcijo gašenja ali reševanja praviloma vodi poveljnik PGRČ, v njegovi odsotnosti pa vodja izmene.

24. člen
Delavci, ki delajo v skladiščih z vnetljivimi snovmi, morajo posebej opozoriti preiskusne osebe o skladu s takimi snovmi.
Delavci, ki delajo na takih delih, morajo:
— poznati prostor, razpored in način uporabe sredstev za gašenje, signalizacijo in telefonsko obveščanje,
— skrbeti za red in čistoto v teh prostorih,
— skrbeti za brezhibno delovanje ventilacijskih naprav,
— skrbeti za preprečitev prekomernega zbiranja vnetljivih plinov, par in podobnega.

23. člen
Kadar je nevarnost, da pri opravljanju posebnih vrst dela v železarni izbruhne požar, posebno velika ali kadar bi požar ogrožal življenje velikega števila ljudi, je treba poleg uresničevanja požarne varnosti ukrepe organizirati gasilsko stražo.
Gasilska straža nadzoruje, ali so izvedeni ukrepi za preprečitev požara, v primeru izbruha pa mora ukreniti vse potrebno za gašenje in reševanje ter takoj obvestiti PGRČ.

22. člen
Poveljnik PGRČ ima naslednje pravice in dolžnosti:
— vodi četo v skladu s predpisi in sklepi samoupravnih organov temeljnih organizacij in železarne,
— vodi gasilsko reševalno akcijo,
— skrbi za strokovno izpopolnjevanje poklicnih gasilcev,
— vodi strokovno pomoč pri organizaciji v zvezi s tečaji, predavanji itd.,
— skrbi za strokovno izpopolnjevanje samoupravnih organov,
— skrbi za redno izvajanje preventivne službe,
— sestavlja načrt za gašenje in reševanje vnetljivih objektov,
— sodeluje pri tehničnih preizkusih ali pomaga s strokovnimi nasveti, skrbijo za pravilno izvajanje reševalne službe, in sicer: prevozi, prenosne spremstva na plinovodnih, požarna varnostna sredstva,
— skrbi za brezhibnost gasilskih naprav in orodij ter za pravilnost uporabe in vzdrževanja,
— skrbi za izpopolnjevanje vodovodnega omrežja,
— nudi vso potrebno strokovno pomoč, ki je v zvezi s požarno varnostjo in reševanjem.

21. člen
Vodje temeljnih organizacij, vodje sektorjev, vodje oddelkov, vodje proizvodnje, neposredni vodje dela ter ostali delavci, ki so odgovorni za izvajanje požarne varnostnih ukrepov, so dolžni:
— da izvajajo vse preventivne požarne varnostne ukrepe, ki jim jih naloži poveljnik PGRČ ali njegov pooblaščenec ali inšpektor za požarno varnost, in jih morajo časovno in vsebinsko izvrševati,
— da nudijo vso potrebno pomoč pri seznanjanju in usposabljanju vseh delavcev s požarno varnostnimi ukrepi, jih opozarjati na mesta in možnosti, kjer obstaja nevarnost požara, ter jih usposabljati o načinu uporabe aparatov ter ostalih naprav za gašenje,
— da se proizvajajo in postojni prostori temeljnih organizacij in delovnih skupnosti temeljito in redno čistijo in da se odpadni material sprosti odloži, da skrbijo za namestitve gasilskih naprav na mestih, ki so jih določili člani PGRČ, da se požarna varnostna sredstva in gasilska oprema uporabljajo samo za to določeno nameno,
— da so varnostni in opozorilni znaki vedno na svojem mestu in v brezhibnem stanju,
— da se v prostorih, kjer je prepovedana uporaba odprtega ognja, ta ukrep dosledno izvajajo.
Vodja temeljne organizacije ali vodja sektorjev je posebej dolžan skrbeti za izvedbo električnih in drugih napeljav v skladu s tehničnimi predpisi.

17. člen
Da bi lahko požar čim bolj uspešno in neovirano gasili ter zavarovali ogrožene ljudi ter družbeno premoženje, ima vodja gašenja ter reševanja pravico in dolžnost, da:
— prepove nepoklicanim osebam dostop v bližino požara in promet mimo tega kraja,
— odredi evakuacijo oseb in predmetov iz sosednjih objektov ali prostorov, ki jih ogroža požar, ter odstranitev materiala, ki ga utegne zajeti požar,
— odredi, da se delno ali popolno poruši objekt, po katerem bi se utegnil požar razširiti, če se širjenje požara ne bi moglo drugače preprečiti,
— odredi prekinitev električnega toka, dovajanje plina ali vnetljivih tekočin, če to zahteva gašenje,
— odzame ali omeji dotok vode na območje, kjer je požar,
— uporabi vodo iz bližnjih vodnjakov, cistern in rezervoarjev,
— uporabi sredstvo zvez, oziroma odredi njihovo vzpostavitev.

V primeru večje požarne nevarnosti lahko vodja gašenja ter reševanja odredi uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih delavcev in občanov v najbližje zdravstvene organizacije in pokliče sposobne delavce, ki se nahajajo v bližini požara, da pomagajo pri gašenju in reševanju z delom, orodjem in drugimi sredstvi, ki so potrebna za gašenje in reševanje.
V času gašenja ali reševanja morajo biti odgovorni delavci v pomoč vodji gašenja in reševanja.

IV. ORGANI IN DELAVCI, KI SO ODGOVORNI ZA POŽARNO VARNOST V ŽELEZARNI JESENICE:

18. člen
Za organizacijo pri izvajanju požarne varnosti v Železarni so pristojni in odgovorni:
— delavski svet Železarne,
— delavski sveti temeljnih organizacij in delovnih skupnosti,
— poslovodni odbor,
— vodje temeljnih organizacij in delovnih skupnosti,
— sekretar,
— poveljnik PGRČ.

19. člen
Delavski svet Železarne in delavski sveti temeljnih organizacij in delovnih skupnosti so dolžni skrbeti za zavarovanje premoženja Železarne ter posameznih temeljnih organizacij in delovnih skupnosti v skladu z veljavnimi predpisi o požarni varnosti.

20. člen
Poslovodni odbor je odgovoren za izvajanje požarne varnostnih ukrepov, za določanje nujnih požarnih varnostnih ukrepov, za zavarovanje premoženja in človeških življenj. V nujnih primerih odloča o ukrepih za odstranitev neposredne nevarnosti požara, odloča o ustavitvi dela v posamezni temeljni organizaciji, obratu ali drugem delu delovnega procesa, da prepreči uporabo objekta, če se nevarnosti ne da odstraniti na drug način, ter da o svojih ukrepih ter o posledicah obvešča pristojne samoupravne organe Železarne, posameznih temeljnih organizacij in delovnih skupnosti.

21. člen
Vodje temeljnih organizacij, vodje sektorjev, vodje oddelkov, vodje proizvodnje, neposredni vodje dela ter ostali delavci, ki so odgovorni za izvajanje požarne varnostnih ukrepov, so dolžni:

Na podlagi 17. člena zakona o varstvu pred požarom (Ur. list SRS 2/76) je delavski svet Železarne na seji dne 29. julija 1977 ugotovil, da so delavski sveti temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, združenih v železarno Jesenice, sprejeli

PRAVILNIK O VARSTVU PRED POŽAROM

I. SPLOŠNE DOLOČBE:

1. člen
S tem pravilnikom se urejajo razmerja ter predpisujejo ukrepi za preprečevanje nevarnosti pred požarom. Z ukrepi se določajo pravice in obveznosti, ki so potrebne, da se zavarujejo človeška življenja in družbeno premoženje pred požarom ter drugimi elementarnimi nevarnostmi, kar pomeni, da so se delavci v medsebojnih razmerjih dolžni ravnati v skladu z načeli družbene samozaščite pri odstranjevanju vzrokov požarov, gašenju požarov ter dajanju pomoči in odstranjevanju posledic elementarnih nesreč.

2. člen
Ukrepe za varstvo pred požarom so dolžni izvajati in izvrševati vsi delavci v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih, posebej pa še organi upravljanja in posamezniki, ki jih določa ta pravilnik.

Gašenje požarov je v prvi vrsti naloga delavcev na delovnih mestih, kjer je nastal požar, predvsem pa članov gasilske reševalne čete pri železarni Jesenice (v nadaljnjem besedilu: PGRČ) in Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva.

V nujnih primerih lahko predsednik poslovodnega odbora, njegov pooblaščenec ali poveljnik PGRČ pokličejo k gašenju ali odstranjevanju posledic požara ali drugih nesreč tudi druge delavce. Vsak delavec je v teh primerih dolžan, ne glede na delovni čas, ostati v Železarni, nuditi pomoč in izvrševati dane naloge in dolžnosti.

II. UKREPI ZA VARNOST PRED POŽAROM:

3. člen
Namen požarno varnostnih ukrepov je preprečevanje požarov, oziroma razširjanja požarov tam, kjer so ti že nastali. Zaradi tega se morajo v vseh objektih in zunaj njih izvesti ukrepi za varnost pred požarom, ki jih določajo predpisi s tega področja. Vse ukrepe za varstvo pred požarom je treba izvajati dosledno in po vrsti, v rokih, ki so za to določeni.

Nad izvajanjem ukrepov za varstvo pred požarom bdi PGRČ, ki ima pravico nadzora nad tem področjem.

4. člen
Za preprečevanje in gašenje požarov imajo delavci PGRČ pravico in dolžnost izvajati v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih predpisane ukrepe, zlasti pa naslednje:
— nadzirati objekte in naprave, v katerih so kurilne naprave, skladišča vnetljivih tekočin in plinov,
— pregledovati objekte in naprave ter tehnično in drugo dokumentacijo,
— preurediti, premestiti in odstraniti instalacije, ki ne ustrezajo tehničnim in požarno varnostnim predpisom.

KADROVSKA DEJAVNOST IN PROBLEMATIKA V DEVETIH MESECIH

(Nadaljevanje s 1. strani)

odsotnosti do 30 dni, kar znaša 4,05 % (lani 3,18 %), sledi bolezenska odsotnost nad 30 dni, ki znaša 2,10 % (lani 1,91 %), odsotnost zaradi porodniškega dopusta — 0,62 % (lani 0,67 %) in zaradi skrajšanja delovnega časa — 0,13 % (lani 0,24 %).

Kakor je razvidno iz podatkov, se je bolezenska odsotnost do 30 in nad 30 dni v devetih mesecih letos povečala v primerjavi z istim obdobjem lani za 1,06 % in se je zelo približala »rekordnemu« letu 1975, ko je skupna odsotnost znašala 6,99 %, bolezenska do 30 in nad 30 dni pa 6,43 %.

V devetih mesecih letos smo v Železarni za bolezensko odsotnost do 30 dni iz osebnih dohodkov izplačali 7.918.510 din. Iz sredstev zdravstvene skupnosti je bilo v istem času za bolezensko odsotnost nad 30 dni izplačanih 4.544.205 dinarjev, iz sredstev skupnosti otroškega varstva pa za porodniške dopuste 634.707 dinarjev. Skupaj je bilo za bolezensko odsotnost v devetih mesecih letos izplačanih 13.097.422 din, medtem ko je bilo v istem obdobju lani le 9.678.666 din. Poleg tega je Železarna v tem času izplačala za vse vrste socialnega varstva (zdravstveno zavarovanje, nesreče pri delu, otroško varstvo, pokojninsko-invalidsko zavarovanje, beneficirana doba in socialno skrbstvo) še 105.477.738 din (lani v devetih mesecih — 93.167.753 din).

Konec septembra je bilo v Železarni 466 delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo, in sicer: 349 invalidov tretje kategorije, 21 invalidov druge kategorije, 20 vojaških vojnih in mironodobnih invalidov ter 76 delavcev z ocenjeno stopnjo telesne okvare. V devetih mesecih je invalidska komisija na 15 sejah obravnavala in ocenila 111 zavarovancev, oziroma delavcev Železarne.

Dispanzer za medicinsko delo obratne ambulance je z odsekom Železarne za fiziologijo dela v devetih mesecih opravil 1.833 preventivnih pregledov, od katerih je bilo 607 ali 33 % pregledov za sklenitev delovnega razmerja.

Za preventivno dejavnost zaposlenih (preventivni pregledi, ginekološki pregledi, dodatna zobozdravstvena dejavnost, cepljenje ipd.) je bilo v devetih mesecih letos vloženih 1.269.100 din.

POŠKODBE PRI DELU

V devetih mesecih letošnjega leta je bilo v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih Železarne 344 poškodb pri delu ali 5,27 % v odnosu na poprečni stalež zaposlenih, medtem ko jih je bilo lani v istem obdobju le 254 ali 3,97 % v odnosu na stalež. Zaradi poškodb smo izgubili 5956 delovnih dni, oziroma 1450 dni več kot v devetih mesecih lani. Na eno poškodbo je poprečno izpadlo 17,3 dneva, približno toliko kot lani. Na poti na delo in z dela pa je bilo 35 poškodb, oziroma ena manj kot lani, zato pa smo izgubili 629 delovnih dni ali 107 več kot v istem času lani.

Podatki kažejo, da je bilo v devetih mesecih letos bistveno več poškodb pri delu kot v enakem obdobju lani. Resnost poškodb pa je ostala na isti ravni.

V zadnjih letih smo bili navajeni na stalno upadanje poškodb pri delu, vendar je strokovna služba opozarjala, da v Železarni ne moremo pričakovati enakega upadanja poškodb tudi v prihodnjih letih, ker smo na doseženo pogostnost poškodb v Železarni, v primerjavi z drugimi metalurškimi delovnimi organizacijami, dosegli najnižjo stopnjo. Za nas bi bil uspeh ta nivo zadržati, ob rahlem nihanju navzgor ali navzdol. V letošnjih devetih mesecih pa je porast poškodb previsoka, oziroma izven zaželenih nihanj.

Raziskave vzrokov poškodb kažejo, da je v Železarni pomanjkljiv nadzor neposrednih vodij dela, kar ima za posledico nepravilen in nevar način dela, oziroma da se delavci sami odločajo o načinu organiziranja in izvajanja dela.

Bistveno se je povečalo število poškodb pri delu v naslednjih temeljnih organizacijah združenega dela: Hladna valjarna Bela, Profi-

larna, Jeklovlek, Livarna, Jeklarna, Vzdrževanje in Žebjarna.

Poleg že navedenih vzrokov poškodb lahko govorimo tudi o »standardnih« vzrokih, ki jih zasledimo v vseh TOZD. Ti vzroki so predvsem: utesnjenost v adjustažah in skladiščih, nesporazumi pri skupinskem delu, pogostno premeščanje, oziroma menjava delovnih mest in vrst dela, slabo sporazumevanje pri transportu.

IZOBRAŽEVANJE IN ŠTIPENDIRANJE

V devetih mesecih letos je bilo izven podjetja 72 izobraževalnih akcij (tečajev, seminarjev, preizkusov znanja) s 667 udeleženci, 264 ekskurzij v Železarno s 5812 udeleženci, 41 uvažalnih seminarjev s 788 udeleženci in 505 izpitov za delovna mesta.

V devetih mesecih je stanje študentov v Železarni:

195 na srednjih, višjih in visokih šolah,

205 na poklicni šoli in

29 na šoli za metalurške delavce.

Za študij ob delu na srednjih, višjih in visokih šolah ter podiplomski študij pa prejema štipendije 182 delavcev.

V letošnjih poletnih počitnicah je bilo v Železarni na praksi 275 dijakov in študentov poklicnih, srednjih, višjih in visokih šol.

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

V vrstnem redu prosilcev stanovanj za leto 1977 je uvrščenih 629 pričakovalcev stanovanj. S 96 na novo zgrajenimi stanovanjskimi enotami, zamenjavami in kombinacijami je bilo rešenih 138 pričakovalcev stanovanj, po času poročanja pa še 40 pričakovalcev stanovanj. V letošnjem letu je bilo vloženih 188 prošenj za stanovanja, tako da je skupno neresenih 757 vlog in 63 vlog za zamenjavo stanovanj.

Letos je bilo 99 individualnih graditeljev stanovanj podeljenega 4.925.000 din gradbenega posojila ter v zvezi s tem urejena vsa zemljiško-knjižna dokumentacija. Z dograditvijo stanovanjskih hiš individualnih graditeljev bo izpraznjenih osem stanovanjskih enot, last Železarne. V tem času je bilo izstavljenih 29 garancij za delavce, ki so kot kategorija »mlade družine« pri samoupravi stanovanjski skupnosti občine Jesenice zaprosili za reševanje svojega stanovanjskega vprašanja.

Na Cesti revolucije se adaptirajo štiri stanovanja, za katera je v času adaptacije Železarna oproščena plačevanja stanarine.

V sklad stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov pri samoupravi interesni skupnosti Jesenice je bilo vloženih 51 stanovanjskih enot na Cesti V. Svetina (bivša bivalnica monterjev).

REKREACIJA

V letošnjih devetih mesecih je bil večji poudarek namenjen delu interesnih skupin, za katere je med delavci vedno večje zanimanje. Posebno velik interes je za kegljanje na asfaltu, drsanje in za aktivnosti v telovadnici ŽIC. Tudi plavalni tečaj za odrasle neplavalce je imel zelo pozitiven odmev. V prvem polletju je bil poudarek na tekmovalstvu med TOZD in DS ter na medkolektivnem tekmovalstvu. V tem času je služba izdelala tudi program za organiziranje aktivnega oddiha na letnem dopustu ter izdelala nekatere programske in organizacijske konstrukcije.

V dnevno TRIM aktivnost je zajetih 900 udeležencev, poprečno dnevno pa se je udeležuje 280 delavcev, medtem ko se tedenskih aktivnosti (obratna tekmovalstva) udeležuje 350 delavcev. Na različnih tekmovalstvih je sodelovalo 2090 udeležencev, planinskih pohodov se je udeležilo 440 delavcev, ostalih prireditve pa 170 delavcev.

Zelo uspešno je bil realiziran program aktivnega oddiha na letnem dopustu. Odziv aktivnih udeležencev je bil zelo pozitiven in bi te oblike dela morali obdržati ter razvijati tudi vnaprej.

(Iz devetmesečnega poslovnega poročila Železarne)

POŠKODBE V OKTOBRU

Iz podatkov, ki nam jih je posredovala služba za varstvo pri delu, je razvidno, da je bilo na delovnih mestih poškodovanih 36 sodelavcev. Izgubljenih je bilo 708 delovnih dni. Poleg tega so bile še tri poškodbe na poti v službo ter 77 izgubljenih delovnih dni.

Pregled poškodb po temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih je naslednji:

TOZD	poškodbe na del. mestu	izgubljeni dnevi	poškodbe na poti	izgubljeni dnevi
Plavž	—	12	—	23
Jeklarna	10	116	—	—
Livarna	1	31	1	5
Valjarna bluming-štel	3	45	—	—
Valjarna žice in profilov	2	39	—	—
Valjarna debele pločevine	1	27	—	—
Hladna valjarna Bela	2	82	1	5
Hladna valjarna Jesenice	3	24	—	—
Žičarna	2	34	—	—
Profilarna	—	—	—	—
Vratni podboji	—	—	—	—
Jeklovlek	1	36	—	23
Elektrode	1	9	—	6
Žebjarna	1	4	—	—
Strojne delavnice	2	10	—	—
Remontne delavnice	1	120	1	10
Vzdrževanje	5	61	—	—
Energetika	—	—	—	—
Transport	1	8	—	—
Družbena prehrana	—	23	—	5
DS za komercialne in finančne zadeve	—	4	—	—
DS za kadrovske in splošne zadeve in informiranje	—	23	—	—
DS za ekonomiko, tehnično kontrolo, raziskave in novogradnje	—	—	—	—

IZ NAŠIH TOZD

»ŠTA JE ŠEF RADIO GORE U POLA JEDAN?«

V jeklarni so se zelo resno zavzeli za izboljšanje discipline. O tem smo pisali tudi v 41. številki Železarja (8. seja delavskega sveta). Tudi vodja TOZD Alojz Kalan je potrdil, da se ukrepi izvajajo, v dokaz je pokazal obsežen šop prijav za disciplinsko komisijo, ki so jih prej obravnavali že sami. Zato smo vprašali sedem delavcev, kako ocenjujejo stanje discipline. Še več, zanimalo nas je, kako so sprejeli informacijo predsednika poslovnega odbora, ali so seznanjeni s pismom javnega tožila iz Kranja, pogovor je stekel tudi o možnostih za uresničitev letnega plana.

Razočaranje je bilo veliko. Delavci so sicer vedeli, da je predsednik poslovnega odbora posredoval neko obvestilo, kaj več od tega, da je imelo rdečo glavo, pa se niso spomnili. Tudi izjave, da ga niso prebrali, so bile pogoste. »Jaz se s politiko ne ukvarjam. Jaz imam svoje delo, pa me drugo ne briga. Nekaj takih je, ki se ukvarjajo s tem. Oni tisto malo preštudirajo, potlej pa tulijo. Pri enem ušesu gre noter, pri drugem pa ven.« Na srečo tako ne trdi vsa vprašana skupina. Ko bi upoštevali take izjave, bi resnično lahko menili, da informiranja v Železarni ni.

Pa smo si poprej ogledali zapisnike sestankov samoupravne delovne skupine, ki ji vprašanci pripadajo; tudi sami so se potem spomnili, da so sprejeli ukrepe za izboljšanje discipline.

Resda tudi vodja TOZD pravi, da je informacij veliko in da jih delavci ne sprejemajo. Da so preveč konkretno vloženi v življenje. Da vidijo le svoje delo.

Resnično delajo v izredno težkih pogojih, v vročini, prahu, na preprihu, podnevi in ponoči, ob praznikih in nedeljah. Pravijo, da je njihovo delo premalo cenjeno in ga vrednotijo skozi osebni dohodek v primerjavi z delavci v drugih TOZD, kjer so delovni pogoji ugodnejši. Da nimajo urejenih garderob, ne določenega časa za malico in potem čakajo v dolgi vrsti. Ali pa sploh do malice ne pridejo, ker jim delovni proces tega ne dopusti. Da ni tople vode v kopalnici.

Moti pa njihovo pasivno sprejemanje vsega tega. Komu so potem namenjene informacije, ki jih v ustni ali pisni obliki dobivajo vsak dan? Tistim, ki jih posredujejo, če pa neposrednega proizvajalca »politika ne briga?«

O disciplini se razgovorijo, vendar je očitno, da jo jemljejo le kot vestno opravljeno delo in kot kazen za prekršek. Ko jih vprašamo, kako bi oni ukrepali, odgovora ni. Ali posplošeno izgovarjanje, da je disciplina odvisna od posameznika. Da pregovarjanje ni uspešno, ker dobijo v odgovor kletvico in grožnjo o fizičnem obračunu. Poleg tega pa še stereotipno slabo mnenje o delovnih navadah neslovencev (iz slovenskih ust).

Kljub temu pa se je delovna disciplina izboljšala, ponosno potrdijo. Nekonroliranih izhodov je manj, pobegov preko tirov ali ob kaverjih. (Spet značilen odgovor: Krivo je to,

da tam mreže ni. In da vprašanega ne briga, če gre njegov sodelavec brez dovoljenja ven. Saj bo slednji imel uro ali dve manj.)

Koga torej »briga«, da delavci informacij ne sprejemajo in da zapuščajo delo predčasno, brez dovoljenja? Kot da to ne sodi v njihov pospešeni boj za tone, tone... za doseganje plana!

Resnično je vedno prizadevanje posameznika, da kljub težkim pogojem in drugim oviram (čakanje na vložek) da vse od sebe, da je prost ob praznikih in vsakih nekaj let, da je prikrajšan za družinsko življenje zlasti konec tedna, pa kljub temu vztraja na delovnem mestu, ki zahteva silaka, garača (»dedca«, kot pravi eden od njih), kjer le malokdo od mladih vzdrži. Moti pa (ne)odnos do lastnih samoupravljalških nalog, pomanjkanje zavesti, skupne odgovornosti in pripadnosti.

Razgovorijo pa se o prizadevanjih za doseganje letnega plana. Pravijo sicer, da ga bo ob obratovanju s štirimi SM pečmi in ob sedanjih težavah z vložkom in zaradi pomanjkanja delavcev težje doseči, videti pa je, da si bodo prizadevali, da ga bodo uresničili.

Tudi nagajevanje po delu sprejemajo kot nekaj težko pričakovane, čeprav je bil izražen dvom, da bo po tem tistemu, ki resnično dela, še slabše. Tu se pokaže tudi zavest o povezanosti, odvisnosti od sodelavca, ki lahko ogrozi njegov uspeh. (Še bolj črnogledno: ko ne bo priznal, da ne dela.)

Pri tem zapisu nismo hoteli posploševati niti izpostavljati posameznikov. Prav zato jih nismo vprašali po imenih in je razgovor bolj sproščeno stekel. Zaskrbljujoče je le to, da nekaj slučajno izbranih posameznikov pokaže tako majhen interes za vprašanja, ki jih zadevajo kar najgloblje. Pokazalo se je, kako velika ovira je lahko stara (indolentna) miselnost pri osvobajanju človeka in dela.

In zakaj smo vprašali v naslovu, kaj je delal šef tam ob pol enih? Tako je namreč odgovoril eden od delavcev, ko so mu očitali, da je predčasno zapustil delovno mesto in da ga je videl njegov vodja. Ne samo, da drugi lahko sprejemajo informacije in odločajo namesto nas, tudi krivi naj bodo namesto nas.

MVM

IZ DEVETMESEČNEGA POSLOVNEGA POROČILA TOZD KOVINOSERVIS

V skupni proizvodnji so bili v devetih mesecih doseženi naslednji rezultati v odnosu na plan:

Tunelski opazi	103,5 %
Konstrukcije	145,0 %
Brusilniki	167,0 %
Fasadni elementi	115,0 %

Pomembno pri tem pa je, da se cene pri teh proizvodih niso povišale, razen usluge, nasprotno, zaradi konjunktura na tržišču so morale znižati ceno tunelskim opažem že v osnovi v odnosu na leto 1975 za 12 %. Pri konstrukcijah so zaradi precejšnje udeležbe strojne opreme dosegli višjo prodajno ceno, čeprav je osnovna cena ostala ista. Prav tako je cena za fasadne vezne elemente še iz leta 1975.

Kazalci uspešnosti poslovanja v devetih mesecih, v primerjavi z istim obdobjem lani:

Kazalci	1976	1977	indeks
Celotni prihodek na delavca	250.391	279.651	111,7
Dohodek na delavca	98.644	111.784	113,3
Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi	57,7	51,4	89,1
Čisti dohodek na delavca	84.756	91.895	108,4
Akumulacija v primerjavi z dohodkom	22,3	19,7	88,3
Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom	26	24	92,3
Akumulacija v primerjavi s povpr. uporabljenimi sredstvi	12,9	10,1	78,3
OD in sredstva za skupno porabo na delavca	62.758	71.802	114,4
Čisti OD na delavca (povpr. mes.)	4.198	5.052	120,3

V tem obdobju so skupaj porabili 1.840.015,70 din investicijskih sredstev predvsem za strojno opremo za izdelavo tunelskih opažev. Od tega je bilo finančnih kreditov 826.996,50 din in lastnih sredstev 274.482,50 din. Za investicijsko vzdrževanje so iz te kvote porabili 274.482,50 din.

P. B.

SLOVENSKE ŽELEZARNE V PRIHODNJEM LETU

SOZD Slovenske železarne in poslovna skupnost za izdelavo in predelavo jekla bosta na temelju dohodkovnih odnosov poglobili povezavo s proizvajalci jekla, ustreznimi trgovskimi organizacijami v državi in slovenskimi porabniki, zaradi celovitejše preskrbe s proizvodi črne metalurgije.

V sestavljeni organizaciji združenega dela Slovenske železarne se bo nadaljeval proces prekonstruiranja z uvajanjem modernejših tehnologij. Zato se bo v letu 1978 pričela izgradnja naprave na neprekinjeno vlivanje na Jesenicah, elektro peči v železarni Store in kovačnice v železarni Ravne, kar bo prispevalo k povečanju deleža kvalitetnih jekel v celokupni proizvodnji surovega jekla.

Novi zgrajeni objekti, kot so: naprava za neprekinjeno vlivanje na Jesenicah, elektro peči v Storah ter kovačnica na Ravnah, bodo prispevali k večjemu deležu kvalitetnih jekel.

(Iz osnutka temeljnih razvojnih nalog v letu 1978 in opredelitev njihovih nosilcev, kot priloge k resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976 — 1980 v letu 1978.)

Dopisujte v Železarja

SEDEM DESETLETIJ DELAVSKEGA GIBANJA NA JESENICAH

1

PREDZGODOVINA KOVINARSKEGA GIBANJA NA JESENICAH

PRIPOMBE IN KOMENTARJI H KRONIKI V BROŠURI »JESENICE«

Preden se lotim pisanja pripomb in komentarjev k predzgodovini razrednega kovinarskega gibanja na Jesenicah, naj omenim, da se je le-to začelo razvijati v naši železarski dolini dokaj pozno, celo v primerjavi z drugimi industrijskimi središči v Sloveniji. Tu ne mislim samo gibanja na delavsko razredno idejno osnovi, marveč tudi na ekonomske organizacije delavskega razreda pod tujimi idejnimi vplivi, kakor so bile: Družba rokodelskih pomočnikov v Celovcu, ustanovljena 1851, Katoliška družba rokodelskih pomočnikov v Ljubljani, osnovana na združni osnovi samopomoči leta 1855, prva strokovna organizacija tiskarskih delavcev – Društvo grafičarjev, ustanovljena 1868, ali Delavsko prosvetno društvo »Čbelac«, ustanovljeno prav tako leta 1868 v Trstu in Celovcu. (Dušan Bole: Razvoj del. gib. do prve svet. vojne str. 41). Toda leto kasneje – leta 1869 – pa se pojavi na slovenskih tleh prva delavska organizacija na razredno delavski idejni osnovi – društvo za izobraževanje delavcev v Ljubljani Slovenska lipa, ki je 8. decembra 1869 predložila svoja pravila kranjski deželni vladi, le-ta pa jih je potrdila 13. januarja 1870. (Zgod. arh. KPJ, Soc. gib. v Slov. 1869–1920, str. 2).

Ustanovitev društva »Slovenska lipa«, ustanovljenega z namenom, da bo vedno branilo in pospeševalo duševne ter gnotne koristi delavskega stanu, in ki si bo prizadevalo to namero doseči z imenitnimi znanstvenimi razpravami in naukom, štejemo za prvi socialistični pojav na Slovenskem. (Bole, kot prej, str. 41). Kakor je razvidno iz čl. 25 Pravil ljubljanskega delavskega izobraževalnega društva »Slovenska lipa«, je društvo nameravalo razširiti svoj delokrog in osnovati občno zvezo med vsemi delavskimi društvi, osnovanimi na enakih načelih in z enakimi prizadevanji. Ta člen so ob predložitvi pravil sicer črtali, toda podobna društva so nastala tudi v Mariboru, Celju, Beljaku, Prevaljah. (Zgod. arh. KPJ, kot prej, str. 3) in še ponekod, le na Gorenjsko, kjer se je leta 1896 ustanovilo drugo, a po velikosti največje kapitalistično industrijsko podjetje Kranjska industrijska družba z ljubljanskim nemškimi kapitalom, to društvo ni moglo razširiti svoje dejavnosti, čeprav se je – vsaj po nekaterih člankih v Železnikarjevem glasilu »Ljudski glas« sodeč – zanimalo za položaj gorenjskega delavstva, zlasti kroparskih kovačev, kakor lahko razberemo iz prve knjige Kermavnerjeve politične zgodovine »Gorenjskas«.

Tako je minilo prvo obdobje razvoja socialističnega delavskega gibanja na Slovenskem, ki ga lahko po njegovem glavnem nosilcu krojaču Železnikarju imenujemo Železnikarjevo obdobje, saj je dosegel svoj višek prav z njegovim urejanjem »Ljudskega glasu« in zatoni-

z njegovo obsodbo leta 1884 na deset let težke ječe v procesu proti tako imenovanemu »krvavcu«. Ta predhodnik slovenske socialne demokracije in eden njenih glavnih utemeljiteljev je pred začetkom svojega delovanja v Sloveniji kot krojaški pomočnik mnogo potoval po Evropi, se navduševal nad pariško komuno, oziroma nad njenimi revolucionarnimi idejami ter kot tak postal osrednja osebnost začetnega obdobja socialističnega gibanja v Sloveniji, ki se je razvijalo kot sestavni del avstrijskega delavskega gibanja – (Bole, kot prej, str. 91), prav tako kakor po drugih deželah takratne Austro-Ogrske. Tako je bilo v Železnikarjevem obdobju, pa tudi potem, ko se je med 30. decembrom 1888 in 1. januarjem 1889 na hainfeldskem zboru ustanovila Avstrijska socialna demokratična stranka. (Zgod. arh. KPJ, kot prej, str. 5).

S hainfeldskim zborom avstrijske socialne demokracije se začne druga obdobje socialističnega gibanja tudi na slovenskih tleh, saj sta se tega zbora udeležila tudi dva delegata s takratne Kranjske Karl Kordelič in Ludvik Zadnik. Slednji (čeprav rojen v Ljubljani, je bil po domovinski pravici pristojen v občini Bohinjska Bistrica) je na hainfeldskem zboru izjavil, da bodo načelno izjavo avstrijske socialne demokracije, sprejeto na omenjenem zboru, tudi v slovenskem jeziku razširjali in tako delovali za ideje socialne demokracije. (Zgod. arh. KPJ, kot prej, str. 5) tudi med slovenskimi delavci.

Po hainfeldskem kongresu so socialni demokratje iz Ljubljane skušali tudi na Jesenicah, kjer se je v tistem času skoncentrirala industrija Kranjske industrijske družbe, privedli prvi socialno demokratiški shod, da bi vnesli med tamkajšnje delavstvo misel o delavskem združenju in ga tako povzdignili med družbeno politično dejavnike v kraju. (Kermavner, Gorenjska I, str. 153). Morda so videli priložnost, ko je 14. septembra 1890 – (isti vir, str. 143–145) – prišlo do prvega uspešnega nastopa koroških delavcev v novi tovarni KID na Savi in do prve delne stavke domačega gorenjskega delavstva aprila 1891, ki pa jo je KID obvladala, saj se je še vedno čutila kot neomejen gospodar nad neorganiziranim delavstvom. Toda takratno socialno demokratiško Delavsko izobraževalno društvo v Ljubljani ni smelo poslati svojih organizatorjev na Jesenice, ker mu je oblast onemogočala delovanje izven Ljubljane, dokler ni oblast dovolila »Občnega delavskega izobraževalnega, pravovarstvenega in podpornega društva«, nekakšne kombinacije delavske strokovne in prosvetno izobraževalne ustanove za Kranjsko. (isti vir, str. 153).

»Slovensko delavsko gibanje lahko imenujemo ubožno, kakor je tudi narod kot takšen v ubožnem položaju,« je na II. zboru ASDS na Du-

naju junija 1891 potožil Zadnik. Udarci iz let 1883 in 1884, ko je oblast udarila po Železnikarjevem krogu, so še vedno hromili razvoj socialno demokratičnega gibanja v Ljubljani in Sloveniji. »Po (hainfeldskem) zboru je bilo videti, da se bodo slovenski delavci v Ljubljani priključili gibanju, a je prišel udarec, kakor v času, ko so pri nas uporabljali Bismarckove in Puttkamerjeve metode (izjemni zakon proti socialistom... Bilo nam je nemogoče ljudi prepričati, naj bi... z vsemi silami nastopili za načela stranke, za hainfeldski program)« (Zgod. arh. KPJ, Soc. gib. v Slov. 1869–1920, str. 11).

Ko je potem poročal o težavah, ki jih je povzročala oblast slovenskemu socialističnemu tisku, je izjavil, da oblast sploh ni priznala socialni demokraciji kot takšni upravičenosti obstoja v slovenskih deželah. (Zg. arh. KPJ, Soc. gib. v Slov., str. 5).

Na III. zboru ASDS v prvi polovici junija 1892 Zadnika ni bilo, »kakor tudi ne nobenega drugega slovenskega kranjskega in tržaškega delegata. (Isti vir, str. 14). Zadnika je oblast v tem času prisilno odgnala v domovinsko občino na Bohinjsko Bistrico. (Kermavner, Gorenjska I, str. 155). V imenu slovenskih delegatov s Kranjske je poročal avstrijski socialist Johann Resel iz Graza, in sicer o ustanovitvi »Pravovarstvenega društva za Kranjsko« in o težavah v zvezi z njegovo ustanovitvijo; deželna vlada je namreč pravila tega društva naprej zavrnila zaradi znanih (socialističnih) tendenc vlagateljev in jih potrdila šele potem, ko so se vlagatelji pritožili na ministrstvo. (Zg. arh. KPJ, Soc. gib. v Slov., str. 14).

Šele po tej pritožbi je »Občnega delavskega izobraževalnega, pravovarstvenega in podpornega društva za Kranjsko« dobilo pravico delovanja in prirejanja shodov. Toda tudi sedaj se oblast z društvom ni sprijaznila. Tako je, na primer, njegov shod v Ljubljani dovolila, v Zagorju pa je shode drugega za drugim prepovedala.

»Funkcionarje društva... so orožniki zaprli v občinski zapor, jih potem odpeljali na postajo in zastražili, dokler se niso odpeljali (v Ljubljano)«, je Resel poročal na III. zboru ASDS. Ko so se funkcionarji društva pritožili in najavili nov shod v Zagorju čez štirinajst dni, je bil zopet prepovedan z obrazložitvijo, češ da so sklicatelji bedaki, drugič pa da nimajo denarja in da zato ne morejo (zasavskim) rudarjem pomagati. Mimo tega je zasavski okrajni glavar Grill v prepovedi še zagrozil: »Če bodo funkcionarji društva prišli v Zagorje, jih bo oblast pozvala na odgovor!« Tudi pritožba na deželno vlado v Ljubljani je bila zaman in brez pomena, ker je pač dan, ko bi moral biti shod, že minil. Kljub tej izjavi pa je deželni glavar moral priznati, da prepoved shoda ni imela zakonite osnove. (Isti vir, str. 14).

Tako je izjavil avstrijski socialist Resel v imenu manjšino slovenskih delegatov na III. zboru ASDS le tri tedne prej, ko je Občnega delavskega izobraževalnega, pravovarstvenega in podpornega društva za Kranjsko 29. junija 1892 sondiralo teren za svoje delovanje na Jesenicah.

Strmel je v desno, iskal lonce, a ga ni bilo. Vse bolj nejevoljen je peljal naprej. Zdaj pa še to. Prekleti Gaber, v kaj si me povlekel, je mrmral, da fanta ne bi razumela, kaj ga jezi.

Mimo petih hiš je že peljal, ko znamenja ni opazil. Hotel je že obstati, povedati fantoma, da ne ve, kam naj pelje, mudi se mu pa domov. Zdaj bi se že nekako znašla. Blizu javke morata biti, kot je namigoval Gaber.

Se do naslednje hiše zapeljem, je sklenil, potelj se vrnem. Lonce, je visel na preklji, prisloneji ob leseni plot. Ni pomišljal, zapeljal je voz proti hiši in še naprej pod kozolec.

»Tudi sam si se dobro znašel,« se je oglasil Gaber in prihajal iz teme.

»Zakaj se skrivaš in prismojuješ,« je užaljen vzklik Grebenc.

»Meni ni do otročjih skrivalic.«

»Tudi meni ne,« je s srhljivo drhtavostjo zategnil Gaber in zastokal. »Zadeli so me, švaboni. V ramo sem jo skupil. Kar nekam šibak sem postal v noge, pa sem šel naprej.«

Drhatvi glas je Gabra izdajal, da ne laže. Grebenc je potlačil jezo.

»Ti lahko kaj pomagam,« se je precej ponudil. »Te obvežem?«

»Drugi bodo to opravili,« se je zahvalil Gaber. »Do tebe imam samo še eno prošnjo. Ne govori, ne izdaj nas.«

Grebenc je hotel užaljen vzrojit, ko je zagledal moškega, ki je iz hiše prišel pod kozolec. Gaber ju je poprosil, če bi pomagala ranjenima iz voza. Dvignila sta fanta, ki sta bila zdaj prav dobre volje.

»Pospravi seno z voza,« je Gaber naročil moškemu. Prijel je Grebenc pod roko in ga peljal nad hišo, kjer je obstal. Nekaj časa je strmel vanj, potlej pa dejal: »Veliko si napravil za nas, res. Napravi še toliko, čeprav bo drugo morda težje. Pravim ti, morda? Če bi kako odkrili, da si peljal ranjena, pozabi na to hišo. Veliko življenj boš rešil, če to hišo premolčiš. Vse drugo lahko poveš natanko, kot je

bilo. Le to reci, da si peljal ranjene do Plazov. Veš kje je to? Reci, da je čakalo pri Plazu več partizanov z nosili. Samo na tem vztrajaj. Drugo govori, kakor veš.«

»Zakaj je prav tako važno,« je hotel vedeti Grebenc.

»Naša organizacija, skrivnost. Ne vprašuj. Teh stvari ne smem pripovedovati. Marsičesa, kar vem, ne bi rad vedel. Tudi mene lahko dobijo. Hudičovo trden moraš biti, da zdržiš. Zaradi drugih moraš, da jih ne pahneš v nesrečo. Mi to obljubiš?«

»Pred Nemci ne bom čvekaj, tudi če me dobijo,« je rezko odvrnil Grebenc, ki obljub in zatrdil ni imel rad. Kaj bi z besedami. Koliko obljub ljudje pozabijo, ne izpolnijo. »To noč sem videl, koliko ste prestali že vi. Pa zdržite. Ni vrag, da ne bom še jaz.«

Gaber mu je divje stresal desnico. Ni se mu prenehal zahvaljevati. Obljubljal mu je, da se ob prvi priložnosti oglasi mu pove, kako so se vsi trije srečno zlizali.

Grebenc se je dolgo poslavljaj od Ivčeta. Drobn fant se mu je smilil. Zanj je tako vojskovanje pretežko. Z žalostjo je pomislil, da bi lahko doma vzel kakšno stvar in jo zdajle Ivčetu poklonil za spomin.

Konja sta vlekla vse prepočasi. Po luni in zvezdah je Grebenc ugotavljal, da je zelo pozno. Težko, da bo pred dnem doma. Konjev pa ni upal pognati. Preznojila bi se in če sreča enega samega znanca, bo precej vedel, da je bil na zelo dolgi vožnji. Še tako bo hudič, če koga sreča. Porekel mu bo, da je peljal nekaj krompirja in vrečo žita znanca, ki mu je preskrbel stvari, ki jih kmet med vojno ne more kupiti. Tako mu poreče. Za skrivne vožnje je bilo znano, da ponoči vozniki niso peljali daleč.

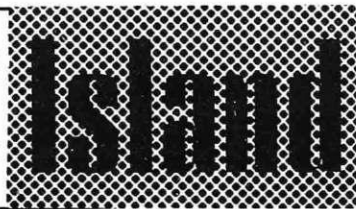
Se pred vasjo ga je ujelo jutro. Zaklical je konjema, da sta obstala. Ni si upal zapeljati skozi vas. Nenadno je občutil strah. Ni se mogel otresti mučnega občutka, da sluti in trpi. Morda bi za hip odgnala skrbi, če bi pripovedoval, kako je bilo. Vendar ni mogel pripovedovati. Mučna tesnoba, da ga je nekdo, ki sodeluje s policijo, videl, da bo to povedal, ga je vse bolj dušila. Rad bi zavzdihnil, da bi mu odleglo, a pred ženo je dušil bolečino.

Zena ga v kuhinji ni pozdravila, ne vprašala, kje je bil. Le njen žalostni pogled je govoril, da sluti in trpi. Morda bi za hip odgnala skrbi, če bi pripovedoval, kako je bilo. Vendar ni mogel pripovedovati. Mučna tesnoba, da ga je nekdo, ki sodeluje s policijo, videl, da bo to povedal, ga je vse bolj dušila. Rad bi zavzdihnil, da bi mu odleglo, a pred ženo je dušil bolečino.

Nadaljevanje prihodnjic

Skok na sever -

ANICA AZMAN

Ljudje so prinseli na otok kuno zlatico in severnega jelena v 18. stoletju z Norveške. Nepriljubljeni gostje so sčasoma postale miši in podgane. Tam je doma približno 75 vrst ptic, med njimi plovci, razne močvirske ptice ter islandski sokol. Reke poživljajo, lososi, pestrvi in jegulje. Na otoku ni nobenih zverí razen dihurja. Kač ni. Konje so privedli s seboj prvi naseljenci pred tisoč leti. Pravijo jim poni, dejansko so pa nekaj večji in precej močnejši od pravih ponijev. To so norveški hribovski konji, ki so se sčasoma tako prilagodili klimatskim razmeram, da so postali posebna pasma. Močan trup jim je pokrit z dolgo dlako, stalno žive na odprtem. Vse do pretekle vojne so bili poniji skozi vso islandsko zgodovino edino prometno in transportno sredstvo. Do tega stoletja ni bilo na Islandiji ne koles, ne drugih vozil, ni bilo poti. Maloštevilno prebivalstvo v oddaljenih naseljih je prišlo med sabo v stik preko planinskih masivov, ledenikov in divjih rek samo s pomočjo islandskega konja.

Kot sem že omenila, da reke zelo rade manjšajo strugo, se včasih zgodi, da novi zgrajeni most nikomur ne koristi. Vsak most ima pa navadno še zapornico. Zakaj? Občutek imaš, da bo vsak čas mimo pripeljal vlak. A kaj, ko ni železnice. Imajo pa lokomotivo in nekaj vagonov, in sicer na odprtem prostoru v etnografskem muzeju v Reykjaviku. To pa zato, da si posebno otroci ogledajo, kakšen sploh je vlak. Vprašali se boste, zakaj pa je ta vlak na razstavi. Ko so po prvi svetovni vojni gradili luko v

Reykjaviku, so rabili progo, potem pa nič več. Zelenice se na Islandu ne splača imeti, ker bi bilo potrebno precej kopanja in predorov. Zapornica pa je zaradi ovac, živine in konj, da se ne razkrope preveč naokrog.

Ko se sprehajaš po otoku, iščeš, raziskuješ, sam ugotavljaš značilnosti tega otoka na severu, kot da bi bil nekje na koncu sveta, opazuješ ljudi, občuduješ vodičko, kako nam s skrbno zbranim znanjem o domovini pripomore, da je naše bivanje zanimivo, prijetno in lepo. Želiš si videti ta nenavadni, zasneženi, na drugi strani pa ognjeniški svet, ki vsako sekundo začne lahko bruhati in po svoje preurejati naravo. Človek je pametno bitje. Veliko je iznašel, toda naravnim silam pa le ni kos in jih zaenkrat še ni mogel ugnati, pač pa je le sam podlegel

KAJ NUDIJO ISLANDCI TURISTOM

Islandci se znajo ukvarjati s turizmom. V hotelski prodajni spominčkov in razglednic znajo brhka dekleta bolje računati v dolarjih kakor v domačih kronah. Ena islandska krona ima 100 aurov; en dolar pa je vreden 43 kron. Vsakemu turistu pa padejo v oči lepi, ročno pleteni LOPI – puloverji.

Islandske ovce dajo kvaliteto volno, ki uspešno kljubuje vlagi in dežju. Lahko jo kupite in sami spletete pulover z lepim in značilnim islandskim vzorcem, ker je navodilo in vzorec vedno zraven, seveda, če to želiš. Volna ni obarvana, zato so jopice in puloverji v naravnih barvah z različnimi belo – sivo – črnimi odtentki. Kaj pa cena? Če te ne omami bleščeča embalaža in sodobno urejena moderna trgovina na glavni ulici in se zadovoljiš z majhno trgovino, preprosto urejeno, v tesni uličici, dobrih 100 m proč, lahko kupiš za polovico ceneje.

Tudi krožniki iz lave so zelo zanimivi. Precej težki in grobi so. Da pa turisti raje segajo po njih, so vtisnjeni v njih različni magični simboli, poleg tega je pa še vizitka, na kateri je napisana kratka zgodovina Islanda ali pa dogodek iz islandske mitologije.

NAJSEVERNEJŠA METROPOLA NA SVETU – REYKJAVIK

Po naše bi rekli »Kadeči se zaliv« ali pa »Zaliv v pari«. Pripovedka namreč pravi, da sta pred več kot 1000 leti priplula na otok brata Arnarson iz Norveške. Vrgla sta v morje noge plemiškega trona z namenom, da se bosta naselila tam, kjer bodo valovi vrgli noge na suho. Sužnji starejšega brata Ingolfura Arnarsona so našli noge trona v tem zalivu. Iz številnih toplih izvirov, gejzirov, se je dvigala para in se nabirala v zalivu. Ingolfur, katerega bronasti spomenik na bregu nad luko služi danes ribičem in mornarjem kot kažipot, se je odločil, da ostane tukaj in zgradi mesto.

PRED SEJO OBEH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

tiste, ki koristijo zdravstvene usluge samo takrat, kadar so jim res potrebne.

Poglejmo najprej, kako smo se gospodarno ali negospodarno obnašali pri koriščenju zdravstvenih uslug v devetih mesecih tega leta. Pri tem moramo seveda uporabiti primerjavo z ostalimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi Gorenjske.

Poglejmo najprej, kako smo formirali dohodek v občinskih zdravstvenih skupnostih. Ker v glavnem vse občinske skupnosti formirajo svoj dohodek iz treh virov, to je, iz prispevka iz bruto osebnih dohodkov, iz prispevka iz dohodka TOZD in iz prispevka za zdravstveno varstvo upokojencev, ostalo formiranje tudi iz drugih virov pa za finančno stanje ne predstavlja večje vsote, zato teh tu ne bom posebno obravnaval.

Iz naslova prispevka iz dohodkov TOZD je bilo v devetih mesecih po občinah gibanje naslednje — v tisočih dinarjev (število v oklepajih so odstotki v odnosu na letni plan):

Jesenice	12.838 (71,1)
Kranj	31.782 (77,0)
Radovljica	10.344 (77,3)
Škofja Loka	12.924 (73,9)
Trzin	4.494 (68,3)
Regija	72.400 (74,8)

Iz naslova prispevka za zdravstveno varstvo upokojencev (v 000 din):

Jesenice	57.458 (68,8)
Kranj	143.351 (75,2)
Radovljica	46.309 (74,9)
Škofja Loka	58.389 (72,2)
Trzin	20.126 (66,2)
Regija	325.633 (72,8)

Iz navedenih podatkov je razvidno, da smo na Jesenicah pri formiranju dohodka iz vseh treh naslovov na četrtem ali na predzadnjem mestu, za nami je samo še Trzin, medtem ko smo pri formiranju iz naslova prispevka za zdravstveno varstvo upokojencev na prvem mestu v regiji.

Pri planiranju smo posebno iz naslovov prispevkov od dohodka TOZD in iz bruto osebnih dohodkov verjetno predvidevali večji porast, kot pa smo ga dosegli v devetih mesecih, to se pravi, da nam tako dohodek TOZD kakor tudi osebni dohodki zaostajajo za programiranimi.

Seveda je to šele skupni dohodek, iz katerega moramo odšteti še izločitve, da potem dobimo skupni dohodek, katerega potem lahko trošimo za potrebe zdravstvenega varstva.

Čisti dohodek je naslednji:

Jesenice	75.223 (72,8)
Kranj	179.493 (77,2)
Radovljica	63.881 (75,1)
Škofja Loka	74.891 (71,6)
Trzin	27.853 (67,6)
Regija	421.341 (74,4)

Pri čistem dohodku pa se pomaknemo za eno mesto naprej, tako da sta za nami Trzin in Škofja Loka. Pri tem pa je potrebno poudariti, da še niso bila izločena sredstva za sofinanciranje enotnega programa v republikah, kar vpliva na realizacijo čistega dohodka. Kolikor bi ta sredstva že odvedli, bi bil čisti dohodek še nižji. Po programu morata za sofinanciranje enotnega programa odvesti skupnosti zdravstvenega varstva Jesenice 3.650.000 in skupnost zdravstvenega varstva Kranj 8.242.000 din.

Podatki kažejo, da kazalci za Jesenice glede dohodka niso najbolj razveseljivi in niso usklajeni z izdatki, ki jih prikazujem v nadaljevanju.

Izdatki v zdravstvenem varstvu, oziroma v skupnosti zdravstvenega varstva se delijo v tri glavne grupe, zato jih bom kot take tudi prikazal, še posebej pa bom navedel podatke za posamezne postavke, v katerih izkazujemo večje prekoračenje.

Izdatki zdravstvenega varstva, v katerih so zajete vse zdravstvene storitve, od splošnega in dispanzerskega zdravljenja, bolnišničnega in specialističnega zdravljenja, zdravlil, zobozdravstva, reševalnih prevozov, preventive, zdravilišnega zdravljenja do ortopedskih pripomočkov.

Za te storitve, katere imenujemo skupaj zdravstveno varstvo, smo

v devetih mesecih porabili (v 000 din):

Jesenice	68.081 (76,5)
Kranj	125.678 (74,6)
Radovljica	59.590 (79,6)
Škofja Loka	61.048 (71,9)
Trzin	25.428 (78,2)
Regija	339.825 (75,6)

Na Jesenicah v skupnih izdatkih zdravstvenega varstva odstopamo v treh pozicijah, in to v specialističnem zdravljenju; porabili smo že 82,3 % letnega plana in smo na prvem mestu v regiji, za zdravila smo izdali že 80,5 % in smo tudi tu na prvem mestu, ter za zdraviliščno zdravljenje, kjer smo porabili že 100,7 % od predvidene vsote za celo leto in smo na drugem mestu. V ostalih postavkah ne kažemo posebnega odstopanja.

Druga grupa izdatkov pa so denarna nadomestila, ki znašajo (v 000 din):

Jesenice	12.377 (84,4)
Kranj	27.238 (72,7)
Radovljica	10.687 (75,9)
Škofja Loka	12.204 (71,7)
Trzin	6.378 (83,0)
Regija	68.929 (75,7)

Pri teh izdatkih je najbolj pereče prekoračenje v nadomestilu osebnih dohodkov v času odsotnosti z dela zaradi nesreč pri delu, zaradi bolezni in nadomestila osebnega dohodka zaradi nosečnosti in poroda. Po občinah znašajo:

Nadomestila OD zaradi nesreč pri delu (v 000 din):

Jesenice	978 (85,7)
Kranj	964 (66,6)
Radovljica	436 (86,3)
Škofja Loka	576 (57,0)
Trzin	349 (83,7)
Regija	3.303 (73,0)

Nadomestila OD zaradi bolezni (v 000 din):

Jesenice	7.887 (87,8)
Kranj	16.057 (76,6)
Radovljica	3.414 (82,4)
Škofja Loka	6.633 (76,6)
Trzin	3.944 (93,2)
Regija	40.935 (80,8)

Nadomestila OD zaradi nosečnosti in poroda (v 000 din):

Jesenice	2.938 (79,8)
Kranj	9.219 (67,0)
Radovljica	3.347 (67,2)
Škofja Loka	4.497 (68,3)
Trzin	1.797 (67,1)
Regija	21.798 (68,8)

Iz podatkov je razvidno, da smo glede trošenja teh sredstev na drugem mestu, kar predstavlja zelo resen problem, posebno kar se tiče izdatkov za nadomestila osebnih dohodkov v času odsotnosti z dela

zaradi nesreč pri delu. Postavlja se vprašanje, ali je v TOZD premalo preskrbljeno za varnost dela ali pa so zaposleni preveč nepazljivi pri svojem delu. Morda je pri tem tudi možnost namernih poškodb, posebno manjših. Saj so nadomestila osebnega dohodka skoraj enaka, kot pa so osebni dohodki pri delu.

Zaskrbljujoče je tudi preseganje nadomestila osebnega dohodka zaradi bolezni, posebno še zato, ker imamo tu dvojni izpad, to so stroški nadomestil, in formiranje nižjega dohodka tako v TOZD kakor tudi v zdravstveni skupnosti.

Podatki nam kažejo, da je letos prisotna težnja, da se rešujeta ekonomska in socialna problematika s pomočjo staleža in to iz sredstev zdravstvene skupnosti, kar nam dokazujejo naslednji podatki (v primerjavi z lanskim letom, ko smo imeli na tem področju veliko boljše kazalce):

I. — IX. 76 I. — IX. 77

OZS Jesenice	4,47 %	5,16 %
RZS Kranj	4,29 %	4,67 %

Zaključek finančnega poročila je, da so bili doseženi izdatki višji kot pa dohodki v vseh občinskih zdravstvenih skupnostih, razen v zdravstveni skupnosti Kranj, ki izkazuje večje dohodek kot izdatke. Ker pa velja v gorenjski regiji solidarnost, zato se večji izdatki krijejo iz razlike, ki jo izkazuje zdravstvena skupnost Kranj, tako da celotna regija izkazuje za 939.000 din več dohodkov kot pa izdatkov. Seveda ta ostanek ni dovolj velik, da bi pokrival sredstva, katera moramo odvesti za financiranje enotnega programa zdravstvenega varstva, ki znaša po planu 11.892.000 din in ga še nismo odvedli.

Če upoštevamo še dejstva, da se običajno v zadnjih mesecih izdatki še povečajo, je devetmesečni obračun še toliko bolj kritičen. Glede na to bo morala skupščina sprejeti določene ukrepe, da bi se stanje izboljšalo. Pripomnim naj le to, da smo v glede bolezenske odsotnosti že sprejeli določene mere; seveda je vprašanje, če bodo le-te dovolj učinkovito vplivale na zmanjševanje staleža, kar bo pokazala praksa.

O osnutku samoupravnega sporazuma pa bo potrebno temeljito razpravljati v TOZD in krajevnih skupnostih, tako da bi koristniki zdravstvenega varstva tudi povedali svoje mnenje in bi potem delegati na skupščini lahko zastopali stališča, ki bodo sprejeta v bazi. Po vsej verjetnosti bo o tem potrebno podrobneje seznaniti zavarovance.

Stane Torkar

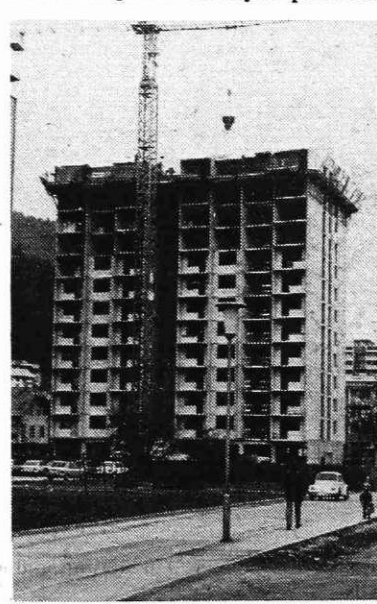
Sodelavci žerjavnega oddelka na dvorišču muzeja v Bistri

SODELAVCI ŽERJAVNEGA ODDDELKA NA IZLETU

Na žerjavnem oddelku v TOZD Remontne delavnice je naposled le padla odločitev, da se še v tem letu izvede sindikalni izlet. Po najrazličnejših predlogih in variantah smo se sodelavci naposled odločili, da si ogledamo Tehniški muzej Slovenije v Bistri pri Vrhniki. Za izlet se je prijavilo šestnajst sodelavcev in v zgodnjem sobotnem jutru smo se z osebnimi avtomobili odpeljali proti Vrhniki. Ogled Tehniškega muzeja Slovenije je na vse naredil prijeten vtis in ni odveč zapisati, da se tudi ostalim osnovnim organizacijam sindikata lahko priporoči ogled tega muzeja. Predvsem zanimivi so lovski eksponati, prav tako pa tudi gozdarstva, tkalstva, staro kovaštvo, strojništvo in še vrsta drugih eksponatov.

Po ogledu muzeja je vodja izleta Jože Italo poskrbel, da smo si v bližnjem lokalu napolnili lačne želodce, pa tudi na tekoče zadeve nismo pozabili. Popoldan smo zatem izkoristili za športno rekreacijo, in sicer smo se pomerili v kegljanju na asfaltu. Več športne sreče so imeli mlajši, ki so dokazali, da se v prihodnje za delavce in športno aktiven kader v Železarni ni bati. Na izlet smo povabili tudi našega dolgoletnega sodelavca Feliksa Stefancija, ki je pred nedavnim odšel v za-

služeni pokoj. Vabilu se je rad odzval in v razgovoru z njim smo lahko izvedeli, da mu je kar malo dolgčas po Železarni in sodelavcih. Kot je dejal, se človek težko loči od kolektiva, s katerim je v mnogih letih dela postal neločljivo povezan.

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Na ločenih sejah vseh treh zborov občinske skupščine Radovljica 9. novembra so delegati sprejeli odlok o potrditvi pravilnika o tržnem redu, spremembe odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, odlok o zaščitnih kmetijah, obravnavali so poročilo o izvajanju politike cen, o uresničevanju programa dela skupščine v II. tromesečju 1977, imenovali so javnega pravobranilca gorenjskih občin, novega podpredsednika sveta za LO, predsednika komisije za protnje in pritožbe, predsednika komisije za zadeve borcev in invalidov ter delegata v programski svet LRP Triglav Jesenice. Delegati so potrdili tudi spremembe odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad in spremembe odloka o določitvi števila sodnikov splošnega sodišča združenega dela v Kranju. Zbor združenega dela pa je ločeno obravnaval tudi samoupravni sporazum o študentski politiki v SRS. Na sejah so sklenili podeliti javno priznanje SGP Gorenje ob 30-letnici njegove ustanovitve.

Na jubilejni 100. seji izvršnega sveta OS Radovljica 31. oktobra so obravnavali osnutek sprememb odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad, ki bodo odsej v pristojnosti kulturne skupnosti, predlog sprememb odloka o določitvi števila sodnikov splošnega sodišča združenega dela v Kranju, osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana SRS za obdobje 1976/80 v letu 1978, predlog o začasni omejitvi izplačila posameznih izdatkov občinskega proračuna v 1977. letu in tekoče urbanistične, gradbene in komunalne ter finančne zadeve.

Izvršni svet OS Radovljica je na 101. seji 7. novembra obravnaval informacijo Alpdoma o planu družbene gradnje na Bledu in poročilo komunalne interesne skupnosti o poteku priprav za izgradnjo ceste obvoznice v Radovljici. Na seji so preučili tudi predlog o investicijskih posojilih delovnih organizacij za 1978, predloge ukrepov, ki jih je predložila komisija za varstvo okolja, in poročila komisij OS za 1977. leto. Izrekli so soglasje o sklenitvi pogodbe za avtomatsko obdelavo podatkov zemljiškega katastra za 1977. leto, ki jo je predložila geodetska uprava OS.

Komite OK ZK Radovljica je na 42. seji, ki je bila 7. novembra v hotelu Svoboda na Bledu, ocenil potek volilnih priprav in podrobno preučil pripombe OO ZK na kandidatno listo organov ZK, ki je v precejšnji meri popravljena. Sprejeli so akcijski program za razpravo o Kardeljevi knjigi Smeri razvoja političnega sistema in samouprave ter imenovali koordinacijski odbor za vodenje razprav. Spregovorili so tudi o akciji Komunistov v predkongresnem obdobju, imenovali iniciativni odbor ter sklenili, da bo uveljavljal seminar za kandidate ZK konec novembra v Radovljici. Po seji so s krajšo slovesnostjo počastili 60-letnico oktobrske revolucije.

Na skupnem sestanku predsednikov vseh krajevnih organizacij SZDL OK SZDL Radovljica so 3. novembra spregovorili o poteku priprav na volitve v skladu s sklepom predsedstva OK SZDL. Ugotovili so, da evidentiranje možnih kandidatov poteka razmeroma dobro, vendar vse KK SZDL še niso poslane popisnice, zato so sklenili, da bodo to opravili do 12. novembra. Beseda je tekla tudi o pripravah na praznovanje dneva republike in organiziranje prireditve dedka Mraza. Sestanek so sklenili s potrditvijo programskih nalog KK SZDL do konca leta 1977.

Med bivanjem v Sloveniji je delegacija CK Madžarske socialistične delavske partije pod vodstvom dr. Mona Djule 28. oktobra obiskala tudi radovljiško občino. Visoki gostje so se najprej na sedežu občinske skupščine pogovarjali s predstavniki skupščine in občinskimi DPO o oblikah informativno propagandne dejavnosti ZK in njenem delovanju v občini, nato pa so si ogledali tovarno Iskra Otoče, muzej talcev v Begunjah in Bled.

Na skupni seji koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri OK SZDL in verske komisije pri OS Radovljica so se 11. novembra dogovorili o pripravah na sklic vsakoletnega posvetovanja z duhovniki, ki bo v decembru. Obravnavali so tudi nekatera tekoča vprašanja, ki sodijo v okvir dejavnosti obeh organov pri urejanju odnosov v občini.

Predsedstvo občinskega odbora ZZZB NOV Radovljica je na seji 9. novembra pripravilo gradivo za sklic skupščine občinske organizacije ZZZB NOV, ki bo v začetku prihodnjega meseca. Pregledali so tudi kadrovske predloge novega vodstva, ki bo izvoljeno na decembrski skupščini. Na seji so ponovno obravnavali nad 100 prispelih vlog proslavcev za priznanje posebne delovne dobe v NOV v skladu z novim zakonom.

Ob zaključku uspešno opravljenih del pri rekonstrukciji štiri kilometre dolge ceste Rudno Polje — Šport hotel na Pokljuki, v vrednosti okoli 17 milijonov din, ki so jih izvajali inženirji JLA, je bila 5. novembra svečanost v vojašnici na Rudnem polju, ki jo je skupaj z JLA pripravila skupščina občine Radovljica. Predsednik OS Leopold Pernuš je ob tej priložnosti podelil vsem vojakom v znak priznanja spominske plakete in značke, poleg tega pa še več drugih priznanj in nagrad. Po slovesnosti so se udeleženci podali na ogled muzeja talcev in tovarne Elan v Begunjah.

Pri Komiteju ZK Radovljica so v zvezi z akcijo Komunistov Človek, znanje, produktivnost imenovali koordinacijski odbor, ki bo pripravil program v okviru dejavnosti ZK in drugih DPO v pripravah na 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ. V odboru bosta delovali tudi dve delovni skupini — ena za razširjanje in uveljavljanje knjige, druga za pospeševanje produktivnosti.

Na seji komisije kurirjev in vezistov NOB pri občinskem odboru ZZZB NOV Radovljica so se 3. novembra dogovorili o pripravah za zbiranje zgodovinskega gradiva o zvezah v času NOB na območju Gorenjske. Knjigo o kurirskih zvezah bo napisal Tone Svetina. Na seji so pretrgali tudi problematiko socialno ogroženih in bolnih tovaršev in predloge za odlikovanje nekdanjih kurirjev in vezistov.

Slavistično društvo Slovenije je od 28. do 30. oktobra priredilo v festivalni dvorani na Bledu redno letno zborovanje, posvečeno Titovim jubilejem in 100-letnici rojstva Otona Župančiča. Prvega dne so govorili o slovenskem jeziku in kulturi, drugi dan je bil posvečen aktualnim vprašanjem slovenskega jezika in kulture na Koroskem, zadnji, v nedeljo pa so udeleženci obiskali gimnazijo za Slovence v Celovcu in predstavili kulturnih organizacij koroskih Slovencev v Globasnici.

Konec oktobra je kot gost turistične zveze Jugoslavije med bivanjem v Sloveniji obiskala Bled študijska skupina predstavnikov turističnih organizacij ZDA. Gostje iz Amerike so se s predstavniki blejskega turizma dogovorili o možnostih za povečani obisk stalnih gostov na Bledu in drugih turističnih krajih na Gorenjskem.

Iz pregleda izvršnega odbora Rdečega križa občine Radovljica je razvidno, da je na območju občine Marija Šparovec z Bleda darovala kri že več kot 50-krat, pet občanov je darovalo kri nad 20-krat, 31 občanov nad 15-krat, 63 nad 10-krat in 167 občanov več kot petkrat. Vsi so prejeli posebne diplome in značke na krvdajalski proslavi 28. oktobra na Bledu.

Glede na dejstvo, da občinski odbor ZRVS Radovljica doslej ni imel lastnih prostorov, se je z novo reorganizacijo ta problem še bolj povečal. S posredovanjem OK SZDL so za to dodeljeni prostori v stavbi občinskih družbenopolitičnih organizacij, kjer je imela sedež OK ZSMS. Izvršni svet OS je za nabavo opreme odobril 26.380 din iz tekočih proračunskih rezerv, s čimer bodo tudi te organizacije zagotovljene najosnovnejši pogoji za normalno dejavnost.

Od januarja do septembra 1977 je bilo iz proračunskih sredstev OS Radovljica dodeljenih za vzdrževanja in obnovitvena dela za stavbo krajevnega urada v Bohinjski Bistrici 6.990 din, za stavbo KU Begunje 2.313, za stavbo na Bledu 17.351 din. Za popravilo strehe na stavbi SIS Radovljiške občine v Radovljici je bilo dodeljenih 15.000 din.

Ob 30-letnici ČP Glas, glasila SZDL gorenjskih občin, je bila 28. oktobra v festivalni dvorani na Bledu slavnostna prireditev. O razvoju in uspehih glasila je spregovoril predsednik delovne skupnosti ČP Glas Andrej Žalar, za njima pa je o pomenu glasila in njegovih zaslugah za informiranje občanov Gorenjske govoril predsednik MS SZDL za Gorenjsko Janez Varl, ki je čestital kolektivu in vsem sodelavcem Glasu k jubileju. V drugem delu prireditve je nastopil s celovečernim koncertom ansambel bratov Avsenik.

Od 24. do 28. oktobra je komisija VVI pri občinskem odboru ZZZB NOV Radovljica organizirala izlet za svoje člane v Črno goro, kjer so si ogledali Boko Kotorsko. Njegovih mavzolej na Lovčenu, Cetinje in luko Bar. Z vlakom so se nato podali v Beograd in obiskali Oplenac in druge kraje v Sumadiji. Na izletu je bilo 27 udeležencev.

Turistično društvo Bled je pred kratkim izdalo nov barvni zimski prospekt Bleda v 50.000 izvodih. Domače in tuje goste v slovenskem, angleškem in nemškem tekstu seznanja z vsemi gostinskimi turističnimi, zabavnimi in rekreativnimi možnostmi, ki jih lahko ponudita Bled in okolica. Pred tem je TD Bled razposlalo vsem zainteresiranim agencijam doma in v tujini tudi program in cenik za zimsko sezono.

Na sklepni slovesnosti ob 30-letnici Svobode Slovenije konec oktobra v Murski Soboti je za izredne uspehe na področju kulturno estetskega delovanja in vzgoje občanov prejela odličje Svobode s srebrnim listom tudi delavska univerza Radovljica, edina od delavskih univerz v Sloveniji. Enako odličje je prejela tudi OO ZSMS Lesce.

Na osmi, zadnji stolpnici, ki jo vgrajujejo delavci SGP Gradbinec med že prej zazidane stanovanjske površine na Plavžu, grade zadnje, dvanajsto nadstropje. V stolpnici, ki bo nared prihodnjo spomlad, bo 84 stanovanj. (B.)

JUBILEJNI OBČNI ZBOR ZVEZE KOROŠKIH PARTIZANOV

Na povabilo odbora Zveze koroških partizanov se je v soboto, 12. novembra, štirilčna delegacija borcev NOV jeseniške občine udeležila jubilejnega občnega zbora Zveze koroških partizanov v Celovcu. Zboru so poleg borcev, delegatov iz vse avstrijske Koroške prisostvovali še: sekretarja CK KP Avstrije in komiteja KP za Celovec, predstavniki nekaterih slovenskih organizacij z avstrijske Koroške, predstavnik zveznega odbora ZZZB NOV Jugoslavije, republiškega odbora ZZZB NOV Slovenije, občinskih odborov ZZZB NOV z Raven na Koroškem, iz Maribora, Vojnika in z Jesenic, predstavniki enot kokrškega odreda, zahodno koroškega odreda in drugi.

Referat o preteklem delu in bodočih nalogah koroških partizanov je podal predsednik glavnega odbora zveze Karel Prusnik-Gasper. Poudaril je, da je Zveza koroških partizanov, ki je bila ustanovljena 25. septembra 1947. leta, aktivno in organizirano 30 let bedela nad usodo koroških Slovencev, ki so v svoji medvojni zgodovini dali za svoj obstoj vse, kar lahko da del malega naroda.

Glavni odbor zveze se je vedno zavedal, da bodo koroški Slovenci dosegli svoje pravice, ki so zajamčene v avstrijski državni pogodbi v členu 7, samo če se trdno naslonijo na tradicije NOB. Načela, ki so zapisana v programu zveze, so danes prav tako veljavna in potrebna kot vedno: združevati vse bivše aktivne člane odpora proti fašizmu, gojiti in dvigati protifašistično in demokratično zavest v smislu tradicije in zgodovine NOB.

Že prvi zarodki zveze pred 30 leti so bili izpostavljeni hudim preizkušnjam. Ostanke sovražnikov so se že takrat zavedali, da so jim in jim bodo koroški partizani najbolj napoti, bolj napoti kot vse druge slovenske narodne organizacije na Koroškem.

Koroška partizanska organizacija je dobivala udarce od leve in desne. Prekrmarila pa je vse viharje, vse napore in preizkušnje ter napade, ki so se pojavljali z izdajstvi, z blatenjem in diskriminiranjem borcev, z lažmi o partizanskem oboroženem boju in podobno. Sovražniki so v svojih klevetah uspevali. Oslabili so enotnost koroških Slovencev in zadajali udarce za udarcem vsem naprednim silam na avstrijskem Koroškem.

V trajni borbi, zvestosti in stanovitnosti, ki izhaja iz najgloblje ljubezni do svojega ljudstva, so koroški borci uspeli. Mlada slovenska generacija je spoznala in je prislubila tisti generaciji svojega ljudstva, ki je doživljala medvojna strahovanja. Mlada koroška slovenska generacija bo nadaljevala boj za upoštevanje in spoštovanje človeških pravic, borila se bo proti vsem poizkusom raznarodovanja in poizkusom oživljanja neofašizma, ki se izraža v grobih dejanjih proti slovenskemu življu in zgodovini slovenstva na avstrijsko Koroškem.

Nemški nacionalisti še vedno očitajo, da so se koroški partizani borili za meje in odcpitev dela avstrijskega ozemlja in za priključitev k Jugoslaviji. Koroški partizani med NOB nismo razpravljali o mejah, je poudaril tovarš Gašper, ker jih med Avstrijo, ki ni obstajala več, in Jugoslavijo ni bilo, pri Nemčiji pa koroški Slovenci in partizani nismo hoteli ostati. Meje so, kar je zgodovinsko dokazano, med Avstrijo in Jugoslavijo odpravili nemški nacisti sami, torej prav tisti, ki danes demagoško postavljajo vprašanje meje na dnevni red. Meje so v nevarnosti, kričijo, ko razstreljujejo partizanske spomenike, ko podirajo dvojezične napise, meje so v nevarnosti, ko gre za ustrezno rešitev šolskega vprašanja, meje so v nevarnosti, kričijo, ko gre za gospodarsko ureditev našega ozemlja. Nacisti danes kričijo o zvestosti Koroški, ko meje niso v nobeni nevarnosti, ko je z državno pogodbo sklenjeno vse v zvezi z mejo med Avstrijo in Jugoslavijo.

Od maja 1955. leta dalje je vprašanje meja rešeno in urejeno in kdor ga od takrat naprej postavlja na dnevni red, mu ni za dobre sosedne odnose in za mirni progresivni razvoj ne ene ne druge države.

Koroški partizani so v času NOB na koroško-slovenskem ozemlju vezali nase okoli 15.000 obojestrane nacistične vojske. Bili so vojaki z ostim orožjem proti ognjenemu nasilju Hitlerjeve Nemčije. Kljub večjim količinam razstreliva, ki so ga imeli, jim ni prišlo na misel, da bi razstrelili eno samo koroško zgodovinsko znamenje. To je moralna razlika med koroškimi partizani in ostanki nacistov, ki še danes rušijo partizanske spomenike in obeležja. Ali ni bila partizanska vojska bolj kulturna, kot so danes ostanki nacizma, zato si lahko predstavljamo, kaj vse so počenjali med vojno, ko so bili na oblasti?

Ob zaključku je tovarš Gašper dejal, da bo zveza tudi v naprej vodila boj proti fašizmu, katerega ostanki še rovarijo. Ustvarjala bo široko protifašistično fronto na Koroškem. Borila se bo proti histeriji antiko-

munizma, saj ta histerija ne pomeni nič drugega, kot je pomenila za Hitlerja med drugo svetovno vojno, ko je z antiboljševizmom ščuval narod proti narodu in človeka proti človeku.

Zahvalil se je za trud vsem sodelavcem, posebej še mladini za njeno prizadevanje v boju za pravice Slo-

vencev na Koroškem. Koroški Slovenci in partizani smo ponosni na našo mladino. Ponosni in srečni, ker stopa predano in krepko ter pogumno po stopinjah svojih revolucionarnih dedov in očetov. Za koroške partizane je mladinsko gibanje veliko zadoščenje in priznanje za žrtve, ki smo jih prestajali med NOB, in za vsa obrekovanja in ponižanja po koncu vojne, je zaključil predsednik.

Vzdušje na jubilejnim občnem zboru je bilo izredno borbeno, odražalo je čas in pogoje, v katerih se mora slovenski živelj boriti za svoje že priznane in priborjene pravice.

Tovarišu Prusniku je bilo zaupano nadaljnje vodenje glavnega odbora Zveze koroških partizanov.

Iz pozdravnih nagovorov prisotnih predstavnikov je izvenelo ogorčenje nad dogodki v Avstriji in pripravljenost za nadaljnje sodelovanje in pomoč zvezi v njeni pravični borbi.

I. S.

KAJ PREDVIDEVA KOMUNALNA SKUPNOST JESENICE V SREDNJEROČNEM PROGRAMU

V predlogu srednjeročnega programa komunalnih del v jeseniški občini je komunalna skupnost predvidela, da bo za to dejavnost zbranih skupno 122.828 din sredstev. Od tega 59.294 din v okviru te skupnosti, za 63.534 din pa bo drugih sredstev, v glavnem soudeležbe. Od navedenih skupnih sredstev bo namenjenih 52.980 din za urejanje cestnega omrežja in objektov, 19.500 din za kanalizacijsko omrežje, 15.340 din za urejanje ostalih komunalnih objektov in naprav ter 35.008 din za redno vzdrževanje komunalnih objektov in naprav kolektivne porabe ter za urejanje drugih manjših pereh komunalnih problemov.

S predvidenimi sredstvi za cestno omrežje in objekte bodo modernizirali in rekonstruirali cestno križišče na Dovjem, ceste na Bregu, cesto Vrba-Breznica, krožno cesto Doslovčev-Breznica, ceste na Rodinah, v Lipcah, skozi vas Potoki, v Planino pod Golico od Jerce naprej, čez Poljane, za Turom v Ratečah in iz Golbe v Mojstrani. Poleg tega bodo uredili križišče ceste in železnice pri postajališču na Hrušici, izven nivojsko križanje ceste in železnice na Potokih, zgradili most čez Savo v Piškovcih in čez železniško progo na Plavškem travniku ter razširili cestni most pri domu TVD Partizan na Jesenicah. Uredili bodo kritična mesta ceste v Javorniški rovt ter cesto v Podkuže.

Na Jesenicah bodo modernizirali in izboljšali ceste Cirila Tavčarja, pod Gozdom, Cesto 1. maja, Strelesko in ulico Alojza Travnja, Pionirsko, Ilirsko, Strausovo ter Razgledno. Sofinancirali bodo graditev obvoznice Viator - Carinarnica na Jesenicah in uredili oporni zid na Bokalovi cesti. Poleg tega bodo uredili avtobusna postajališča z uticami in poskrbeli za komunalno ureditev dograjenih novih naselij.

Z denarjem, ki je predviden za kanalizacijsko omrežje, bodo uredili etapno dograditev glavnega zbiralnika in čistilnih naprav na Jesenicah ter v Kranjski gori, kanalizacijo v Doslovčah, v Zirovnici (južni trakt), v Breznici, na Hrušici in v Smokučju. Uredili bodo odvodnjevanje atmosferskih voda na Straži in na Dovjem. Sofinancirali bodo regulacijska dela na potoku Jesenice ter na Kresu. Povečali bodo zmogljivosti ponikovalnic ter ločili atmosferske od fekalnih voda na področju krajevne skupnosti Zirovnica in z denarno soudeležbo sodelovali pri izvedbi vodnogospodarskih pogojev za komunalno delno urejenih področjih.

S sredstvi, ki so jih namenili za urejanje ostalih komunalnih objektov in naprav, pa bodo predvidoma

uredili: tretjo etapo vodovoda na Jesenicah, vodovod na Rodinah, postavili bodo semafor na križišče pri Čufarju na Jesenicah, uredili jeseniško pokopališče na Dobravi, pričeli urejati novo pokopališče v Kranjski gori, uredili odlagališče smeti in odpadkov v Dvorski vasi (za dve občini), uredili in dopolnjevali javno razsvetljavo po naseljih, razširili pokopališče na Dovjem, postopno hortikulturno uredili predvidena mesta v naseljih ter dali soudeležbo pri dograjevanju in širitvi telefonskega omrežja na vsem področju občine.

Poleg omenjenega so predvideli potrebna sredstva za redno vzdrževanje, pri katerem so upoštevali tudi odpravljanje posledic naravnih nesreč, stroške projektov komunalnih objektov, funkcionalne izdatke za delovanje skupnosti, odplačilo anuitet in deset odstotkov od vseh predvidenih sredstev za eventualne podražitve.

B.

VZEMIMO SI OTROKE ZA GLED

Zelo pogosto se pritožujemo, da nimamo reda okrog smetnjakov, kjer je ob nekaterih stanovanjskih blokih, stolpnih raztresenih smeti.

Kako bi odpravili to grdo razvajanost, nam pove primer iz Domžal. Otroci, ki čistijo smeti ob bloku, so povedali, da je hišni svet kupil metle in lopate, mlade prebivalce v tem poslopu pa so zadolžili, da skrbijo za čistočo in red okrog smetnjakov ter okrog poslopja. Seveda pa morajo prebivalci smeti skrbno odlagati v smetnjake ne pa poleg njih. Za odvoz razne embalaže od novega pohištva, novih gospodinskih strojev ali materiala, ki nastaja ob popravilu in izboljšavah stanovanj, pa mora vsak sam poskrbeti, oziroma izvajalec del, ker smetnjaki za to ne zadoščajo.

To je bilo vredno zapisati, ker na Jesenicah prav pri tem šepamo. Ko bi vsi tako delali kot ti otroci in prebivalci tega bloka, bi bilo naše mesto precej bolj lepo in čisto.

B.

Otroci v Domžalah skrbijo za čistočo okolice blokov

KRATKE NOVICE IZ JESENIŠKE OBČINE

O RAZVOJU POLITIČNEGA SISTEMA

Na zadnji seji predsedstva občinske konference Socialistične zveze Jesenice so med drugim spregovorili tudi o tem, kako naj bi pripravili razpravo o študiji tovarša Edvarda Kardelja o smereh razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Ob preučevanju te knjige je potrebno ugotovljati, ali so bile naše dosedanje ocene uveljavljanja političnega sistema, posebno pa delegatskih odnosov in vloge subjektivnih sil pravilne, ugotoviti je potrebno, ali so naše nadaljnje usmeritve dovolj usklajene z usmeritvami, navedenimi v razpravi tovarša Kardelja.

Da bi lahko odgovorili na vsa ta vprašanja, bodo v občini oblikovali dve delovni skupini, ki bosta poleg samostojnega preučevanja in oblikovanja ocen ter predlogov tudi strnili ugotovitve iz razprav v osnovnih organizacijah in aktivih zveze komunistov, v drugih družbenopolitičnih in samoupravnih organizacijah ter skupnostih.

Delovno skupino za preučevanje in oblikovanje ocen bo vodil predsednik skupščine občine Jesenice Slavko Osredkar, skupino za zbiranje ugotovitev iz razprave v bazi pa sekretar občinske konference socialistične zveze Slavko Humerca. V obeh skupinah pa bodo predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

RK

SEJA SVETA BOLNICE

Na seji sveta splošne bolnice Jesenice, ki je bila v petek, 11. novembra, so med drugim razpravljali o medsebojni delitvi dela, planskem, poslovnem in drugem sodelovanju med temeljno organizacijo Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku, ki deluje v sestavu ljub-

ljanskega kliničnega centra, in splošno bolnico na Jesenicah. V tem sporazumu so zajeti cilji tega sodelovanja. Navedeno je tudi skupno sodelovanje v razvojni politiki in na področju investicij.

Na seji pa so spregovorili tudi o pogodbi za letošnje leto, ki še vedno ni podpisana, in tako dejansko zdravstvene delovne organizacije ne vedo, pri čem so, poleg tega pa bi bil sedaj že skrajni čas, da bi se pogovarjali o pogodbi za prihodnje leto.

Svet je tudi sprejel sklep o najetju premostitvenega kredita za dograditev prizidka, dokler ne bodo dotedala rešena sredstva.

RK

SEJA IZVRŠNEGA SVETA SKUPŠČINE

Na seji izvršnega sveta skupščine občine Jesenice, ki je bila 9. novembra so razpravljali o osnovah družbenega načrta občine za prihodnje leto in sklenili, da bodo do prihodnje seje izvršnega sveta pripravili osnutek osnov, sicer pa bodo o tem dokumentu spregovorili tudi delegati na sejah zborov skupščine občine.

Spregovorili so tudi o osnutku samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za izgradnjo novega osrednjega delavskega kulturnega doma na Jesenicah. Izvršni svet podpira akcijo za zgraditev tega doma, ki je tudi načrtovan v srednjeročnem planu.

Poslušali so tudi poročilo o izva-

jnanju sanacijskega programa v temeljni organizaciji Hladna valjarna Bela in ugotovili, da se stanje bistveno izboljšuje in da predvidevajo, da bo do konca leta izguba le malenkost nad načrtovano.

Obraznavali so tudi idejni načrt avtoceste od Karavanskega predora do Zirovnice. Načrt bo razstavljali v vseh krajevnih skupnostih, skozi katere bo tekla ta cesta.

RK

AKTIVNOST DRUŠTVA UPKOJENCEV JAVORNIK - KOROŠKA BELA

Izleti in srečanja z drugimi društvi upokojencev so priljubljena društvena dejavnost. 12. oktobra so se zopet podali na pot, tokrat na Vrhniko, rojstni kraj velikega pisatelja Ivana Cankarja.

Vožnja z vlakom od Jesenic do Ljubljane in z avtobusom do Vrhnike, kjer jih je pričakal podpredsednik tamkajšnjega DU tov. Dobrovoljce, je hitro minila. Z njimi so si šli ogledat spomenik Cankarja, ki ima uprt pogled k vrhu Sv. Trojice. Povedal jim je zanimivost iz Cankarjevega življenja, kraja in njegove okolice, ki so močno vplivale na vse pisateljevo delo. Po opisu našega besednega velikanu so nato odšli na nekdanji klanec siromakov in si ogledali Cankarjevo rojstno hišo, dom, ki je vsega ogrevala in prevevala neizčrpna ter neusahljiva ljubezen njegove matere, kot je pisatelj sam napisal: »Žena je devetkrat močnejša od moža, mati pa devetkrat devetdesetkrat.«

Od tam so se podali k zgodovinski cerkvi Sv. Trojice, zgrajene leta 1677, ki je že iz daljave pozdravljala popotnika, ko se je truden vračal domov. V neposredni bližini je kapelica, zanimiva zaradi tega, ker jo je dal postaviti neznan arabski vojak iz prve svetovne vojne. Zabljudil se je bil, da jo bo dal sezidati, če srečno preživi vojno. Njegova zahvala je napisana v arabščini in slovenščini.

Po ogledu vrhniško-Cankarjevih posebnosti so šli izletniki še v prijetni vrhniški dom društva upokojencev, nato pa so se z avtobusom odpeljali v Galetovo graščino v Bistri, datirano z letnico 1667. Ogledali so si urejeni lovski muzej, pa tudi posamezne oddelke: prometni, tekstilni, kovaški, lesni, elektro-strojni in gozdni oddelki. Zelo zanimiva je tudi okolica gradu, kot jo imenujejo - tudi Cankar - predvsem krasen park z mnogimi drevesi, pod graščinskim obokom pa je speljana cesta.

Polni lepih vtisov so se upokojenci vrnili na kosilo, nato pa odšli še k Močilniku. Cankar se ga je v svojih delih rad spominjal in v enem je napisal: »Ob vročih poletnih dneh, ko Močilnik usahne, upade Ljubljana za cel sezenj!« Čas je ob prijetnem razkazovanju in pripovedovanju tov. Dobrovoljca hitro mineval. Javorniški upokojenci so se pomerili, seveda v prijateljski tekmi, z vrhniškimi balinarji, vendar končni rezultat, zaradi pomanjkanja časa, ni bil dosežen. Prisrčno slovo od gostiteljev, nato pa prava dirka na vlak, sicer bi jim bil odpeljal.

Druga omembe vredna aktivnost društva je pozornost do svojih najstarejših članov. Tudi letos so 5. novembra pripravili sprejem, oziroma srečanje 80-letnikov. Kar lepo število upokojencev je že doseglo to

starostno dobo: skupno jih ima 80 in več let 37 članov, letos je bilo 12 novih, med temi pa jih je od lanskoletnega praznovanja manjkalo osem, ki jih ni več med nami.

Slabo vreme je marsikoga zadržalo, kar se je zelo poznalo pri udeležbi. Zato sta manjkajoče obiskala na domovih podpredsednik društva Franc Arh in blagajnik Alojz Smolej ter jih z iskrenimi čestitkami za njihov jubilej tudi že tradicionalno obdarovala.

Srečanju so prisostvovali predstavniki občinskih in krajevnih organizacij ter zastopniki sosednjih društev upokojencev Jesenice in Zirovnice. Prisotne je zaradi odsotnosti predsednika pozdravil podpredsednik društva Franc Arh, ki je omenil tudi letošnje jubileje in slavljencem iskreno čestital k njihovu življenjskemu jubileju z željo, da se prihodnje leto ponovno srečajo.

Sledil je bogat kulturni program, ki so ga izvajali: domači moški pevski zbor pod vodstvom pevovodja Jaka Vebra, prisrčno igranje učenke osnovne šole Koroška Bela Barbare Malenšek, ki je nežno izvajala melodije iz blok-flavte, sledile so recitacije učenke osnovne šole Koroška Bela pod vodstvom pedagoške delavke Majde Malenšek. Prijetno je bilo tudi poslušati mlado Barbaro, ki je v imenu pionirjev osnovne šole Jožeta Zupana - Ježka Koroška Bela čestitala jubilarom in jim zaželela še mnogo zdravja in lepa leta.

Nastopili so tudi člani dramske sekcije DPD Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela: Rajko Kržišnik, Irena Mezek, Hinko Lužnik in Franci Tušar s tremi skeči: »Jaz sem prvi preplaval reko« (poljska satira L. Gorsky), »Že kmalu...« in »Kako priti z mesečno plačo skozi mesec« ter s svojim nastopom izvajali prisrčen aplavz.

Po izvedenem programu, ki so ga ubrano dopolnjevali moški pevski zbor DU, so pozdravili jubilarne 80-letnike navzoči predstavniki organizacij in društev ter želeli slavljencem še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu, kar jim tudi ostali člani DU iskreno želimo.

Razvil se je prijeten družabni večer, h kateremu je pripomogel tudi naš neumorni društveni harmonikar Franc Franko.

Zelo pohvalno je odlično sodelovanje recitatorjev osnovne šole Koroška Bela, pod vodstvom Majde Malenšek, pri društvenih proslavah in dramskega odseka DPD Svoboda, ki so s svojim prvim nastopom med nami dali še lepši poudarek slavnosti. Vsem najlepša hvala in še mnogo lepih uspehov.

Zahvala tudi Železarni za prevoz jubilarov ter ostalim organizacijam in podjetjem za finančno in materialno pomoč.

J.

KONCERT OPERNIH ARIJ

Koncert bo v petek, 18. novembra, ob 19.30 v gledališču na Jesenicah. Koncert organizira ZKO Jesenice.

PROGRAM:

R. Leoncavallo: prolog iz opere GLUMAČI – poje Jaka Jeraša – bariton;
G. Bizet: habanera iz opere CARMEN – poje Alenka Dernač-Banta – mezzosopran;
G. Verdi: arija Alfreda iz opere Traviata – poje Karel Jerič – tenor;
G. Verdi: arija Fiesca iz opere S. Boccanegra – poje Ivan Sancin – bas;
J. Massenet: arija Manon iz opere Manon – poje Ana Puser-Jerič – sopran;
G. Verdi: arija Renata iz opere PLES V MASKAH – poje Jaka Jeraša – bariton;
P. I. Čajkovski: duet Lize in Pavline iz opere PIKOVA DAMA – pojeta Ana Puser-Jerič in Alenka Dernač-Banta;
B. Smetana: arija Vaška iz opere PRODANA NEVESTA – poje Karel Jerič;
B. Smetana: duet Marinke in Vaška iz opere PRODANA NEVESTA – pojeta Ana Puser in Karel Jerič;
G. Gershwin: arija iz opere PORGY IN BESS – poje Alenka Dernač-Banta;
P. I. Čajkovski: arija Gremina iz opere JEVGENIJ ONJEGIN – poje Ivan Sancin;
R. Leoncavallo: duet Silvia in Nedda iz opere GLUMAČI – pojeta Jaka Jeraša in Ana Puser-Jerič;
G. Verdi: arija Filipa iz opere DON CARLOS – poje Ivan Sancin;
R. Simoniti: Bosa pojdiva – poje Karel Jerič;
B. Britten: Pesem – poje Ana Puser-Jerič;
ČRNSKA DUHOVNA PESEM – poje Ivan Sancin;
ČRNSKA DUHOVNA PESEM – poje Alenka Dernač-Banta;
F. Schubert: GLASBI – poje Jaka Jeraša.
Pri klavirju prof. MILENA TROST

IZVAJANJE ZAKONA O USPOSABLJANJU IN ZAPOSLOVANJU INVALIDNIH OSEB – NOVA DEJAVNOST V SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE

Pravica do usposobitve in zaposlitve sta za invalidno osebo, tako s humanega kot s psihološkega vidika najpomembnejši pravici, saj zagotavljata invalidovo integracijo v normalno življenjsko in delovno okolje.

Tako stališče ne sme biti in tudi ni več samo načelno, če hočemo uresničiti z ustavo zajamčeno pravico do dela, kar pomeni pravico do življenja, do možnosti, ki delovnemu človeku omogoča in zagotavlja, da se uveljavlja kot ustvarjajoča celovita osebnost. To pa velja tudi za invalide osebe.

Pravice invalidnih oseb ureja vrsta predpisov in zakonov, vendar se je v praksi izkazalo dejstvo, da veliko invalidnih oseb doslej še ni imelo pravnega statusa invalidne osebe in s tem posebnega družbenega varstva in družbene pomoči. To pa je tudi vodilo k sprejetju novega zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb.

Omenjeni zakon velja od 1. januarja 1977, že v naslovu pa nakazuje svojo vsebino in smoter. Naloga, ki jih nalaga, pa izvaja skupnost za zaposlovanje v sodelovanju z drugimi delovnimi in družbenopolitičnimi skupnostmi.

Po tem zakonu si lahko pridobi ustrezen status za invalidno osebo: – oseba, ki je sposobna za zaposlitev in še ni dopolnila 45 let in se zaradi svoje invalidnosti brez predhodne usposobitve ne more ustrezno zaposeliti, nima pa tega zagotovljenega po drugih predpisih;

– oseba, ne glede na starost, za katero je verjetno, glede na preostalo možnost za delo, splošno in strokovno izobrazbo in zdravstveno stanje, da se v krajšem času toliko usposobi, da lahko delo opravlja vsaj polovico delovnega časa.

Meril in postopka za ugotavljanje in priznavanje lastnosti invalidne osebe zakon ne določa, daje pa pooblastilo pristojnim interesnim skupnostim SR Slovenije, da spoznavno določijo ta merila.

Usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb morata biti sestavni del celotne politike zaposlovanja, ki ga ureja zakon o zaposlovanju in varovanju za primer brezposelnosti, kjer je posebej omenjeno ustvarjanje možnosti za zaposlitev invalidnih oseb. Zakon zavezuje organizacije združenega dela in delovne ljudi, ki samostojno opravljajo dejavnost s sredstvi, ki so lastnina občanov, in uporabljajo dopolnilno delo drugih delavcev, da zagotavljajo možnosti za zaposlitev invalidnih oseb po njihovih sposobnostih.

Posebna družbena skrb, do katere je upravičena invalidna oseba po tem zakonu, se začneja z usposabljanjem za delo, za zaposlitev. Tako usposabljanje pa se izvaja:

- s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu, oz. s prilaganjem na delo v OZD in pri zasebnih delodajalcih,
 - s prilaganjem na delo v invalidski delavnici,
 - z ustreznim usposabljanjem v zavodih za usposabljanje invalidnih oseb,
 - s pridobitvijo strokovne izobrazbe in usposobljenosti po merilih za izobraževanje odraslih in
 - s šolanjem na ustreznih šolah.
- Sestavni in pomembni del postopka ugotavljanja in priznavanja lastnosti invalidne osebe je predhodna

izbira poklica, oziroma dela, za katerega se bo taka oseba usposabljala, to pa nalaga skupnosti za zaposlovanje posebno skrb, ki zajema predvsem:

- pomoč pri izbiri poklica in delovnega mesta,
- izbiro OZD, šole, kjer se bo invalidna oseba usposabljala,
- spremljanje uspešnosti usposabljanja in
- materialno pomoč pri pripravi na zaposlitev.

Torej se morajo v postopku za ugotavljanje in priznavanje lastnosti invalidne osebe, poleg vrste in stopnje invalidnosti, ugotoviti tudi osebna nagnjenja in interesi za poklic, oziroma za delo.

Končni smoter celotne priprave in usposabljanja je zaposlitev invalidne osebe. Tu bo potrebna resnična angažiranost skupnosti za zaposlovanje, ki ne bo le v pregledu in evidenci zaposlitvenih možnosti, temveč bo potrebno razvijati pobudo za ustvarjanje takih možnosti, ki jih opredeljuje zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Ta pa nalaga temeljnim organizacijam združenega dela, da z ustreznimi sredstvi priredijo ustrezno delovno mesto delavcu, ki je s poklicno rehabilitacijo usposobljen za določeno delo.

Omeniti velja, da novi zakon v sistem zaposlovanja invalidnih oseb vključuje tudi določene spodbude. Organizacije združenega dela in zasebni delodajalci, ki zaposlujejo invalide osebe, so lahko deležni olajšav, ki se določijo s predpisi, s katerimi so urejene davčne in druge materialne obveznosti OZD. Prav tako zakon predvideva dva izjemna ukrepa, če se ugotovi, da zaposlovanje invalidnih oseb ne poteka uspešno; to sta individualiziran kvotni sistem obveznega števila zaposlenih invalidnih oseb in sporazumna uvedba posebnega prispevka iz dohodka, ki ga OZD združujejo v okviru skupnosti za zaposlovanje. Taka izjemna ukrepa pa bi ne reševala bistva problema, ki ga zasleduje ta zakon, in bi kazalo na to, da tudi drugi družbeni dejavniki ne izpolnjujejo nalog, ki jim jih zakon nalaga.

Kot že omenjeno, za zaposlovanje invalidnih oseb po tem zakonu skrbijo skupnosti za zaposlovanje. Ta skrb pa nalaga vrsto nalog, ki morajo biti konkretizirane v samoupravnih splošnih aktih. Skupnost za zaposlovanje Kranj je za realizacijo nalog tega zakona pripravila operativni program do konca leta 1977. Nekatere so že izvedene, druge se izvajajo.

Okvirno so te naloge naslednje:

- Evidenca oseb, ki bi pridobile pravice po tem zakonu.
- Imenovana je prvostopenjska strokovna komisija za izvedbo postopka.
- Ažuriranje evidence oseb, ki naj bi pridobile pravice po tem zakonu, po enotnem postopku.
- Izdelava študije o možnostih za invalidsko delavnico na področju Gorenjske.
- Posveti s predstavniki kadrovskih služb OZD o realizaciji nalog iz tega zakona.
- Povezava z društvom invalidov Gorenjske ter drugimi družbenimi dejavniki.

Egidij Biček
SKUPNOST
ZA ZAPOSLOVANJE

ODGOVORI NA VPRAŠANJA KONFERENCE DELEGACIJ ZA SIS ZA KULTURO IN TELESNO KULTURO ŽELEZARNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

merilih in podobno. O vseh teh vprašanjih pa je potrebno nemalokrat usklajevanje med samoupravnimi interesnimi skupnostmi v občini, pa tudi z republiško skupnostjo tik pred sejo skupščin. O gradivu pa pred sejo skupščine mora razpravljati tudi izvršni odbor. To so vzroki, da vabilo izjemoma pride dan ali dva kasneje.

Da bi gradivo pošiljali tri tedne pred sejo skupščine, praktično ni mogoče niti smotno. V 14 dneh se lahko sestanejo delegacije in konference delegacij seveda, če gradivo po organizacijah združenega dela ali krajevnih skupnostih ne potuje več dni ali leži v predalih tistih, ki bi morali gradivo neposredno vročiti vodji delegacije.

Strinjam se, da je pri obsežnem gradivu povzetek potreben, kar pa za deveto sejo ni utemeljeno. Delegati so na seji ugotavljali, da je premalo obširno, in zahtevali dodatna tolmačenja. To pa dokazuje le večjo zainteresiranost za kulturo in delo skupščine. Izvršni odbor s svojo službo zagotavlja, da se bo dosledno držal roka in gradivo pošiljal 15 dni pred sejo.

VPRAŠANJE: Na skupščini je treba obrazložiti razporeditev sredstev. Konferenca delegacij ugotavlja, da je razmerje delitve sredstev med profesionalno in amatersko dejavnostjo neustrezno. Odgovoriti je treba tudi na vprašanje, koliko izvajalcev kulturnih dejavnosti v jeseniški občini je v rednem delovnem razmerju in koliko je zaposlenih honorarno.

ODGOVOR: Novim izvoljenim delegatom, oziroma delegacijam manjka predznanja o namenu in delovanju samoupravnih interesnih skupnosti, oziroma kulturne skupnosti. Temelji plana do leta 1980 in program za leto 1977 so bili objavljeni letos izjemoma 6. maja (za vse SIS) v posebni prilogi Železarja (za prejšnja leta že v novembru) in sprejeti po najširši demokratični razpravi v organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Finančiranje teče po nalogah, torej najprej naloge in nato sredstva (razmerje), ne pa sredstva in nato programi. Med izvajalce kulturne dejavnosti enakovredno uvrščamo tako delavce kulturnih organizacij združenega dela kot amaterje v kulturnih društvih in skupinah.

V jeseniški občini je zelo težko razmejevati med profesionalno in amatersko dejavnostjo, ker se med seboj prepletata, poleg tega pa je prve izjemoma malo. Amaterski kulturni pa niso namenjena le tista sredstva, ki jih društva, organizacije in skupine prejema preko zveze kulturnih organizacij občine (715.052). K tem sredstvom moramo prišteti še 362.002,00 din za najemnine in vzdrževanje domov in kulturnih prostorov, več kot polovico sredstev amaterskega gledališča Tone Čufar, ki tudi pripadajo amaterski dejavnosti (okrog 390.000,00 din), založniško dejavnost (50.000,00 din), sredstva za stike s Slovenci v zamejstvu in z drugimi jugoslovanskimi narodi (18.880,00 din), za humanitarne organizacije (40.000,00 din), šolska kulturna društva (21.720,00 din) in nekatere druge postavke, ki se posredno ali neposredno vežejo z amatersko kulturno dejavnostjo (raziskovalna dejavnost, informiranje, filmska vzgoja, usposabljanje delegatov itd.).

Pregled zaposlenih v kulturi v občini nam pokaže naslednjo sliko:

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE ima v rednem delovnem razmerju s polnim delovnim časom v matični knjižnici in petih podružničnih knjižnicah zaposlenih pet (5) delavcev in štiri (4) honorarne knjižničarje.

AMATERSKO GLEDALIŠČE TONE ČUFAR ima za servisno dejavnost v amaterskem gledališču in za vse prireditve, ki se izvajajo v dvorani gledališča, zaposlene štiri (4) delavce in šest (6) honorarnih v času prireditev.

RADIO JESENICE: štirje (4) delavci s polnim delovnim časom in sedem (7) honorarnih sodelavcev (KuS le delno financira).

KULTURNA SKUPNOST ima zaposlene tri (3) delavce s polnim delovnim časom, in sicer dva na službi skupnosti ter oskrbnico Prešernove rojstne hiše in eno (1) honorarno delavko (oskrbnica Finžgarjeve rojstne hiše).

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE ima tri honorarne delavce, in sicer tajnika zveze, enega dirigenta in enega zborovodja.

ŽAVOD ZA SPOMENIŠKO VARSTVO KRANJ (sofinancirajo vse kulturne skupnosti Gorenjske, delež KuS Jesenice je 12 %) ima zaposlenih sedem (7) strokovnih delavcev s polnim delovnim časom in štiri (4) honorarne delavce.

ZGODOVINSKI ARHIV LJUBLJANA – enoto za Gorenjsko sofinancirajo vse kulturne skupnosti Gorenjske, delež Jesenic je 7 %. S polnim delovnim časom ima enota

zaposlene štiri (4) strokovne delavce in enega (1) honorarnega čuvaja skladišč.

POPREČNI OSEBNI DOHODKI REDNO ZAPOSLENIH:

	dinarjev	1975	1976	1977 (9 mes.)
Amater. gledališče Tone Čufar		2.414		4.014
Občinska knjižnica		3.856		5.108
Radio Jesenice		2.471	4.185	4.525
Kulturna skupnost		4.274	4.406	4.956

VPRAŠANJE: Čimprej je treba omogočiti spremljanje drugega TV programa v jeseniški občini. Ker so informacije o zbranih sredstvih za drugi TV program zelo različne, je treba na skupščini dobiti odgovor na vse v zvezi s tem.

ODGOVOR: Akcijo za drugi TV program vodi poseben odbor, imenovan od predsedstva občinske konference SZDL Jesenice, čeprav je bila kulturna skupnost pobudnik te akcije in v akciji sodeluje s prispevkom 40.000,00 din. Ravno zaradi tega je predsednik odbora sekretar kulturne skupnosti Janez Kavčič. Podrobna informacija o poteku akcije in vplačilih sredstev je bila objavljena v 38. številki Železarja, dne 29. septembra, in prek lokalne radijske postaje Triglav. Sicer pa odbor javnost sproti obvešča prek Železarja ali lokalne radijske postaje (glej Železar števil. 44). Vsa prizadevanja odbora so usmerjena v to, da bo večina občanov gledala drugi TV program za novo leto 1978.

VPRAŠANJE: Kulturna skupnost ne izpolnjuje po programu predvidenega kulturnega programa za delavce iz drugih republik. Poleg nastopov amaterskih folklornih ansamblov je treba zagotoviti tudi vsaj enourni tedenski program za delavce iz drugih republik na lokalni radijski postaji (npr.: oddaja narodnih pesmi in plesov).

ODGOVOR: V usmeritvi kulturne dejavnosti v občini smo zapisali, da je potrebno zagotoviti kulturni program srbohrvatsko govorečim delavcem. Resnično tu nismo naredili vsega, pa tudi konkretnih predlogov iz OZD in TOZD ali krajevnih skupnosti ni bilo. Pri tem bi radi opozorili tudi na sklepe razširjene seje republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o kulturi z dne 26. februarja 1976, ki med drugim poudarja: »... Posebej bodo osnovne organizacije sindikata skrbele za organizacijo kulturnih prireditev in za kulturno življenje tistih delavcev, ki prebivajo v samskih domovih, delavskih naseljih, posebne programe pa bodo organizirale za delavce iz drugih republik.« S tem želimo poudariti, da je to širša družbena skrb, s čimer pa nikakor ne želimo zmanjševati naše odgovornosti.

Izvajalcev tovrstnih programov v občini ni, čeprav moramo reči, da ima predvsem pihalni orkester Jeseniških železarjev, pa tudi pevski zbori v svojih programih precej srbohrvatske literature, oziroma del. Programe moramo dobiti od drugod, pa tudi dražji so, kljub temu pa se vsako leto na Jesenicah vrstijo trije do štirje programi kvalitetnih skupin.

O predlogu za uvedbo posebne oddaje na lokalni radijski postaji Triglav Jesenice, ki pokriva tudi območje radovljiške občine, bo razpravljala programska svet, na katerega smo naslovili zahtevo po posebnem programu.

VPRAŠANJE: Ugotavlja se, da je bila kulturna dejavnost na Jesenicah včasih boljša. Gledališka dejavnost ni kvalitetna, kljub sredstvom, ki so na razpolago. Neustrezen je tudi filmski program.

Ob smeteh in nesnagi na ulicah in pločnikih na Jesenicah smo se večkrat izgovarjali in pokritizirali, da je temu delno krivo pomanjkanje smetnjakov. Prejšnji teden so jih delavci Kovinarja namestili ob najpomembnejših ulicah in v spominskem parku na Plavžu. Smetnjaki so iz debele umetne mase, tako da so lahki za praznjenje. Da bo naše mesto lepše, jih uporabljajmo in namesto po tleh vanje mečimo odpadke, vse od ugasnjenih vžgalic naprej. Na sliki eden od novih smetnjakov, ki so rdeče in rumene barve. (B.)

S spominske svečanosti Tonetu Čufarju

PROSLAVA OB 60-LETNICI OKTOBRSE REVOLUCIJE

V organizaciji občinskega komiteja Zveze komunistov Slovenije Jesenice je bila 7. novembra v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar Jesenice osrednja proslava ob šestdesetletnici oktobrske socialistične revolucije, s slavnostnim govorom in kulturnim programom.

Pred polno dvorano gledališča je o pomenu 60-letnice oktobrske revolucije občanom Jesenic govoril sekretar medobčinskega sveta Zveze komunistov Slovenije Ludvik Kejžar.

V kulturnem delu programa so sodelovali: pihalni orkester Jeseniških železarjev, pod taktirko Ivana Knifica, ženski pevski zbor Jesenice, pod vodstvom zborovodja Milka Škoberneta, srednješolski pevski zbor Blaž Arnič, pod vodstvom zborovodja Janka Pribošiča, solista Dejan Svetlin, klavir, in Igor Marošević, trobenta, ter recitatorji, člani amaterskega gledališča Tone Čufar, Magda Flander, Vera Stare, Borut Verovšek in Bojan Marošević.

Po Internacionali, katero je tokrat intoniral pihalni orkester sam, brez sodelovanja združenih pevskih zborov, so se vrstile ostale točke sporeda. Ženski pevski zbor je izvedel skladbi Janeza Kuharja in Radovana Gobca Gremo v napad in Maksa Pirnika Smrt v Brdih. Navajeni smo, da poslušamo ženski pevski zbor sproščeno in z užitkom, saj so članice tega zbora že številne nastope predstavljale zelo homogeno, mojstrsko izoblikovano zlitost, občutno prelivanje muzikalnosti in vse druge vrline, katere so jih uvrstile v sam vrh slovenskega zborovskega petja. Tokrat v njihovem nastopu ni bilo vseh teh vrlin. Na nekaterih mestih njihovih interpretacij sta se čutili glasovna šibkost in nerazvitost, kot da bi zbor sedaj začel z oblikovanjem zvočne podobe. Tudi zanesljivost je primanjkovala. Po zaslugi dirigenta Milka Škoberneta, ki je vložil vse svoje moči in sposobnosti z jasnimi, energičnimi in sugestivnimi dirigentskimi gibi, je zbor »izpeljal« svojo nalogo, za katero se je verjetno premalo pripravil.

Dejan Svetlin je kot solist – pianist zaigral Scherzo v B molu Frederica Chopina, romantika po miselnosti in klasika po formi, enega največjih mojstrov – skladateljev klavirskih skladb. Svetlin nam je s to popularno, toda zahtevno skladbo, katero je igral brez not, prikazal pred vsem svojo absolutno memorijo, tehnično dovršenost, izredno nežnost udarca, kar mu omogoča pravilno dinamično niansiranje. Z razgibano prstno igrjo in tehniko z lahkoto stopnjuje različna tempa in tako poslušalce »prisili« k pozorni spremljavi svojega muziciranja. Bilo ga je prijetno poslušati. Drugi solistični nastop je imel Igor Marošević.

Na trobenti je izvedel Scherzo za trobento, ob klavirskem sodelovanju Dejana Svetlina. Maroševićeva solistična nastopa ne moremo sprejeti kot popolnoma zadovoljivo muziciranje. Poslušali smo ga že v boljših interpretacijah. Poznamo njegov flegmatičen značaj, toda na tem nastopu ni bil zadosti zbran, kar je vplivalo na njegovo izvedbo v celoti in povzročilo pomanjkljivosti v tehničnih in ton-skih rešitvah. Odlična klavirska spremljava je dopolnjevala prizadevanja solista in prispevala, da je točka dobila ustrezno obliko.

Prijetno osvežitev je predstavljal nastop srednješolskega pevskega zbora pod vodstvom Janka Pribošiča. Osvežitev pomeni zadovoljiva izvedba treh pesmi. Čeprav se člani zbora glasovno še vedno izoblikujejo, saj je to elementarna zakonitost, da se vokalna kvaliteta gradi v mladosti, natančno tako kakor vse druge človekove dejavnosti, smo prav zato zadovoljni z njihovo kakovostjo. Ko se bodo glasovno izoblikovali in stabilizirali (kar je pogoj za vse drugo), bodo izpolnjeni tudi dikcija, zanesljivost, ritmičnost, dinamika in smisel za skupno prepevanje. Zbor je v rokah izkušnega mentorja in dobrega pedagoga Janka Pribošiča, zato je upravičeno pričakovati popoln uspeh. Za jeseniško zborovsko uveljavitev bi to v tem trenutku, ali vsaj v bližnji bodočnosti, bilo zelo potrebno in pomembno.

Recitatorji Magda Flander, Vera Stare, Borut Verovšek in Bojan Marošević so ne preveč srečno izbrane in primerne recitacije za proslavo oktobrske revolucije podali dobro, v mejah vrednosti recitacij in njihovih zmogljivosti. Kaj nam je Vera Stare mogla podati s pesmijo SESTANKARJI, pa če je prav pesem Majakovskega? Ali je sodila

pesem o sestankih k tej proslavi?

Zaključno točko proslave je imel pihalni orkester pod taktirko Ivana Knifica. Izvedli so Zvoke z vzhoda – venček ruskih partizanskih pesmi, katere je po avtorju Sergeju Golodinu za pihalni orkester priredil Drago Lorbec. Pričakovali smo večjo vlogo pihalnega orkestra, kar bi bilo normalno, saj obstaja dosti skladb in recitalov, primernih za množične izvedbe, z recitatorji in zbori, kar je pihalni orkester že zmogel. Ostal je vtis, da proslava in program nista bila dobro pripravljena. Franjo Ropret

INFORMATIVNI SEMINAR ZA REŽISERJE – STROKOVNE MENTORJE IN IGRALCE

V soboto, 12. novembra, je bil v Prešernovem gledališču v Kranju enodnevni informativni seminar za režiserje, strokovne mentorje in igralce.

Seminar je organiziral področni odbor gledaliških skupin Slovenije za Gorenjsko, vodili pa so ga: Jože Kovačič, Marjan Belina, Sergej Verč, Peter Militarov in Polde Bibič. Seminar je bil razdeljen v dva dela. V eni skupini so bili režiserji, v drugi pa igralci. Iz naše občine se je seminarja udeležilo deset gledaliških sodelavcev. To je pravzaprav manj kot polovica prvotno prijavljenih, pa smo bili še vseeno skoraj največja skupina udeležencev. Za tako zmanjšanje števila udeležencev je precej kriv kratak pozivni rok, pa tudi nezainteresiranost posameznih društev ali posameznikov v društvih.

Na začetku je vsak udeleženec prejel program, po katerem je semi-

nar potekal. Seminar je imel zelo delaven značaj, saj je trajal deset ur. Vmes je bil samo premor za kosilo.

Na kraju so udeleženci ugotovili, da so zvedeli in se naučili marsikaj novega, da so dobili nove smernice za delo, da se bodo lahko odslej ravnali po njih. Prav tako so bile izražene želje, da bi se podoben seminar ponovil še več sobot, seveda s pogojem, da bi se na njem spuščali bolj v podrobnosti režije in igranja in da bi to tudi praktično izvajali.

To so bili zelo pametni predlogi in zato so bili tudi sprejeti. Tako se bo ta seminar nadaljeval zaradi prezasedenosti predavateljev in društev prihodnje leto, verjetno že v januarju. Takrat upamo, da bomo imeli po društvih več časa za pripravo in da bo zato tudi udeležba večja.

Na koncu naj še povem, da področni odbor ZGSS obstaja šele dva meseca in da je že v tem času opravil veliko delo za napredek in dvig kvalitete amaterskih gledaliških skupin. Franci Tušar

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

zaprav ne sodi med to družino, pisatelj ga uporablja kot kontrapunkt, kot senco, ob kateri toliko bolj zablistijo značilnosti birokrata Paronzinija in treh hišnih posestnic.

Ce naj bi bila to zgodba o političnih zadevah, potem je zgolj posredno, namreč na ta način, da nam prikazuje nadvse posrečene predstavnike tistega družbenega sloja, ki je bil, kot vemo, najbolj trdna opora fašizmu in nacizmu – in hkrati s tem razmere, ki porajajo take značaje kot je Paronzinijev in treh sestra Tettamanzijevih. Vsi štirje so namreč ob koncu romana fašisti, bolj mlačni sicer, pa vendar... Človek se ne more znebiti vtisa: družbena kritika je v tem romanu morda le stranski produkt.

Avtor je postavil kot motto na začetek romana navedek iz Dekamerona: »Mika me povedati novelo o katoliških rečeh, novelo, ki je prepletena z nesrečami in deloma tudi z ljubeznijo.«

S tem je o pričujočem romanu precej povedano, pa spet tega ne smemo razumeti tako, ko da je Chiarova satirična ost naperjena zoper katoliško cerkev. V Delitvi nastopata dva cerkvena dostojanstvenika, vendar sta to komični, nevarni in skorajda prijazni figuri. Avtorja očitno zares mika povedati zgodbo po vzorcu Dekamerona, začinjeno z dogodivščinami, kakršnih ne manjka v tem cvetoberu renesančne dovipnosti: take zgodbe pa najbolj uspevajo (se pravi: najbolj odmevajo) v katoliškem podnebnju.

Ce pod zgoraj navedeno potegnemo črto, potem ni težko sešteti: v ospredju tega romana ni politika, ampak pohujšanje. Vrli Emerenziano, sam je priženil k trem sestram morda res iz koristljubja, pa vendar je pri tem, če ne isti hip, pa vsaj pozneje pokazal tudi precej svojevrstne požrtvovalnosti. Vzel si je namreč za dolžnost, da bo, dobesedno do zadnjega diha izpolnjeval svoje zakonske dolžnosti. In sicer

tako, ko da se ni oženil z eno samo, ampak z vsemi tremi. In vsaj ena od treh sestra je bila vse prej kot nezahtevna, kar spoznamo že ob njeni divji boccaccievski pustolovščini z mladim Paolinom.

V florisu tega romana torej tiči anekdota. To delo je dejansko anekdota, povedana z velikim pripovedovalskim darom, z občutkom za mero in red, za natančno izrisovanje podrobnosti in tako razširjena na obseg kratkega romana.

V tem nas ne potrjuje le dokaj preprosta zgodba, pičlo število oseb in tipični ton. (Prav ton pripovedi je nadvse zgovoren: kljub grotesknosti in mestoma norčavi vsebini, kljub avtorjevimi satiričnim namenom je njegov glas ves čas smrtno resen: podobno kot pri dobrem pripovedovalcu dovtipov, ki nam svoje šale pripoveduje s smrtno resnim obrazom.) Najbolj pa spominja na anekdoto konec Delitve: ta je namreč zaostren v nadvse učinkovito poanto.

Ce presojamo čisto trezno: roman opisuje same take reči, kakršne si prebivalci neke soseske pripovedujejo pri brivcu, v gostilni ali na sestankih opravljivk. Zgodba kot je ta, o birokratu srednjih let, ki si je v njihovem kraju omislil pravi pravcati harem, bi morala v mestecu, kot je Luino, odmevati dolgo in široko. Mnogi sodobni pisatelji se odmakajo realizmu in si zgodbe izmišljajo prav zato, da ne bi bili podobni opravljivcem. Piero Chiara je eden tistih, ki jim tega očitka sploh ni mar. Vse kaže, da je čar njegovega peresa v tesni zvezi s tem, da se pisatelj sam po vsem videzu ni odtujil predstavnemu svetu ljudstva. Chiari ni do tega, da bi bil kot pisatelj novator, vseeno pa se mu je na navidez neumljiv način posrečilo, da je iz tipičnih opravljivih čenč zaokrožil pravo pravcato pripovedno mojstrovino. Delitev je vredna Chiarovega vzornika Boccaccia, in je ne le v času, ampak tudi v pisateljskem znanju še za korak naprej.

DOLIK IZ KRŠKEGA V LJUBLJANO

Na svoji, skoraj že tradicionalni razstavi turneji, ki se običajno pričinja v Trbovljah in nadaljuje v Krškem, se je DOLIK iz Krškega v svojo kolektivno slikarsko razstavo ustavil tudi v Ljubljani, kjer so gostje društva likovnikov združenega podjetja Iskra, oziroma jim vračajo njihov obisk, oziroma kolektivno razstavo, ki so jo imeli na Jesenicah.

V dneh od 14. do 25. novembra razstavlja v avli poslovne stavbe Iskre 12 dolikovcev 29 svojih slik, in sicer: Janez AMBROŽIČ, Rudolf ARH, Franc BERCÉ, Branko ČUŠIN, Franc DO LINŠEK, Nika HAFNER, Janko KOROŠEC, Franc KREUZER, Pavle LUŽNIK, Tone TOMAZIN, Cveto VELIKANJE in Tomaž ZE LEZNIK.

Dela za vse tri razstave je izbral umetnostni zgodovinar in likovni kritik Cene AVGUŠTIN.

VESELI VEČER NA JAVORNIKU

V soboto, 19., in v nedeljo, 20. novembra, bo v delavskem domu na Javorniku uprizoritev Veselega večera.

Ta večer je sestavljen iz velikega števila krajših humorističnih skečev in gagov, ki jih bodo izvajali člani dramskega odseka DPD Svoboda France Mencinger z Javornika, za lepe melodije in petje pa bo poskrbel narodno zabavni ansambel Kivado pod vodstvom domačina Sergeja Doboviška. Veseli večer (lahko bi tako rekli) se bo nadaljeval tudi v nedeljo. Torej vam člani Svobode in ansambel Kivado pripravljajo dva prijetna večera, kjer bo dosti smešja, zabave in lepih melodij. Na svidenje v soboto, 19. novembra, ob 19.30 in v nedeljo ob 19. uri v delavskem domu na Javorniku. F. Tušar

SPOMINSKI VEČER TONETU ČUFARJU

Osnovna šola Tone Čufar, amatersko gledališče Tone Čufar in DPD Svoboda Tone Čufar – Jesenice so 14. novembra, na 72-letnico rojstva delavskega pisatelja, komuniste – revolucionarja in ob 35-letnici njegove tragične smrti ob 18. uri v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar na Jesenicah priredili ČUFARJEV SPOMINSKI VEČER.

V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne šole Tone Čufar in člani amaterskega gledališča Tone Čufar Jesenice.

Spominski govor je imel predsednik DPD Svoboda Tone Čufar – Jesenice Joža Varl.

V kulturnem delu programa je najprej nastopila učenka glasbene šole Jesenice Nadica Saver s skladbo na klavirju. V zelo dobri scenski postavi so člani amaterskega gledališča Tone Čufar: Vera Stare, Vera Smukavec, Nace Smolej, Borut Verovšek in Igor Škrli, izvedli recital literarnih del Toneta Čufarja: Naš dan (V. Stare), Tovarna (V. Smukavec), Sončna molitev (N. Smolej), Francetovo spoznanje (B. Verovšek) in V kompleksu (I. Škrli). Tako kvalitetno izvedenega recitala že dolgo nismo poslušali. K temu uspehu so poleg recitatorjev prispevali tudi dober izbor Čufarjevih del in diskretni glasbeni vložki, ki so spremljali recitatorje. Spominski večer je zaključila recitatorska grupa učencev in pionirski dvoglasni zbor učencev osnovne šole Tone Čufar, ki ga je vodila tovarišica Mira Mesarič. Recitatorska grupa s solisti-recitatorji je predstavila več Čufarjevih del, med katerimi sta bili najbolj učinkoviti Železobetone in Mi, proletarska mladina.

Zbor je ob klavirski spremljavi Dejana Svetlina izvedel Apihovo Bilečanko, Dvoršakovo Domačo pesem, in Simonitijsvo Slavnostno pesem, ki je bila na Jesenicah prvič javno izvajana.

Nastop šolskega pionirskega dvoglasnega pevskega zbora je še en prijeten glasbeni dogodek na Jesenicah. To je mlado glasbeno petje, ki še vedno razvija in oblikuje svoje nežne glasove in zborovsko petje, vendar pa so na dobri poti. V svojih prizadevanjih naj jim bo vzor za njihovo delo in uspeh življenjska pot Toneta Čufarja, revolucionarja in komuniste, kateremu v čast so priredili tako uspešen spominski nastop.

Prireditev je v celoti popolnoma uspela. Napolnjena dvorana učencev, dijakov in občanov je program spremljala zelo pozorno in nastopajoče prisrčno pozdravljala z dolgimi aplavzi. Osnovna šola, amatersko gledališče in DPD Svoboda, ki nosijo ime Toneta Čufarja, so s to spominsko prireditvijo dostojno počastili spomin velikega Jeseničana, trpkega delavskega pisatelja, revolucionarja, komuniste in človeka Toneta Čufarja in tako potrdili, da bosta njegov svetli lik in revolucionarno delo večno živele v srcih občanov Jesenic, saj smo ponosni nanj. Franjo Ropret

Na osnovi sklepa seje odbora za delovna razmerja TOZD Strojne delavnice z dne 28. 10. 1977 in v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD dajemo

OBJAVO

prostega delovnega mesta
7556 U-5 vodja strugarne valjev 1 oseba

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

1. Visoka ali višja izobrazba strojne ali organizacijske smeri ter 5 let delovnih izkušenj v operativni vzdrževanja ali strojne obdelave.
2. Ustrezno moralno politične kvalitete, ustrezen odnos do razvijanja samoupravnih odnosov, skladno z 19. členom družbenega dogovora o kadrovske politiki občine Jesenice.

Prijave z osnovnimi podatki o strokovnosti pošljite v roku osmih dni na kadrovske sektor, z oznako za TOZD Strojne delavnice.

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 19. novembra, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprt
EMONA MARKET, - Prešernova 1/a.

POIZVEDUJEMO

Marija Ferbižan, doma iz Planine 54, pošta Ajdovščina, naproša za nekatere podatke o svojem umrlem možu Alojzu Ferbižanu, rojenemu 28. 11. 1905. Od aprila 1944. leta do osvoboditve je bil zaposlen v železarni Jesenice.

Prosimo borce, aktiviste in sodelavce tovariša Alojza Ferbižana, ki se ga mogoče spominjajo, da se čimprej zglašijo na sedežu občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, C. m. Tita 86.

ZAHVALA UPOKOJENCEV

Jeseniški upokojenci, udeleženci nedeljskega izleta v Kumrovec in Atomske toplice, se iskreno zahvaljujemo postajenačelniku v Ljubljani, ki je s svojo intervencijo uredil, da smo ujeli večerni vlak za Jesenice.

Udeleženci izleta

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE ČOP,
roj. Smolej,

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, za podarjene vence in cvetje.

Hvala medicinskemu in strežnemu osebju internega oddelka jeseniške bolnišnice za zdravljenje. Iskrena hvala vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti. Hvala organizaciji ZB NOV Planina pod Golico za venec in govorniku za poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala.
ZALUJOČI: sin Lojze z družino, hčerki Lojzka z družino in Marija

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega moža in očeta

PAVLA POGAČNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, njegovim bivšim sodelavcem iz TOZD Vzdrževanje - VEN, sodelavcem Kovina za izraženo sožalje in tolažbo v tem težkem trenutku. Zahvaljujemo se vsem za podarjene vence in cvetje ter denarno pomoč.

Posebno se zahvaljujemo družbenopolitičnim organizacijam terena Plavž za vso pomoč in pozornost. Najlepša hvala vsem govornikom za poslovilne besede in pevcem za žalostinke.

Najlepša hvala tudi vsem tistim, ki tu niso omenjeni, pa so kakorkoli pomagali in sočustvovali z nama in ga spremlili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI žena in hčerka Sonja z družino

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

19. novembra amer. film CHARLIE PUSTOLOVEC, režija in gl. vloga Charles Chaplin, ob 15. uri.

19. in 20. novembra angl. barvni film »GOLDFINGER«, režija Guy Hamilton, v gl. vlogi Sean Connery, ob 17. in 19. uri.

21. in 22. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV II. del, režija Andre Hunebelle, v gl. vlogi Josephine Chaplin, ob 17. in 19. uri.

23. novembra franc.-italij. CS barvni film POLICIJA NEKAJ PRIKRIVA, režija German Lorente, v gl. vlogi Frederick Stafford, ob 17. in 19. uri.

24. novembra ni predstav.

25. novembra amer. barvni film LJUBEZENSKA PESEM, režija Gilbert Kayts, v gl. vlogi Nathalie Wood, ob 17. in 19. uri.

26. in 27. novembra švedski barvni film CAROBNA PIŠČAL, režija Ingmar Bergman, v gl. vlogi Josef Kostlinger, ob 17. in 19.30. Cene vstopnicam zvišane.

Kino PLAVŽ

19. in 20. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV II. del, ob 18. in 20. uri.

21. in 22. novembra angl. barvni film »GOLDFINGER« ob 18. in 20. uri.

23. novembra ni predstav.

24. novembra amer. barvni film LJUBIMCI GOSPE FANNY, ob 18. in 20. uri.

25. novembra franc. italij. CS barvni film POLICIJA NEKAJ PRIKRIVA, ob 18. in 20. uri.

26. in 27. novembra švedski barvni film DEKLE IN NJEN FANT, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

19. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINA ŠTIRIH MUŠKETIRJEV I. del, ob 20. uri.

20. novembra angl. franc. barvni film MARSEILSKA POGODBA, ob 20. uri.

23. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV II. del, ob 20. uri.

26. novembra angl. barvni film »GOLDFINGER«, ob 20. uri.

27. novembra amer. barvni film LJUBIMCI GOSPE FANNY, ob 20. uri.

Kino DOVJE - MOJSTRANA

19. novembra italij. barvni film RIM MESTO NASILJA, ob 19. uri.

20. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV I. del, ob 19. uri.

26. novembra franc. barvni film PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV II. del, ob 19. uri.

27. novembra angl. barvni film »GOLDFINGER«, ob 19. uri.

OBČANOM KRAJEVNE SKUPNOSTI DOVJE MOJSTRANA

Pozivamo vas, da se odzovete akciji zbiranja finančnih sredstev, ki jih v krajevni skupnosti nujno potrebujemo za postavitev hišice, v kateri bodo nameščene aparature za sprejem in oddajanje prvega in drugega TV programa.

Vsak TV naročnik v vaseh Dovje, Mojstrana in Belca naj bi v ta namen prispeval minimalno vsoto 100 dinarjev. Denar boste izročili za to pooblašeni osebi.

Gradbeni odbor

PREBIVALCEM KRAJEVNE SKUPNOSTI JAVORNIK - KOROŠKA BELA

Prebivalce iz krajevne skupnosti Javornik-Koroška Bela, ki so od 1. 1. do vključno 30. 6. vplačali obroke vpisanega posojila za modernizacijo cest, obveščamo, da lahko v pisarni KS V Delavskem domu Julke in Albina Pibernik na Javorniku vsak ponedeljek, torek ali četrtek od 17. do 19. ure dobijo obveznice za vpisano posojilo. Obveznice lahko tudi dobijo občani, katerim so bili v tem času obroki vpisanega posojila odtegnjeni pri pokojnini.

DELOVNO MESTO SLAVISTA IN ZGODOVINARJA

Osnovna šola Žirovnica objavlja prosto delovno mesto učitelja za slovenski jezik in zgodovino s polno delovno obveznostjo za določen čas od 25. XII. 1977 do 23. VI. 1978 (nadomestiranje porodniškega dopusta).

Pogoji: predmetni učitelj, oziroma absolvent ustrezne kadrovske šole.

Kandidati naj oddajo prijave na osnovno šolo Žirovnica. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

OBVESTILO STARŠEM NA OBMOČJU KS JAVORNIK - KOROŠKA BELA

VIZ TOZD OSNOVNA ŠOLA Koroška Bela obvešča starše, da bomo vpisovali vse otroke, roj. 1972, ki ne obiskujejo vrtca, v 80-urno vzgojno dejavnost, ki bo dvakrat tedensko v popoldanskem času.

S tem programom želimo dopolniti 120-urno malo šolo, ki jo bodo ti otroci obiskovali v naslednjem letu. Začetek bo verjetno v začetku decembra. Obiskovanje tega programa bo brezplačno. Starši lahko vpišejo svoje otroke v ponedeljek, 21. novembra, od 10. do 14. ure in v torek, 22. novembra, od 10. do 16. ure.

Obveščamo starše, da bodo zaradi predvidene preselitve v nove prostore kapaciteta vrtca večja. Zato objavljamo izreden vpis otrok od drugega leta dalje.

Prosimo tudi starše, ki so svoje otroke že evidenčno vpisali, da se zaradi dopolnitve podatkov in zaradi dokončne odločitve o vpisu otroka v vrtec ponovno zglašijo v dneh vpisa.

Vpis bo v ponedeljek, 21. novembra, od 10. do 14. ure, v torek, 22. novembra, od 10. do 14. ure, in v sredo, 23. novembra, od 10. do 14. ure.

KRAJANOM KS PODMEŽAKLJA

Svet krajevne skupnosti je od republiškega odbora za ceste dobil na vpogled načrt trase za hitro cesto od Karavanškega predora do Žirovnice. Da se krajani seznajajo z načrtom, je predsednik skupščine delegatov sklical za torek, 22. novembra, ob 18. uri v dvorani KS Podmežaklja sejo skupščine, na katero pa so vabljeni tudi ostali krajan, ki se zanimajo za to vprašanje, zato bo obenem to tudi zbor občanov. Poleg tega bo v razpravi plan komunalnih del KS za leto 1978.

Vse delegate skupščin KS Podmežaklja, pa tudi ostale krajan, vabimo, da se zbora udeležijo v čimvečjem številu.

KS Podmežaklja

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

RAZPISUJE

JAVNO LICITACIJO ODPISANIH OSNOVNIH SREDSTEV

	Izklicna cena
1 (en) gravirni stroj	1500.-
1 (en) mizarski poravnalnik del. širina 400 mm	4000.-
1 (en) vertikalni mizarski frezalni stroj	3000.-
1 (en) mizarski vrtni stroj	1500.-
1 (en) brusilni stroj za kovino na zračno blazino	1000.-
1 (en) pisalni stroj TOPS-3	200.-
1 (en) vzmetno kovaško kladivo št. 2 (novo)	60000.-

Prometni davek je vračunan v izklicni ceni.
Licitacija bo 3. decembra ob 10. uri v prostorih ŽIC Jesenice.
Ogled osnovnih sredstev je mogoč v petek, 2. decembra, od 6. do 14. ure in na dan licitacije od 8. do 9.30.
Interesenti morajo položiti do 9.30 na dan licitacije polog v višini 1000 din, za pisalni stroj pa 200 din, in sicer na blagajni ŽIC.

ODBOR ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD ZARJA, trgovsko proizvodne organizacije GOLICA JESENICE - v ustanovitvi -

razpisuje

eno štipendijo za šolanje na aranžerski srednji šoli.

Višina štipendije je odvisna od uspeha šoljanja.

Prednost pri dodelitvi štipendije imajo dijaki z boljšim učnim uspehom in prosilci s slabšimi socialnimi pogoji, ki so občani občine Jesenice.

Vloge na predpisanem obrazcu (1,65) s prilogami:

- izkaz o učnem uspehu,
 - potrdilo o premoženjskem stanju staršev in
 - izjavo, da prosilec še ne prejema štipendije pri drugi delovni organizaciji,
- sprejema kadrovska služba delovne organizacije - Jesenice, Tivola 1, osem dni po objavi.

PLEZALNA ŠOLA V ALPINISTIČNEM ODSEKU JESENICE

Prejšnji teden, 11. novembra, je bilo prvo srečanje novih članov, tečajnikov pri alpinističnem odseku Jesenice.

Vsi, ki zahajamo v gore, se zavedamo, kako pomembno je osnovno poznavanje in znanje o gorah. Nevarnosti preže na vsakem koraku. Največkrat pa je temu kriv človek sam. Njegovo neznanje, nepravilnost in lahkomišelnost, ga večkrat privedejo do poškodb, če ne tudi do najhujšega. S tem pa ne ogroža le sebe, ampak tudi druge. Lansko leto smo v alpinističnem odseku pri PD Jesenice spet pričeli z načrtno plezalno šolo. Lani je bila pripravljena le za AO Jesenice, letos pa zajema celotno področje Gornjesavske doline.

V plezalni šoli hočemo mladim prikazati dobre strani alpinizma, jih naučiti o gibanju, opremljenosti, orientaciji, ocenjevanju svojih sposobnosti, zgodovini alpinizma in podobno.

S tem namenom je pripravljen tudi program teoretičnega in praktičnega dela plezalne šole.

Pripravljena so naslednja predavanja:

- spoznavanje gorstev, imenoslovje;
- nevarnosti v letnem in zimskem času;

- GRS, organizacija in pomen;
- oprema in prehrana v gorah;
- prva pomoč (dve predavanji);
- zgodovina planinstva in organizacija PZS;

- tehnika plezanja - teorija;
- ocenjevanje in priprava na vzpon.

Vsak tečajnik bo predavanja moral obiskovati, ker so povezana s praktičnim delom šole, kjer bo vsak tečajnik pokazal, koliko in kaj zna. Po končani šoli pa bo vsak polagal tudi izpit, ki se bo prav tako delil v teoretični in praktični del.

Za tečajnike pa so predvidene tudi skupne ture, in sicer: bivak IV., Storžič, Begunjska, Kukova špica, Grinovec, Mojstrovka, Prisojnik, zimski pohod na Stol, zimski tabor bivak IV., pohod Vršič - Tamar, Škrnatarica - Dovški križ in Oltar.

Na teh skupnih turah bo poudarek na praktičnem delu šole.

Prejšnji teden se je na spoznavnem večeru prijavilo v plezalno šolo 12 mladih in tako smo v nedeljo, 12. novembra, že izvedli prvo skupno turo na Bivak IV. Kljub slabemu vremenu smo se do bivaka povzpeli. Tu pa so bili že od prejšnjega dne pripravniki AO.

V soboto je naveza Trušnovc - Pšenica preplezala Brojanov raz v Stenarju, navezi Terseljav - Saksida in Kocjančič - Mesarič - Škrlec pa sta se po JV razu Dolkove povzpeli na vrh.

Skupno turo smo izkoristili tudi za pravo drvo.

Plezalna šola se bo pričela v petek, 18. novembra, ob 18. uri v prostorih PD Jesenice v domu TVD Partizan. Vse mlade vabimo, da se je udeležijo.

D.J.

TRIDESET LET

Gorenjci!

Te dni lahko

naročite pri vašem pismonoši

GLAS

Do konca leta ga boste prejeli brezplačno

Iz lanske plezalne šole

KORAK BLIŽE NASLOVU

Po sobotni odlični predstavi v dvorani v Podmežakliji so jeseniški hokejisti še en korak bližje letošnjemu naslovu državnega prvaka. Derbi z Olimpijo je bil hiter, oster, razburljiv, kratka videla smo vse tisto, kar odlikuje to moško igro, ki so jo jeseniški hokejisti kronali z osmimi lepimi zadetki. V sobotnem dvoboju je še posebej navdušila velika borbenost jeseniških hokejistov, ki so v tretjem letošnjem derbiju za državno prvenstvo z Olimpijo nastopili oslabljeni. Ni igral Pavlič, ki je poškodovan, zaradi tega pa sta bila dva jeseniška napada razbita. Pavliča je v drugem napadu zamenjal Drago Hiti, namesto njega pa je v tretjem napadu poleg Šuvaka in Stefana Ščapa igral branilec Pirih. Kljub temu in kljub dejstvu, da so bili ljubljanci v prvi tretjini enakovredni nasprotnik, morda pa so imeli celo nekaj več priložnosti, da bi prišli v vodstvo, so jih Jeseničani v nadaljevanju povsem nadgrajali in katastrofalno premagali.

Jesenitani so se maksimalno borili vseh 60 minut. To je vsekakor odlično delo, kajti če tega ne bi bilo, in kljub visoki in prepričljivi zmagi, o kateri teče beseda, bi imela Olimpija velike možnosti, da bi zmagala, kajti njena zaganost, dobra in pametna igra ter precej ugodnih priložnosti v prvi tretjini dokazujejo, da ljubljanci nimajo slabega moštva in da ga bodo morali jeseniški hokejisti v nadaljevanju prvenstva še kako resno jemati.

Izkušnje iz preteklosti kažejo, da so jeseniški hokejisti igrali vedno dobro, še zlasti takrat, ko so jih drugi omalovali, podcenjevali ali jih proglasili za outsiderje. V takih primerih se je v jeseniških hokejistih vedno oglašala trma, ki jih je v večini primerov popeljala k novim zmagam in naslovom državnih prvakov. Kot kaže, je bilo tako tudi tokrat.

Ne smemo namreč pozabiti, da so ljubljanci ostali dolžniki sedemnajstkratnim prvakom, ki so jih pred nedavnim premagali v hali Tivoli s 7:6. K temu so ljubljanci dodali precej optimistične izjave pred sobotnim derbijem v Podmežakliji, češ da Olimpija prihaja na Jesenice po zmago. To je bila pika na »i« za jeseniške hokejiste, v katerih je plamtelja želja po zmagi, želja da tistim, ki se širokoustijo, pokažejo, kdo je gospodar na ledeni plošči v Podmežakliji. In zgodilo se je tisto kot mnogokrat doslej. Jeseničani so z borbenostjo, hitrostjo in ostrino in seveda znanjem, ki so si ga pridobili skozi vrsto preteklih sezon, povsem nadgrajali pomlajeno, vendar ne slabo moštvo Olimpije. Za igro, ki so jo uprizorili v soboto jeseniški hokejisti, zaslužijo vse pohvale.

Seveda pa tako visoka zmaga ne sme nikogar zapeljati. V jeseniškem taboru ne smejo misliti, da so že postali državni prvaki. To ni »kor ne, kajti če pogledamo prvo tretjino sobotnega derbija in priložnosti, ki so jih imeli ljubljanci, pridemo do ugotovitve, da bi gostje že po desetih minutah povsem lahko vodili z 2:0. Kako bi se derbi potem zasulak, je veliko vprašanje, in prav zaradi tega Olimpije nihče ne bi smel podcenjevati. Olimpija je res precej pomlajena, toda moštvo, ki zna igrati dober hokej, moštvo, ki ima poleg mladih, srčnih igralcev v svojih vrstah tudi izkušene in prekaljene hokejiste. Tega se je treba še kako zavedati. Zavedati pa se je tudi treba, da se prvenstvo še ni prevlelo niti v drugo polovico in da se bodo Jeseničani in ljubljanci pomerili še trikrat, Jeseničani pa bodo odigrali še štiri srečanja s tradicionalno neugodnim Medveščakom.

Štiri točke prednosti po sedmih kolic so precejšnja pridobitev, ki vliva optimizem v vrste sedemnajstkratnih prvakov, toda štiri točke prednosti še ne zagotavljajo prvenstva, če jeseniški hokejisti in njihovi funkcionarji ne bodo upoštevali dejstev, izmed katerih smo nekatere tudi omenili.

OLIMPIJA : KRANJSKA GORA 8:0
(1:0, 2:0, 5:0)

Hokejisti Kranjske gore so dobro začeli dvoboj v hali Tivoli. Že v prvi tretjini so imeli nekaj lepih priložnosti in po besedah trenerja Svetlina bi v prvi polovici prve tretjine lahko že vodili s 3:0. Toda mlada in neizkušena ekipa ni imela dovolj zbranosti v odločilnih trenutkih. Kranjskogorci so igrali zelo dobro tudi v drugi tretjini, v zadnji pa so popustili in so domačini dosegli zaslužen visoko zmago.

JESENICE : OLIMPIJA 8:0 (0:0, 6:0, 2:0)

Prva tretjina tretjega letošnjega prvenstvenega dvoboja med našima dvema najboljšima ekipama je minila v dokaj izenačeni igri, igri, ki je bila polna hitrih in natančnih akcij, igralci obeh moštev pa so v igro vnesli tudi precej borbenosti. Čeprav prva tretjina ni zadovoljila domačih ljubiteljev hokeja v pogledu golov, pa je igra povsem zadovoljiva.

Zanimivo je omeniti, da se je tokrat trener Bubnik odločil, da bo v gol na začetku poslal starejšega in izkušenejšega Makuca, kar se je v prvem in preostalih dveh delih pokazalo kot zelo modro, kajti Makuc je branil zares odlično in je vsekakor najzaslužnejši za visoko zmago jeseniškega moštva, ki je tako napravilo še en velik korak k letošnjemu, že osemnajstemu naslovu državnega prvaka.

Polom Olimpije je prišel v drugi tretjini, ko je v 22. minuti prvi gol dosegel Tomaž Košir. Od tega trenutka na ledeni plošči v dvorani v Podmežakliji pravzaprav igralo le eno moštvo – Jesenice, igralci Olimpije pa so bili nemi spremljevalci katastrofe, ki jih je doletela. Igra večkratnih prvakov je navdušila.

Po drugi tretjini je tako reagiral tudi zvezni kapetan Milko Janežič: »Jesenitani so neprekosljivi. Nadaljevali so z enakim tempom kot v prvi tretjini, na drugi strani pa so ljubljanci napravili preveč napak, ki so jih domačini izkoristili. Igra Jesenic mi vrača zaupanje v naš hokej.«

Zadnji del je bil v glavnem formalnost, ki so jo domačini opravili še z dvema doseženima zadetkoma, in veliki derbi je bil končan. Kljub visokemu in povsem zasluženemu triumu jeseniškega hokeja, za katerega so zaslužni pravzaprav vsi igralci, je treba priznati, da Olimpija pravzaprav nima tako slabega moštva. Tokrat gostom ni šlo, vendar pa so pomlajeni ljubljanci v prvi tretjini dobro namučili jeseniške hokejiste.

Gole za Jesenice so dosegli: T. Košir in Š. Ščap po 2 ter Poljanšek, Klemenc, Hiti in Šuvak.

MEDVEŠČAK : KRANJSKA GORA
10:3 (5:0, 3:1, 2:2)

Po porazu v sredo z 0:8 v hali Tivoli v Ljubljani so mladi hokejisti Kranjske gore po treh dneh doživeli še en visok in zaslužen poraz. V Zagrebu so za spremembo Kranjskogorci slabo začeli in so jim domačini že po prvih dvajsetih minutah zabili kar pet golov. To je bil šok za mlade in neizkušene igralce, ki so v nadaljevanju zaigrali sicer bolje, vendar premalo dobro, da bi rezultat bistveno spremenili. Da so igrali bolje, potrjuje dejstvo, da so v zadnji tretjini izborili neodločen rezultat 2:2.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Golja, Horvat in Štros.

LESTVICA					
1. Jesenice	7	6	0	1	59:20 12
2. Olimpija	7	4	0	3	34:31 8
3. Medveščak	7	3	0	4	34:30 6
4. Kranjska gora	7	1	0	5	20:66 2

MLADINCI ZMAGOVALCI POKALA
KARAVANK

Mladinsko društvo jeseniških hokejistov je v nedeljo nastopilo v Gradcu, kjer je odigralo povratno srečanje z mladinci ATSE. Zmagali so naši z rezultatom 4:3 (1:3, 2:0, 1:0). S to zmago so mladinci Jesenic postali prvaki letošnjega tekmovanja za pokal Karavank. Ostalo jim je, da odigrajo še eno tekmo z Olimpijo v Ljubljani, vendar ta dvoboj ne more vplivati na končno razvrstitev v tem tekmovanju. D.

JESENICE : MEDVEŠČAK 4:2 (2:1, 2:0, 0:1)

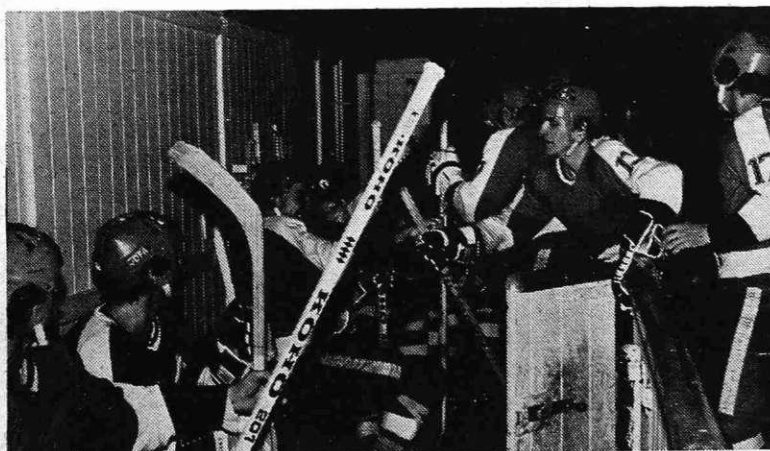
Srečanje med Medveščakom in Jesenicami v šestem kolu državnega prvenstva so jeseniški ljubitelji hokeja kaj kmalu pozabili. Jeseniški hokejisti so bili večji del srečanja v premoči, zasluženjo so zmagali vendar so pred vrati Crnkovića napravili preveč začetniških napak, kar je povzročilo njihovo dokaj skromno zmago.

Treba je sicer povedati, da so tudi gostje imeli nekaj priložnosti, vendar jih po zaslugi nerazpoloženih strelcev niso izkoristili.

Gole za Jesenice so dosegli: Šuvak, T. Košir, R. Razinger in Pavlič.

Eden izmed številnih napadov na sobotni tekmi med hokejisti Jesenic in Olimpije

Med sobotnim srečanjem hokejistov Jesenic in Olimpije

130 TEKMOVALCEV V GLENCI

8. Grega Pelhan 193,5 (13, 14), 9. Tomaž Dolar 187,5 (14,5, 15 p) 18. Damjan Sitar 163,5 (11, 10,5) – vsi Jesenice.

Starejši pionirji: 1. Roman Beton 210,6 (29,5, 32,5), 2. Kristof Gasperc 196,4 (27,5, 29) – oba Triglav, 3. Vili Tepeš 195,8 (29, 28,5) Ilirija, 10. Ivo Šmid 178,2 (26,5, 27), 28. Robi Svetina 119,0 (19, 19) – oba Jesenice.

Mlajši mladinci: 1. Matjaž Žagar 210,1 (30, 32) Ziri, 2. Sigi Godec 204,3 (30,5, 29,5) Zahomc, 3. Tomaž Ferlan 203,3 (30,4, 29,5) Ziri, 7. Rajko Lotrič 193,9 (28,5, 28) 9. Toni Justin 184,3 (27, 28), 10. Franci Ribnikar 176,1 (26, 26), 15. Andrej Avenik 158,0 (25, 23), 16. Stanko Baloh 156,0 (31 p, 32 p), 22. Miha Baloh 123,8 (23, 22 p), 23. Aleš Bregar 101,8 (20 p, 19,5) – vsi Jesenice.

REZULTATI ZA GORENJSKO LIGO: Cicibani: 1. Jože Kešnar 201,5 (13,5, 14) Triglav, 2. Matjaž Zupan 193,0 (13, 14) Krize, 3. Joško Šmid 188,5 (12,5, 13,5) 4. Marko Baloh 186,0 (13, 13,5) – oba Jesenice.

Mlajši pionirji: 1. Dušan Šilar 221,5 (15,5, 15,5) Triglav, 2. Igor Mandelj 216,0 (15, 14,5) Krize, 3. Ivo Gorjup 204,5 (14, 14,5) Triglav, 4. Peter Kolman 201,0 (13,5, 14,5) 8. Grega Pelhan 193,5 (13, 14), 9. Tomaž Dolar 187,5 (14,5, 15 p) 14. Damjan Sitar 163,5 (11, 10,5) – vsi Jesenice.

Ekipo: 1. Triglav 613,5, 2. Krize 610,0, 3. Jesenice 582,0, 4. Ziri 487,0, 5. Bled 183,5 (nepopolna ekipa).

Starejši pionirji: 1. Roman Beton 210,6 (29,5, 32,5), 2. Kristof Gasperc 196,4 (27,5, 29), 3. Zvone Bernard 191,6 (27,5, 29,5) – vsi Triglav, 5. Ivo Šmid 178,2 (26,5, 27), 14. Robi Svetina 119,0 (19, 19) – oba Jesenice.

Ekipo: 1. Triglav 591,7, 2. Ziri 589,3, 3. Jesenice 554,3, 4. Krize 339,3 (nepopolna ekipa) 5. Bled 309,9 (nepopolna ekipa).

Naj ob zaključku tega članka povem tudi to, da je zaradi slabe obveščenosti prišlo pri članku, ki je bil objavljen v Železariju pod naslovom Problemi sekcije za smučarske skoke, do neljubih napak.

Gre namreč za pripombo na račun smučarjev alpincev, češ da porabijo tudi sredstva namenjena skakalcem. Izkazalo se je, da to ni povsem res. Smučarji alpinisti so z organizacijo raznih sindikalnih tekmovanj in s prostovoljnimi delom staršev in članov sekcije veliko tega denarja prislužili sami. Mislim, da za to nedvomno zaslužijo pohvalo.

Stane Lužnik

Košarka

MEDRAZREDNO TEKMOVANJE V KOŠARKI
V ŽIC

Te dni se je v železarskem izobraževalnem centru pričelo drugo medrazredno tekmovanje v košarki. Dijaka 4. s. Tonček Novak in Toni Čebulj, ki sta to tekmovanje že lani uspešno organizirala in izpeljala, sta tudi letos v okviru šolskega športnega društva sprejela organizacijo in vodenje tekmovanja.

Na razpis za tekmovanje se je prijavilo vseh 19 razredov TSS in poklicne šole. Pred pričetkom tekmovanja so se zbrali na sestanku športni referenti razredov, ki so se zmenili za potek tekmovanja. Domenili so se, da bo tekmovanje potekalo v treh skupinah. V prvi skupini bodo igrali razredi prvih letnikov, v drugi ekipi drugi letniki, v tretji pa bodo tretji in četrti letniki. Dogovorili so se tudi o tem, da bo tekmovanje potekalo po sistemu izpadanja. Finalisti vseh treh skupin pa se bodo v skupnem tekmovanju srečali med seboj in tako bo ŽIC dobil razrednega prvaka v košarki.

Tekmovanje se je začelo v soboto, 5. novembra, ko so se v prvem kolu srečale

ekipe naslednjih razredov: I.c : I.b, zmagala I. b; I.s : I. SMD, premočno je zmagala I. s; I. m. : I. d. do dokaj enakovredni igri je zmagala I. d. V tem kolu je bila I. a prosta.

Drugo kolo in finale pa je bilo 12. novembra. V prvi tekmi sta se srečali ekipi I. s in I. b, I. s v I. b ni imela težkega nasprotnika. Z lahkoto so zmagali s prednostjo 50 košev. V drugi tekmi sta se pomerili I. d in I. a. Tudi v tej tekmi sta se srečali ekipi različnih kvalitet, I. d je visoko zmagala.

V finalu prvega letnika sta se torej srečali ekipi razredov I. s in I. d. V prvem polčasu so se igralci I. d dokaj uspešno upirali boljši ekipi I. s. V drugem delu tekme pa so se igralci I. s razigrali in si zagotovili zanesljivo zmago z rezultatom 51:29. V ekipi I. s je bil izkazan predvsem Sandi Azman, ki je dal večino košev za svojo ekipo in je odlično skakal pod obema košema.

Vse tekme so izmenično sodili Šmitek, T. Čebulj in Tonček Novak.

START PRVE REPUBLIŠKE SUPER LIGE
ZA ŽENSKE

V soboto, 19. novembra, starta tudi prva republiška košarkarska liga za ženske, imenovana super liga, saj v njej nastopajo prouvrščene ekipe iz obeh slovenskih lig, vzhodne in zahodne.

Bralce smo že seznanili, da bo tudi v tej ligi nastopala selekcija Gorenjske, vendar brez igralke, ki igrajo v zvezni ligi. Tako bodo za Jesenice igralce: Tadeja Potočnik, Tanja Vavpotič, Ljubica Korbar, Maja Strazišar, Belkisa Kantarevič, Nasiha Mulalić.

Zanimivo je, da so razen zadnje vse še kadetinke, torej izredno mlade igralke, vendar perspektivne. Z Jesenic je v ekipi še trener Jeršin, verjetno se bo v ekipi uvrstila še kakšna mlajša igralka.

Prva in zelo težka preizkušnja čaka drugo gorenjsko ekipo že v nedeljo, ko odhaja na težko gostovanje v Mursko Soboto, kjer se bo pomerila z ekipo Pomurja. To je izkušena ekipa, dokaj visoka, tako da bi bila zmaga pravo presenečenje, še posebej, če upoštevamo, da naša ekipa čaka dolga in utrudljiva vožnja v zgodnjih jutranjih urah.

B. r.

ZADAR : GORENJSKA
67:65 (32:30)

V okviru šestega kola prve zvezne košarkarske lige za ženske so preteklo soboto igralce selekcije Gorenjske gostovale v Zadru. Znani košarkarski hram Zadra, dvorana na Jazinah bo ostala košarkari-

PROGRAM DRSANJA IN DRŠALNIH PRIREDITEV V ŠPORTNI DVORANI
V PODMEŽAKLIJI DO 23. NOVOBRMA

REKREACIJSKO DRSANJE:

- petek, 18. novembra, od 20. do 22. ure za železarno Jesenice,
- sobota, 19. novembra, od 14. do 16. ure,
- nedelja, 20. novembra, od 14. do 16. ure, od 17. do 19. ure in od 20. do 22. ure.

HOKEJSKE PRIREDITVE:

- sobota, 19. novembra, ob 12. uri HK Podmežaklja : HK Železar – ZSMS, ob 18.30 za državno prvenstvo HK Jesenice : HK Kranjska gora,
- vstopnina: 20 din,
- odrasli 15 din,
- upokojenci 10 din,
- šolska mladina 10 din,
- vojaki 5 din,
- sreda, 23. novembra, ob 18.30 za državno prvenstvo HK Kranjska gora : HK Olimpija Ljubljana,
- vstopnina: 10 din,
- odrasli 10 din,
- šolska mladina 5 din,
- vojaki 5 din.

INFORMATIVNO:

- sobota, 26. novembra, ob 18.30 reprezentanca SFRJ : Ferencváros Budapest.

KEGLJANJE NA LEDU:

- nedelja, 20. novembra, ob 7. uri mednarodni turnir.

GORENJSKA LIGA – TRENINGI:

- četrtek, 17. novembra, od 16.15 do 17.30 HK Triglav Kranj, od 22. do 23. ure HK Plavž Jesenice,
- petek, 18. novembra, od 22.15 do 23.15 HK Ljubno,
- sobota, 19. novembra, od 16.45 do 17.45 HK Blejska Dobrava, od 21. do 22. ure HK Pristava Jesenice,
- ponedeljek, 21. novembra, od 22. do 23. ure HK Kokrica,
- torek, 22. novembra, od 22. do 23.30 HK Tržič,
- sredo, 23. novembra, od 21.15 do 22.45 HK Triglav Kranj.

Iz pisarne SD Jesenice

Namizni tenis

REKREACIJSKO
TEKMOVANJE

Pretekli petek so pričeli s tekmovanjem v občinski rekreacijski ligi v namiznem tenisu. Odigrali so prvo kolo, v katerem v glavnem ni bilo večjih presenečenj, razen zmage SD Golica proti ekipi krajevnih skupnosti Podmežaklja, ostali izid dvobojev pa so v glavnem pričakovani.

Ta teden pa bodo odigrali drugo kolo tega tekmovanja, v katerem pričakujemo ravno toliko borbenosti in tekmovalnega duha pri posameznih ekipah kot v prvem kolu.

REZULTATI I KOLA: Jesenice : Zdravstveni dom 5:0, Kovinar : Železničar 4:5, Remontne delavnice : Murova 1:5, RTA : Plavž 1:5, Podmežaklja : SD Golica 4:5.

RAZPORED II. KOLA, 18. novembra: Zdravstveni dom : SD Golica ob 18. uri, TVD Partizan Zirovnica : Murova : RTA ob 19. uri, TVD Partizan Zirovnica : Jesenice : Kovinar ob 17.30, TVD Partizan Jesenice : Železničar : Remontne delavnice ob 15.30, mini hala na Murovi, v četrtek, 17. novembra, KS Plavž : Podmežaklja ob 20.30, mini – hala na Murovi. RF

TEKMOVANJE
ZA ŠPORTNO ZNAČKO
NAŠIH NAJMLAJŠIH

Naši malčki iz vrtca – otroci od petega do sedmega leta starosti, so se vključili v tekmovanje za športno značko. Tekmovalo bo 57 otrok. O samem tekmovanju, o namenu ter vzgojni vrednosti tekmovanja se je vodstvo vrtca pomenilo s starši že na prvem roditeljskem sestanku.

Otroci bodo opravili osem izletov v naravo, kajti že mladega človeka – otroka je treba navajati, da bo kasneje zaživel z naravo, da bo odšel v svojem prostem času v gozd, na travnik, v reber. Koliko manj težav bi imel človek, ko bi pogosteje hodil peš na izlete v naravo, da bi se naučil svežega zraka, se razgibal, opazoval lepote narave in takrat vsaj za trenutek pozabil na skrbi in težave, ki jih prinaša današnji hitri tempo življenja.

Doslej so naši otroci izkoristili že tri lepe jesenske dneve. Odšli so na golf igrišče, na Rodine in k Sankski koči nad Rodinami. Med potjo so opazovali jesenski gozd, se igrali, pomicali in seveda pobrali vse papirje za seboj.

Tekmovanje vključuje tudi kotankanje. Namen tega je razvijati ravnotežje in kondicijo, ki ju štejemo za prvine sestavine človekove motorike. Na betonski ali asfaltni plošči bodo morali opraviti pet nalog po vrstnem redu:

- vožnja naprej,
- razovka ali vožnja po eni nogi,
- slalom med keglji,
- počep med vožnjo pod 50–60 cm visoko prečko in
- vožnja do ciljne črte.

Otroci v vrtcu si bodo nadeli tudi drsalke. Upamo, da nam bo zima naklonjena z nizkimi temperaturami, da bodo za šolo, kot že prejšnja leta, napravili led. Pri preizkušnji v drsanju bodo opravili podobne naloge kot pri kotankanju.

Tudi smučali bodo. Otroci se bo moral samostojno vzpeti s smučmi v stopničastem koraku, brez smučarskih palic na snežen kup, ki bo visok vsaj en meter, in se nato spustiti po nagibu.

Naučili se bodo tudi kolesarjenja. Na preizkušnji bodo vozili trije otroci v določenem polju, drug drugemu se bodo morali umikati, pri tem pa ne bodo smeli stopiti na tla ali zapeljati izven omejenega prostora.

Vsak, ki bo te naloge dobro in vestno opravil, bo dobil značko, ki naj bi ga spodbudila k nadaljnjemu izpopolnjevanju v teh športih, da bo kot odrasel človek znal pravilno in zdravo preživljati svoj prosti čas.

Jolanda Klobasa b. b
novinarski krožek COS Zirovnica